

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1

Technical Promotion and Support Office, Region 1

รายงานประจำปี 2561

ANNUAL REPORT
2018

คำนำ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีบทบาทภารกิจ ในการวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการ องค์ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ ให้คำปรึกษาแนะนำ วิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อม เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ ศูนย์เรียนรู้ นิเทศงาน ติดตามประเมินผล และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้สอดคล้องกับพื้นที่ ได้แก่ หน่วยงาน พม. รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การภาคเอกชนและประชาชน ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม

รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ได้จัดทำขึ้นเพื่อแสดงผลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และผลงานทางวิชาการ ด้านการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ผลการดำเนินงานตามนโยบาย และผลงานริเริ่มสร้างสรรค์ ในปีงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งบทสรุปและทิศทางการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ขอขอบคุณ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนและเครือข่ายทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ที่ทำให้การดำเนินงานสำเร็จคล่องตามนโยบายในระดับที่น่าพอใจ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสรุปผลการดำเนินงานเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์บ้างตามสมควรต่อการทำงานพัฒนาสังคมที่มุ่งสู่ความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๑

๑.๒ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ๕

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

: งานตามนโยบายกระทรวง พม. ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑ นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based : A๑)

- โครงการวิจัยรูปแบบบูรณาการส่งเสริมการออมของประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุในกลุ่มองค์กรชุมชน ๑๘
- โครงการวิจัยแบบจำลองการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตชนบท (วิจัยร่วม) ๒๐
- โครงการกระบวนการขับเคลื่อนการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในประเทศ (วิจัยร่วม) ๒๕
- โครงการวิจัยรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาขอลานแบบมีส่วนร่วม (วิจัยร่วม) ๒๘

๒. นโยบายการบริหารและการพัฒนาองค์กร (Administration Base : A๒)

- การประชุม ศปก.สสว.๑ ๔๕
- การประชุมประจำเดือน ๔๗
- การขับเคลื่อนมาตรฐานการปฏิบัติงาน สสว. ๕๗

๓. นโยบายการขับเคลื่อนระดับพื้นที่/จังหวัด (Area Based : A๓)

- ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด ๗๐
- การนิเทศงานนักสังคมสงเคราะห์ของ พม. ๗๙
- Social Map การจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือนเขตตรวจราชการ ๘๕
- การขับเคลื่อนการบูรณาการโครงการด้านสังคมในระดับพื้นที่
กิจกรรมที่ ๑ : การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๑ ภาคกลางตอนบน ๑ ๙๖
กิจกรรมที่ ๒ : การวัดอุณหภูมิทางสังคม (TPSO Poll : วาเลนไทน์ของวัยรุ่นไทย รักอย่างไรไม่ให้ทุกข์ และ หญิงไทยยุคใหม่ สไตล์ ๔.๐ ๑๐๒

กิจกรรมที่ ๓ : การขับเคลื่อนการบูรณาการโครงการด้านสังคมกลุ่ม จังหวัดในลักษณะ One Home ๔ จังหวัด/ การบูรณาการแผน	๑๑๑
● โครงการเวทีวิชาการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประจำปี ๒๕๖๑	๑๑๕
● งานสนับสนุนการตรวจราชการกระทรวงฯ	๑๓๐
● กิจกรรม Big Cleaning Day (๕ส.)	๑๓๔
ส่วนที่ ๓ บทสรุป และทิศทางการดำเนินงาน	
๓.๑ บทสรุป	๑๓๕
๓.๒ ทิศทางการดำเนินงาน	๑๓๗

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประวัติกระทรวง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกระทรวงที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นกระทรวงภาคสังคมในการทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัวและชุมชนโดยรวมส่วนราชการด้านนโยบายและการปฏิบัติ ประกอบด้วย

๑. กรมประชาสงเคราะห์ สังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
๒. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.)
๓. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.)
๔. สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กองพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน กรมการพัฒนาชุมชน
๕. การเคหะแห่งชาติ (กคช.)
๖. สังกัดกระทรวงมหาดไทย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)
๗. สังกัดกระทรวงการคลัง

เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเป็นองค์กรและกลไกด้านสังคมในการบรรลุนโยบายของรัฐบาลที่ให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะเด็ก เยาวชน สตรี ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ให้มีการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิตามกรอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ โดยบูรณาการแนวคิด ทิศทาง และการบริหารให้เป็นระบบจากภาคีทุกภาคส่วนและทุกระดับ

อำนาจหน้าที่ของกระทรวง (Authority)

ภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มอำนาจการ กลุ่มนโยบายการพัฒนาสังคมฯ กลุ่มส่งเสริมการพัฒนาสังคม กลุ่มวิจัยและพัฒนาสังคม และกลุ่มบริการเฉพาะ ดังนี้

๑. กลุ่มอำนาจการ ประกอบด้วย การเสนอแนะนโยบายและแผนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ติดตามประเมินผล

๒. กลุ่มนโยบายการพัฒนาสังคมฯ ประกอบด้วย การพัฒนามาตรฐานทางสังคม พัฒนาระบบสวัสดิการสังคม พัฒนาค่านิยมและจิตสำนึกที่เหมาะสมกับสังคมไทย สร้างโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคม และการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศและให้บริการข้อมูล เพื่อการพัฒนาสังคมฯ

๓. กลุ่มส่งเสริมการพัฒนาสังคมฯ ประกอบด้วย การส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาสังคม และสวัสดิการสังคม ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย ส่งเสริมศักยภาพเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ ส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และประชาสังคม กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางสังคม ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของประชาสังคม ส่งเสริมกลไกทางสังคมและการมีส่วนร่วมของพลเมืองในการพิทักษ์สิทธิและหน้าที่ของประชาชน และบริหารกองทุนและสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินการ

๔. กลุ่มวิจัยและพัฒนาสังคมฯ ประกอบด้วย การศึกษาและวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมฯ การศึกษาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมฯ และการศึกษาเพื่อสร้างระบบเตือนภัยทางสังคมฯ

๕. กลุ่มบริการเฉพาะ ประกอบด้วย งานสนับสนุนวิชาการภูมิภาค งานพัฒนาคุ้มครองช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางด้านการอยู่อาศัย งานสถานสงเคราะห์ และงานโครงการพิเศษ

วิสัยทัศน์ (Vision)

“พม. เป็นผู้นำด้านสังคมของไทยและอาเซียน มุ่งสู่คนไทยที่มีสุขในสังคมคุณภาพ”

พันธกิจ (Missions)

พันธกิจที่ ๑ : พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพเต็มศักยภาพและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง

พันธกิจที่ ๒ : สร้างเสริมเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม

พันธกิจที่ ๓ : พัฒนาองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และระบบการบริหารจัดการด้านการพัฒนาสังคม

พันธกิจที่ ๔ : จัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนมีหลักประกันและมีความมั่นคงในชีวิต

ค่านิยมองค์กร (Values)

“อุทิศตน อาสางาน เอื้ออาทร อำนวยประโยชน์สุข”

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงบริการทางสังคมบนพื้นฐานความพอเพียง
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : สร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ผนึกกำลังทางสังคมเพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : บริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นผู้นำทางสังคมด้วยหลักธรรมาภิบาล

โครงสร้างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวง

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรมกิจการผู้สูงอายุ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

๑. กองกลาง
๒. กองกฎหมาย
๓. กองการต่างประเทศ
๔. กองตรวจราชการ
๕. กองต่อต้านการค้ามนุษย์ (สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ชาย ๔ แห่ง และหญิง ๔ แห่ง*)
๖. กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
๗. กองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๘. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๙. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๑๐. สถาบันพระประชาบดี
๑๑. กลุ่มตรวจสอบภายใน
๑๒. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๑๓. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๗๖ จังหวัด

หน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางที่จัดตั้งในภูมิภาค
- สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๒

องค์กรมหาชน

- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

รัฐวิสาหกิจ

- การเคหะแห่งชาติ
- สถานธนาภิคาระห์

*ตาม พรบ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑

โครงสร้างบุคลากร สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑

นายพิสิฐ พูลพิพัฒน์
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑

ฝ่ายบริหารทั่วไป

นายอานาจ หอสกุลไท
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

นายเนศวร์ กรุณานนท์
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

นายสุวัฒน์ วัฒนสินธุ์
เจ้าพนักงานพัฒนาสังคมชำนาญงาน

น.ส.วนิดา อินอ่อน
นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ

น.ส.สุกัญญา ผาใต้
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน

นายประเสริฐ มีโพธิ์งาม
ช่างฝีมือโรงงานชั้น ๔ / หัวหน้า

นายจรัญ สาริचित
ช่างฝีมือโรงงานชั้น ๔

นายวิวัฒน์ สาริचित
ช่างฝีมือโรงงานชั้น ๔

นายสุริยะ ภาคสระศรี
เจ้าหน้าที่ธุรการ ส.๓

นายสมปอง นาคะปักชิน
พนักงานขับรถยนต์ ส ๒

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

นายสกล สอนลอย
พนักงานขับรถงานเกษตร
และก่อสร้าง ช ๒

นายราตรี สันทบ
พนักงานขับรถยนต์ ส ๒

นายวัลลภ สุภาพคำ
พี่เลี้ยง ส ๒

นายเมธี ดือก
นักพัฒนาสังคม

นายวิชัย ผลดี
เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคม

น.ส.รุ่งรวี จำบุรอต
เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคม

น.ส.พรพิมล เกินกลาง
พนักงานบริการ

น.ส.เนลีเยว ใจปทุม
จ้างเหมาทำความสะอาด

นายบุญธรรม แจ้งหิรัญ
จ้างเหมาดูแลสวน

นายวีระวัฒน์ ปะละโท
จ้างเหมาดูแลสวน

นายธนวรรณ ตุลา
จ้างเหมารักษาความปลอดภัย

นายบุญฤทธิ์ ตุลา
จ้างเหมารักษาความปลอดภัย

กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์

น.ส.พิมพ์ธิดา แสงจันทร์
หัวหน้ากลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์

นายสันติภาพ ทองบุญมา
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

นายเอกวรา ธรรมกิตติวงศ์
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

นางอุไรวรรณ แจ้งเวชฉาย
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสุภาพร สาริขิต
พนักงานบริการ

นายพนagr มีมนต์
เจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้

กลุ่มงานวิจัยและการพัฒนาระบบเครือข่าย

นายสนองวิชญ์ ภูวันทมาตย์
หัวหน้ากลุ่มการวิจัยและการพัฒนาระบบเครือข่าย

น.ส.เปรมจิต ศิริวัฒนตระกูล
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

นายณราวุฒิ วัฒนะไพบูลย์
พนักงานขับรถยนต์ ส.๒

นางสุลธิพย์ เรืองดี
นักสังคมสงเคราะห์

น.ส.นนิษฐา กิจเจา
นักพัฒนาสังคม

น.ส.ปทุมมา ไชยบุญ
นักพัฒนาสังคม

นางสาวสุวรรณา เสือจำลอง
พนักงานบริการ

ความเป็นมา :

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ หรือ “สสว.๑” เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค โดยจัดตั้งตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ.๒๕๔๕ มีฐานะเทียบเท่ากอง หรือสำนัก

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้มีการโอนภารกิจอำนาจหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับประกาศ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มาสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อำนาจหน้าที่ :

- (๑) พัฒนางานด้านวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้สอดคล้องกับพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการ องค์ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ ให้คำปรึกษา แนะนำ แก่หน่วยงานบริการทุกกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ให้บริการ ในความรับผิดชอบของกระทรวง รวมทั้ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การภาคเอกชนและประชาชน
- (๓) ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และสภาพแวดล้อม เพื่อคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาสังคมและจัดทำยุทธศาสตร์ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด
- (๔) สนับสนุนการนิเทศงาน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานเชิงวิชาการตามนโยบายและภารกิจของกระทรวงในพื้นที่กลุ่มจังหวัด
- (๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

บทบาทในการสนับสนุนการตรวจราชการ :

ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงในการสนับสนุนการตรวจราชการ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและภารกิจกระทรวงในพื้นที่กลุ่มจังหวัด รวมทั้งปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจราชการกระทรวง

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นสถาบันวิชาการพัฒนาสังคม
ในการขับเคลื่อนร่วมกับภาคี
เครือข่ายในพื้นที่”

ค่านิยมองค์กร (Values)

“มุ่งบริการ รวมพลัง สร้างสรรค์ พัฒนา”

พันธกิจ (Mission)

- ๑) บูรณาการงานพัฒนาสังคมเพื่อจัดวางยุทธศาสตร์
เชิงพื้นที่
- ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการพัฒนาสังคมให้กับ
ทุกภาคส่วน
- ๓) ศึกษาวิจัยและพัฒนาวิชาการด้านการพัฒนา
สังคม
- ๔) ติดตามและประเมินผลเชิงนโยบายและการ
บริการเชิงยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่
- ๕) พัฒนาหน่วยงานเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ (Strategy)

- ๑) การขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ พม.
สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่
- ๒) พัฒนาศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาสังคม
- ๓) เสริมสร้างและพัฒนาความรู้และนวัตกรรม
ทางสังคม
- ๔) พัฒนาระบบการนิเทศและการติดตาม
ประเมินผลเชิงวิชาการ
- ๕) พัฒนา สสว. ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

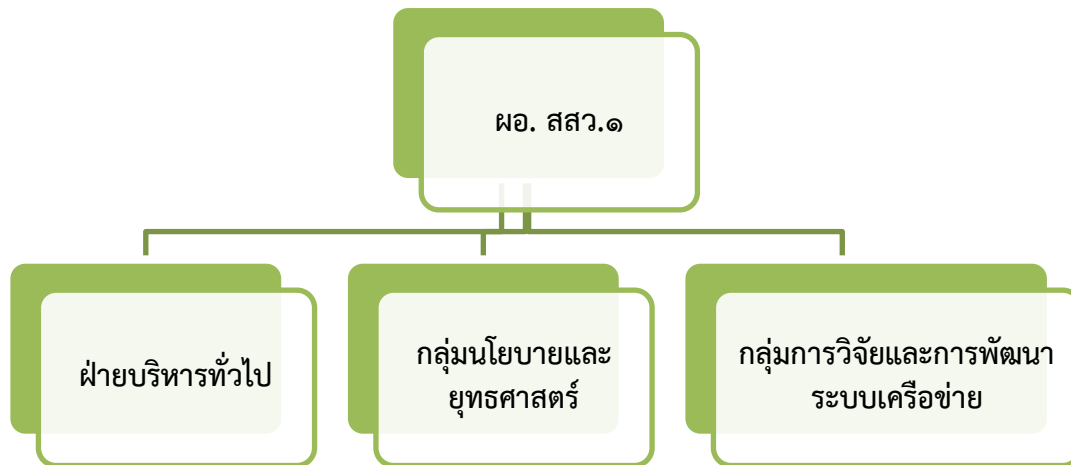
อัตลักษณ์ (Identities)

“แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี”
นตฺถิ ปญฺญา สมา อาภา
Lighting is always wise

เป้าประสงค์ (Objective)

- ๑) หน่วยงานในสังกัด พม. และองค์กรภาคีระดับพื้นที่สามารถบูรณาการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ๒) เป็นคลังความรู้และแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาสังคมในพื้นที่
- ๓) ได้องค์ความรู้และนวัตกรรมทางสังคมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ก่อให้เกิดกลไกการขับเคลื่อนของทุกภาคส่วนในการพัฒนาสังคม
- ๔) มีระบบการติดตามประเมินผลเชิงวิชาการตามนโยบายและภารกิจของกระทรวงที่มีประสิทธิภาพ
- ๕) บุคลากรมีขีดสมรรถนะ ตามภารกิจในความรับผิดชอบอย่างมืออาชีพ

โครงสร้าง สสว.๑ ปี ๒๕๖๑

- (๑) งานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานช่วย
อำนวยความสะดวก และงานบริหารงานบุคคล
(๒) การบริหารงบประมาณ งานการเงิน และ
การบัญชี
(๓) งานการพัสดุ อาคารสถานที่ และ
ยานพาหนะ
(๔) ประสานงานดำเนินงานระหว่างราชการ
บริหารงานกลาง ดำเนินงานระหว่างราชการ

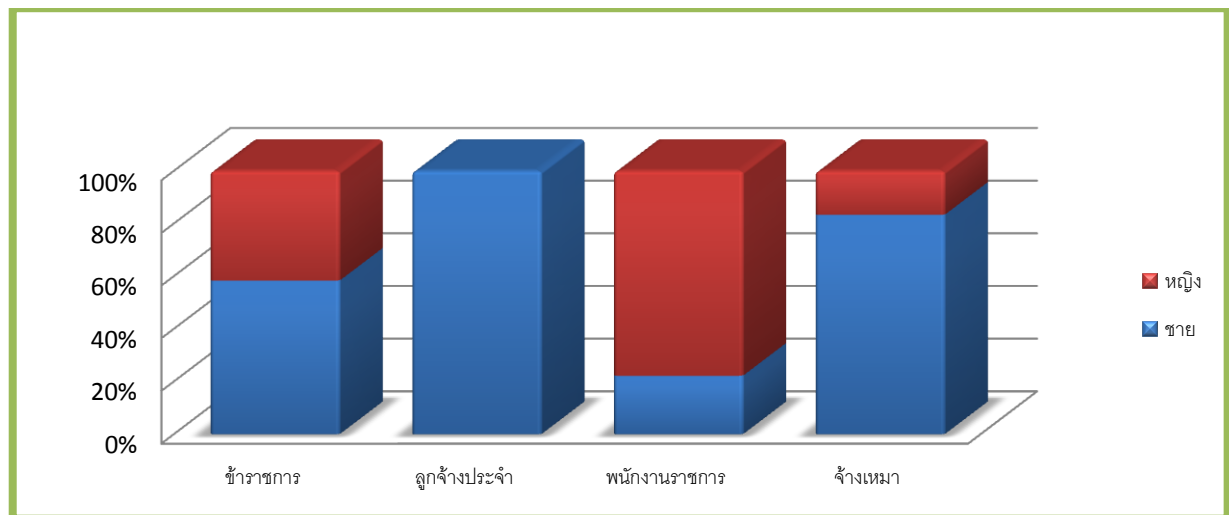
- (๑) กำหนดทิศทางยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบ
ในภาพรวมระดับกลุ่มจังหวัด
(๒) ศึกษาวิเคราะห์ วางแผนยุทธศาสตร์ และ
บูรณาการ (Strategy Planning & Integration Network) เพื่อการจัดทำแผน
ทางสังคมให้สอดคล้องกับพื้นที่และ
กลุ่มเป้าหมายในระดับกลุ่มจังหวัด
(๓) แปลงนโยบายและยุทธศาสตร์จาก
ส่วนกลางไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่
(๔) ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และ
สภาพแวดล้อมเพื่อคาดการณ์และสถานการณ์
ทางสังคมและผลกระทบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ
การพัฒนาสังคมและจัดทำยุทธศาสตร์ในระดับ
กลุ่มจังหวัด
(๕) วิเคราะห์ สังเคราะห์และบูรณาการข้อมูล
ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์ เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้าน
สังคมในระดับกลุ่มจังหวัด
(๖) สนับสนุนการนิเทศงานติดตามการ
ประเมินผลการดำเนินงานเชิงวิชาการตาม
นโยบายและภารกิจของกระทรวงในพื้นที่กลุ่ม
จังหวัด
(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดมาตรฐานการ
ดำเนินงานด้านการพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์ในระดับพื้นที่
(๘) ให้คำปรึกษา วางระบบ และสร้างเครือข่าย
การให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์เพื่อให้เป็นไปอย่างทั่วถึง
และทันต่อเหตุการณ์
(๙) สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจ
ราชการกระทรวงในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

- (๑) ศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้ได้องค์ความรู้การ
พัฒนาสังคม ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม รูปแบบ
แนวทางการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การแก้ไข
ปัญหาในภาวะวิกฤติ และเป็นการเตรียมความ
พร้อมเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นใน
อนาคต
(๒) จัดทำแผนแม่บทวิจัยการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติพื้นที่
(๓) ผลิตและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านการ
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในมิติ
พื้นที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง องค์กรเอกชน/ประชาชน และภาคี
เครือข่ายในระดับประเทศและต่างประเทศ
(๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดนักวิจัย และ
เครือข่ายทางวิชาการด้านการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์เชิงประเด็น เชิง
กลุ่มเป้าหมายในมิติพื้นที่
(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการนำผลงาน
วิชาการไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่
สอดคล้องกับบริบทพื้นที่
(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยง
เครือข่าย ด้านวิชาการ การดำเนินงาน
ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด
(๗) เป็นศูนย์กลางการให้บริการและถ่ายทอด
ความรู้ด้านพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์ แก่หน่วยงานในพื้นที่ องค์การปกครองส่วน
ท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรเอกชนและ
ประชาชน
(๘) เป็นศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและจัด
สวัสดิการสังคมในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด
(๙) พัฒนาศักยภาพบุคลากรของหน่วยงาน
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย
ในพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

อัตรากำลังแยกประเภทตำแหน่งและเพศ

ประเภทตำแหน่ง	จำนวน (ราย)		รวม (ราย)
	ชาย	หญิง	
ข้าราชการ	๗	๕	๑๒
ลูกจ้างประจำ	๑๐	-	๑๐
พนักงานราชการ	๒	๗	๙
จ้างเหมา	๕	๑	๖
รวม	๒๔	๑๓	๓๗
(คิดเป็นร้อยละ)	๖๔.๘๖	๓๕.๑๔	๑๐๐.๐๐

อัตรากำลังแยกประเภทตำแหน่งและเพศ

อาคาร สถานที่

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ มีพื้นที่ทั้งหมด ๔๑ ไร่ มีอาคารที่ทำการสำนักงาน มีลักษณะเป็นอาคารสองชั้น และอีกส่วนหนึ่งเป็นอาคารชั้นเดียวเชื่อมต่อกับอาคารสองชั้น มีพื้นที่ใช้สอยประกอบด้วย

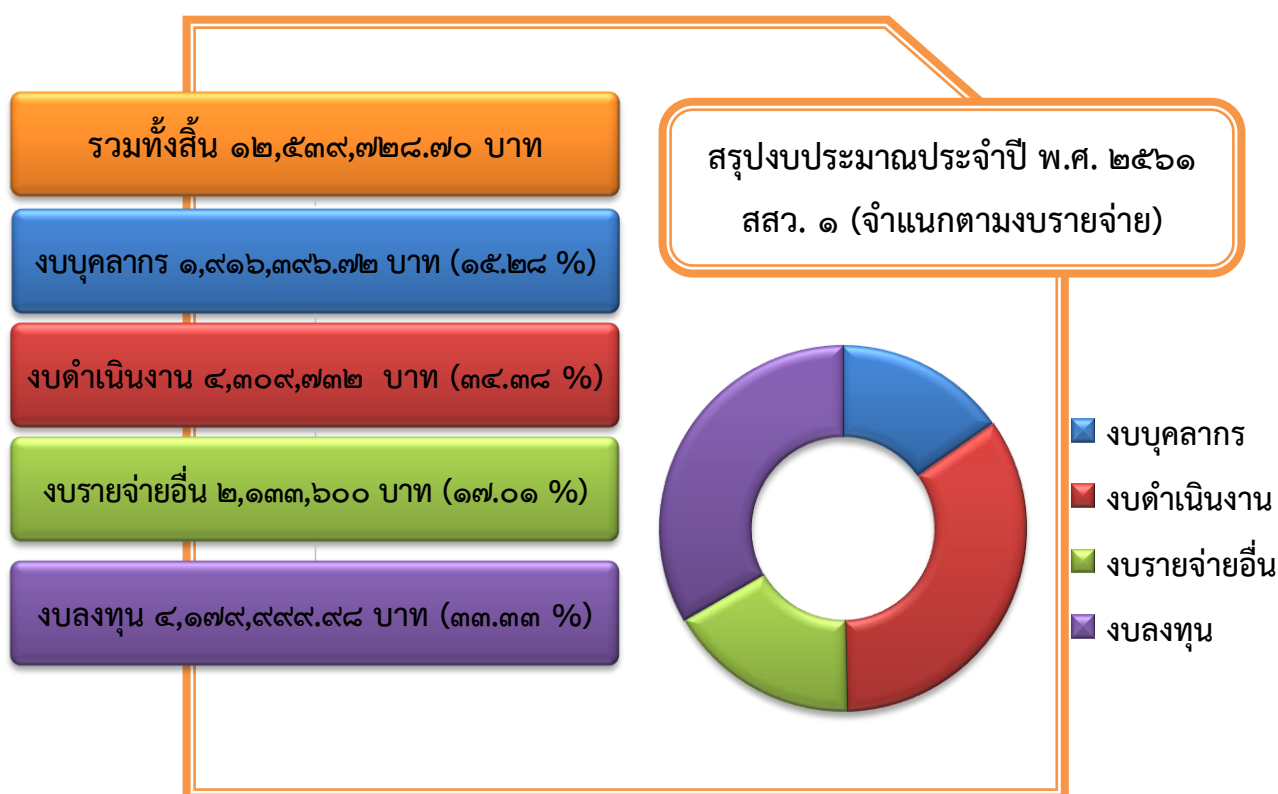
- ชั้นบนเป็นห้องผู้อำนวยการสำนักงานฯ ขนาดพื้นที่ ๓๒ ตารางเมตรจำนวน ๑ ห้อง ห้องประชุมเล็ก ขนาดพื้นที่ ๑๔ ตารางเมตร จำนวน ๑ ห้อง มีห้องน้ำสุภาพสตรี จำนวน ๑ ห้อง ห้องฝ่ายบริหารงานทั่วไป ขนาดพื้นที่ ๑๐๐ ตารางเมตร จำนวน ๑ ห้อง พร้อมอุปกรณ์ดำเนินงาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์
- ชั้นล่างประกอบด้วย ห้องปฏิบัติงานกลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ ขนาดพื้นที่ ๔๐ ตารางเมตร จำนวน ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติงานศูนย์เรียนรู้สำนักงานฯ ขนาดพื้นที่ ๕๐ ตารางเมตร จำนวน ๑ ห้อง พื้นที่นั่งรอรับบริการ พื้นที่บริการทั่วไป/ประชาสัมพันธ์ ขนาด ๑๖ ตารางเมตร

- อาคารส่วนเชื่อมต่อแบบชั้นเดียว ประกอบด้วย กลุ่มการวิจัยและการพัฒนาระบบเครือข่าย ขนาดพื้นที่ ๑๐๐ ตารางเมตร จำนวน ๑ ห้อง ห้องประชุม ขนาดพื้นที่ ๑๐๐ ตารางเมตร จำนวน ๑ ห้อง ห้องน้ำชาย ห้องน้ำหญิง
- พื้นที่จอดรถยนต์ ๘๐๐ ตารางเมตร

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ให้บริการ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการสวัสดิการสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้แก่ เด็ก เยาวชน คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ถูกละเมิดทางเพศ หรือกลุ่มที่คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติเป็นผู้กำหนดรวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม โดยมีพื้นที่ให้บริการรับผิดชอบ ๔ จังหวัด ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี และสระบุรี

สรุปงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ สสว.๑ (จำแนกตามงบรายจ่าย)

หน่วยงานที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ๔ จังหวัด รวม ๕๓ หน่วยงาน

จังหวัดปทุมธานี (๑๘ หน่วยงาน)

๑. สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑
๒. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปทุมธานี
๓. สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนรังสิต
๔. สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร
๕. สถานสงเคราะห์เยาวชนมูลนิธิมหาราชจังหวัดปทุมธานี
๖. สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชายธัญบุรี
๗. สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหญิงธัญบุรี
๘. สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านกึ่งวิถี(ชาย) จังหวัดปทุมธานี
๙. สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านกึ่งวิถี(หญิง) จังหวัดปทุมธานี
๑๐. สถานคุ้มครองสวัสดิการภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดปทุมธานี
๑๑. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดปทุมธานี
๑๒. ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี
๑๓. สถาบันพระประชาบดี
๑๔. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี
๑๕. สำนักงานเคหะชุมชนปทุมธานี
๑๖. สำนักงานเคหะชุมชนรังสิต
๑๗. สำนักงานเคหะชุมชนลาดหลุมแก้ว
๑๘. สถานธนานุเคราะห์ ๕

จังหวัดนนทบุรี (๒๐ หน่วยงาน)

๑. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี
๒. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดนนทบุรี
๓. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนนทบุรี
๔. สำนักงานเคหะชุมชนนนทบุรี ๑
๕. สำนักงานเคหะชุมชนนนทบุรี ๒
๖. ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติก จังหวัดนนทบุรี
๗. ศูนย์ส่งเสริมอาชีพคนพิการ (โรงงานปีสากล)
๘. สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านนนทภูมิ จังหวัดนนทบุรี
๙. สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี
๑๐. สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านราชวดี(ชาย) จังหวัดนนทบุรี
๑๑. สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านราชวดี(หญิง) จังหวัดนนทบุรี
๑๒. สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
๑๓. สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด (บ้านภูมิเวท)
๑๔. สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนปากเกร็ด
๑๕. สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท
๑๖. สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด
๑๗. สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดนนทบุรี
๑๘. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคกลาง จังหวัดนนทบุรี
๑๙. ผู้จัดการสถานธนานุเคราะห์๒๓
๒๐. ผู้จัดการสถานธนานุเคราะห์๓๔

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (๕ หน่วยงาน)

๑. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ
วาสนะเวศม์ฯ
๓. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
๔. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
๕. สำนักงานเคหะชุมชนพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดสระบุรี (๑๐ หน่วยงาน)

๑. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์จังหวัดสระบุรี
๒. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดสระบุรี
๓. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสระบุรี
๔. นิคมสร้างตนเองพระพุทธบาท จ.สระบุรี
๕. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตมวกเหล็ก
จังหวัดสระบุรี
๖. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตหนองแค
จังหวัดสระบุรี
๗. สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทับกวาง
๘. สถานสงเคราะห์เด็กหญิงจังหวัดสระบุรี
๙. สำนักงานเคหะชุมชนจังหวัดสระบุรี
๑๐. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช. ขบวน
องค์กรชุมชน)

โครงการปีงบประมาณ ๒๕๖๑

งานตามนโยบายกระทรวง พม. ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑. นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based : A๑)

- โครงการวิจัยรูปแบบบูรณาการส่งเสริมการออมของประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุในกลุ่มองค์กรชุมชน
- โครงการวิจัยแบบจำลองการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตชนบท (วิจัยร่วม)
- โครงการกระบวนการขับเคลื่อนการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในประเทศ (วิจัยร่วม)
- โครงการวิจัยรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบมีส่วนร่วม (วิจัยร่วม)

๒. นโยบายการบริหารและการพัฒนาองค์กร (Administration Base : A๒)

- การประชุม ศปก.สสว.๑
- การประชุมประจำเดือน
- การขับเคลื่อนมาตรฐานการปฏิบัติงาน สสว.

๓. นโยบายการขับเคลื่อนระดับพื้นที่/จังหวัด (Area Based : A๓)

- ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด
- การนิเทศงานนักสังคมสงเคราะห์ของ พม.
- Social Map การจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน เขตตรวจราชการที่ ๑
- การขับเคลื่อนการบูรณาการโครงการด้านสังคมในระดับพื้นที่
 - กิจกรรมที่ ๑ : การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๑ ภาคกลางตอนบน
 - กิจกรรมที่ ๒ : การวัดอุณหภูมิทางสังคม (TPSO Poll : วาเลนไทน์ของวัยรุ่นไทย รักอย่างไรไม่ให้ทุกข์ และ หญิงไทยยุคใหม่ สไตร์ ๔.๐)
 - กิจกรรมที่ ๓ : การบูรณาการโครงการด้านสังคมกลุ่มจังหวัดในลักษณะ One Home ๔ จังหวัด/การบูรณาการแผน
- โครงการเวทีวิชาการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประจำปี ๒๕๖๑
- งานสนับสนุนการตรวจราชการกระทรวงฯ
- กิจกรรม Big Cleaning Day (๕ส.)

“โครงการวิจัยรูปแบบบูรณาการ

ส่งเสริมการออมของประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุ

ในกลุ่มองค์กรชุมชน”

หลักการและเหตุผล

- ประเทศไทยกำลังเข้าสู่ "สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์"
- ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น
- การส่งเสริมการออมของประชาชนจะช่วยสร้างความยั่งยืนให้แก่ระบบการเงินการคลังของประเทศในอนาคต
- องค์กรชุมชนจะช่วยให้การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการออมของประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุในกลุ่มองค์กรชุมชน
- เพื่อหารูปแบบการบูรณาการส่งเสริมการออมของประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุในองค์กรชุมชน
- เพื่อทดลองนำรูปแบบการบูรณาการส่งเสริมการออมสู่ประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุไปใช้ในชุมชนตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุในชุมชน ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕-๕๙ ปี ในแต่ละตำบลในพื้นที่ สสว.๑ จำนวน ๑,๒๐๐ คน
- ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกเทศมนตรี นายก อบต. ปลัดฯ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน ๘ คน
- คณะกรรมการกลุ่มองค์กรในชุมชน เช่น ประธาน คณะกรรมการ กรรมการ จำนวน ๖๐ คน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

วิธีการดำเนินการ

- จัดเวทีกำหนดแนวทาง "การจัดทำโครงการและการวางแผนการดำเนินงาน คัดเลือกพื้นที่ และสร้างเครื่องมือในเก็บข้อมูล
- ทดสอบเครื่องมือวิจัย
- คณะวิจัยลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตามแบบสอบถาม
- วิเคราะห์ ประมวลผล spss แบบสอบถาม
- จัดเวทีเพื่อกำหนดรูปแบบการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ
- ทดลองนำรูปแบบฯ ไปใช้ในตำบลตัวอย่าง ๑ ตำบล
- จัดเวทีวิพากษ์รูปแบบการเตรียมความพร้อมฯ ร่วมกับนักวิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดเวทีคืนข้อมูล
- จัดทำรูปเล่มรายงานวิจัย

ผลที่ได้รับตามวัตถุประสงค์การวิจัย

- ได้ทราบถึงฐานข้อมูลการส่งเสริมการออมของประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุในองค์กรชุมชนและเผยแพร่แก่ผู้ใช้ประโยชน์และผู้ที่เกี่ยวข้องนำองค์ความรู้มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ชุมชน และสังคม
- ได้ทราบความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมายเรื่องการออมเงินเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ
- เกิดการนำไปใช้รูปแบบการบูรณาการส่งเสริมการออมของประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุในกลุ่มองค์กรชุมชน
- หน่วยงานในกระทรวง พม. และหน่วยงานอื่นๆ สามารถนำฐานข้อมูลของผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ในด้านการพัฒนาสังคม

โครงการวิจัยแบบจำลองการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยี และการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตชนบท (วิจัยร่วม)

ปัจจุบันประเทศไทยจะเป็นสังคมของผู้สูงอายุแล้ว ในปัจจุบันยังเป็นสังคมแห่งยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ปัจเจกบุคคลสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพมีอิสระที่จะเลือกและกระทำการใด ๆ โดยปัจเจกชนทั่วไปรวมถึงชุมชนและท้องถิ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆทางโลกออนไลน์ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่การทำงานรวมถึงความสามารถในการที่จะมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากขึ้น (ร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ ๓) ของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑, กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) นอกจากนี้ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ ๓) ของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ ได้มีการกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแก่ผู้สูงอายุ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาทุนมนุษย์ให้เข้าถึงและรู้เท่าทัน ICT เพื่อการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพอย่างพอเพียงด้วยแนวคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมมีส่วนร่วมในการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากบริการ ICT (Participatory People) ในเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่๑ ผู้ด้อยโอกาสผู้สูงอายุและผู้พิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการของรัฐทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างเสมอภาค

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และคอมพิวเตอร์ของผู้สูงอายุที่ผ่านมา พบว่า ผู้สูงอายุมีความกังวลว่าจะทำความเสียหายเนื่องจากคอมพิวเตอร์มีราคาค่อนข้างสูงส่วนใหญ่ผู้สูงอายุยังไม่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ และไม่มีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง (การศึกษาปัญหาการเรียนรู้เทคโนโลยีของผู้สูงอายุ อาจารย์ดร.กวีพงษ์ ลิขิตวรา และนายกาญจน์ศักดิ์ จารุปาณ วิทยาลัยนวัตกรรมการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๕ และการศึกษาสภาพความต้องการการฝึกอบรมด้าน ICT ของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, ๒๕๕๕)

จากสถานการณ์และปัญหาดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ดังนั้นคณะวิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาแบบจำลองการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตชนบทเพื่อศึกษาช่องทางและความต้องการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตชนบทและเพื่อจัดทำรูปแบบการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตชนบท ทั้งนี้จะสามารถทำให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ง่ายยิ่งขึ้นมีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้พึ่งพาผู้อื่นน้อยลง และมีช่องทางได้รับสวัสดิการสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษาสุขภาพอนามัยที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

การทำงานและการมีรายได้สนับสนุนการกระบวนกรยุทธธรรมและบริการทางสังคมทั่วไป ตลอดจนทำให้ชุมชนที่อยู่ในเขตชนบทสามารถประยุกต์ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุและกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาช่องทางการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตชนบทที่มีในปัจจุบัน

๒. เพื่อศึกษาความต้องการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตชนบท

๓. เพื่อจัดทำแบบจำลองการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตชนบท

ขอบเขตของโครงการวิจัย

๑. ขอบเขตเชิงพื้นที่

ศึกษาในพื้นที่ชนบท ซึ่งเป็นพื้นที่นอกเขตเทศบาลตำบล นอกเขตเทศบาลเมือง และนอกเขตเทศบาลนคร จำนวน ๑ พื้นที่ ในแต่ละเขตสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ – ๑๒ และทำการคัดเลือกชมรมผู้สูงอายุตามเกณฑ์ที่กำหนดในพื้นที่ดังกล่าว จำนวน ๑ ชมรมรวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๒ ชมรม

๒. ขอบเขตประชากร

๑. ผู้สูงอายุในพื้นที่

๒. คณะกรรมการและสมาชิกชมรมผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่...

๓. กลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่

๔. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่

๕. ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน

๖. ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุระดับประเทศ

๓. ขอบเขตเชิงเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาจะครอบคลุมการทบทวนวรรณกรรมในเรื่องนโยบายและการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ ๓) ของประเทศไทยพ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ พรบ.ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม สถิติที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสูงอายุ และงานวิจัย บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำไปจัดทำแบบจำลองการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตชนบท

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

การคัดเลือกพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้คัดเลือกพื้นที่ในเขตชนบทของประเทศไทย ซึ่งเป็นพื้นที่นอกเขตเทศบาลตำบล นอกเขตเทศบาลเมือง และนอกเขตเทศบาลนคร จำนวน ๑ พื้นที่ ในแต่ละเขตสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๒ รวม ๑๒ พื้นที่ แหล่งข้อมูลในการคัดเลือกสามารถใช้ข้อมูลจากกรมการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรวมพื้นที่การศึกษาทั้งสิ้น ๑๒ ชุมชน โดยสามารถสรุปตัวอย่างของพื้นที่ที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการวิจัยได้ดังตารางด้านล่างนี้

เขตพื้นที่	พื้นที่ศึกษา
สสว.๑	มหาวิทยาลัยชุมชนบ้านกระแซงसानสุข อบต.บ้านกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
สสว.๒	ชมรมผู้สูงอายุ อบต.หนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก
สสว.๓	อบต.สำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง อบต.ด่านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด
สสว.๔	อบต.บ้านเลน อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
สสว.๕	ศูนย์ดิจิทัลชุมชน กศน.เขวาสินรินทร์ อบต.เขวาสินรินทร์ อำเภอกิ่งเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
สสว.๖	โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาพุ อบต.นาพุ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
สสว.๗	อบต.นางาม อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม
สสว.๘	โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลราชสถิต อบต.ราชสถิต อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง
สสว.๙	อบต.ไกรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
สสว.๑๐	โรงเรียนผู้สูงอายุบ้านหัวฝาย ตำบลสันกลาง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
สสว.๑๑	อบต.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
สสว.๑๒	อบต.ทับช้าง อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

ผลการศึกษาวิจัย สรุปได้ดังนี้.-

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาช่องทางการความต้องการในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตชนบทที่มีในปัจจุบัน และจัดทำแบบจำลองการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตชนบท ในรูปแบบการวิจัยแบบผสานวิธี เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามในพื้นที่ ๑๒ ตำบล เป็นจำนวน ๓,๗๙๖ คน ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการสนทนากลุ่มในพื้นที่ ๑๒ ตำบล จำนวน ๑๓ กลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยพรรณนารายละเอียดตีความจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผลการศึกษาโดยสรุปมีดังนี้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ช่องทางเสียงตามสายเป็นช่องทางที่ผู้สูงอายุในเขตชนบท ใช้ในการรับรู้สิทธิสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒ เนื่องจากเป็นช่องทางที่มีเกือบทุกหมู่บ้าน ไม่มีค่าใช้จ่ายในการรับฟังและการเข้าถึงข้อมูล การสื่อสารใช้ภาษาท้องถิ่นทำให้ผู้สูงอายุในเขตชนบทเข้าใจง่าย และเป็นการสื่อสารในรูปแบบการฟังต่อเนื่องที่สะดวกและเข้าใจง่ายกว่าการอ่าน เนื่องจากการศึกษาและการสื่อสารสภาพของอวัยวะทางการมองเห็น

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นเพิ่มเติมว่า มากกว่าร้อยละ ๙๐ ของผู้สูงอายุในเขตชนบท ไม่เคยใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึงข่าวสารและสวัสดิการทั้ง ๗ ด้านเลย โดยผู้สูงอายุให้เหตุผลว่าวิธีการใช้ที่ยุ่งยาก มีค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงเทคโนโลยีทั้งตัวอุปกรณ์ และสัญญาณอินเทอร์เน็ต และด้วยวัยของผู้สูงอายุจะมีปัญหาด้านสุขภาพสายตา จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยี

ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุมีความต้องการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

๑) สวัสดิการสังคมด้านการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ E-Learning มากกว่าเทคโนโลยีอื่นในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการด้านการศึกษา

๒) สวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัย พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการใช้สายรัดข้อมือแจ้งเตือนสุขภาพ มากกว่าเทคโนโลยีในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการด้านการศึกษา

๓) สวัสดิการสังคมด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ Social Map มากกว่าเทคโนโลยีอื่นในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย

๔) สวัสดิการสังคมด้านรายได้และการมีงานทำ พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ เทคโนโลยีในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการด้านรายได้และการมีงานทำไม่แตกต่างกัน

๕) สวัสดิการสังคมด้านนันทนาการ พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ YouTube มากกว่าเทคโนโลยีอื่นในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการด้านนันทนาการ

๖) สวัสดิการสังคมด้านยุติธรรม พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการด้านยุติธรรมไม่แตกต่างกัน

๗) สวัสดิการสังคมด้านรายได้และการมีงานทำ พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ เทคโนโลยีในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการด้านรายได้และการมีงานทำไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอน แนะนำวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้กลไกของศูนย์ผู้สูงอายุตำบล หรือโรงเรียนผู้สูงอายุ หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนในด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตให้แก่ผู้สูงวัยในชนบท สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยแบบจำลองการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตเมือง

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

โครงการวิจัยกระบวนการขับเคลื่อนการคุ้มครอง พิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อ การค้ามนุษย์ในประเทศ (วิจัยร่วม)

จากการศึกษาผลการดำเนินงานของรัฐบาลในปีที่ผ่านมาพบว่า ประเด็นปัญหาการค้ามนุษย์ยังคงเป็นปัญหาระดับโลกที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความร่วมมือ การดำเนินงานร่วมกันจากหลายฝ่ายรวมทั้งความพยายามอย่างต่อเนื่องของรัฐบาลทุกประเทศในอันที่จะบรรลุความก้าวหน้าที่ชัดเจนและสัมฤทธิ์ผลที่ประเมินได้ โดยมีประเทศสหรัฐอเมริกามุ่งสืบสานการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ทางการ บุคลากรฝ่ายบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานภาคประชาสังคมของไทย ด้วยจิตวิญญาณแห่งความร่วมมือในยามนี้ที่ประเทศไทยกำลังดำเนินการปราบปรามการค้ามนุษย์โดยผลจากการรายงานดังกล่าว ประเทศไทยยังคงอยู่ในบัญชีกลุ่มที่ ๓ (Tier 3) โดยรายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นี้ครอบคลุมความพยายามต่อต้านการค้ามนุษย์ของรัฐบาลประเทศต่างๆ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ แม้ประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และการประสานงานระหว่างหน่วยงานการปราบปรามการค้ามนุษย์ แต่ทว่าในช่วงเวลาของการทำรายงาน ไทยมิได้ดำเนินการที่จำเป็นอย่างเพียงพอที่จะบรรลุผลความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ที่ยากลำบากนี้ การจัดระดับประเทศในรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์พิจารณาจากการประเมินบันทึกการดำเนินการปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศอย่างละเอียดถี่ถ้วนโดยมิได้คำนึงถึงบริบททางการเมืองของประเทศนั้น ๆ จากผลการรายงานดังกล่าว สหรัฐอเมริกายังคงสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่รัฐของไทยดำเนินมาตรการอย่างเข้มข้นในการปราบปรามการค้ามนุษย์ตลอดช่วงการทำรายงานฉบับปี ๒๕๕๙ และต่อไป

จากประเด็นความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์ที่ได้กล่าวมาตั้งแต่ต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาหาแนวทางที่จะสร้างให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในต่างประเทศ เนื่องด้วยการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในขณะที่ตนอยู่ต่างถิ่นต่างแดนนั้นอาจยังไม่มียุทธศาสตร์หรือหน่วยงานภาครัฐของไทยที่เข้าไปสอดส่องดูแลได้อย่างใกล้ชิด เนื่องด้วยประเทศไทยนั้นไม่ได้มีหน่วยงานด้านที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือกลุ่มคนไทยในต่างประเทศนอกจากสถานทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ในแต่ละประเทศเท่านั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน บางประเทศอาจมีหน่วยงานที่คอยให้ความช่วยเหลือ แต่บางประเทศอาจยังไม่มีหน่วยงานรองรับ ซึ่งพบว่าโดยมากกลุ่มหญิงไทยที่ถูกหลอกให้เข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์มีข้อจำกัดหลายๆ ด้าน ในการขอความช่วยเหลือโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการสื่อสาร ภาษาที่ใช้เพื่อแจ้งเบาะแสหรือการแจ้งเหตุต่างๆ กับทางเจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศที่ตนพำนัก ทำให้เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ตนตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์ก็จะไม่สามารถที่จะร้องขอความช่วยเหลือได้ ซึ่งเป็นประเด็นที่ค่อนข้างสำคัญ ดังนั้นหากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มีการศึกษาและสร้างกระบวนการขับเคลื่อนการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยในต่างประเทศ ก็จะทำให้กระบวนการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์นั้นสามารถมีช่องทางในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดปัญหาได้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

๑. เพื่อศึกษารูปแบบและเส้นทางของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของหญิงไทยในต่างประเทศ
๒. เพื่อศึกษากระบวนการและวิธีการในการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในประเทศไทยและต่างประเทศ
๓. เพื่อสร้างกระบวนการขับเคลื่อนระบบการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในต่างประเทศ

ขอบเขตของโครงการวิจัย ดังนี้.-

๑. **ขอบเขตพื้นที่การศึกษา** เป็นการศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑-๑๒ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิกลุ่มเป้าหมายที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในประเทศและต่างประเทศ

๒. **ขอบเขตประชากรที่ศึกษา** การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) เพื่อสร้างให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนระบบการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในต่างประเทศ โดยการศึกษาในครั้งนี้ใช้ประชากรในการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑) **เชิงปริมาณ** ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับกลุ่มคนไทยที่พำนักอยู่ในต่างประเทศ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้จำนวน ๕๐๐ คน (ศึกษากับกลุ่มคนไทยที่เป็นสมาชิกองค์กรเครือข่ายในต่างประเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เช่น กลุ่มคนไทยที่ทำงานในศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและสวัสดิการในเยอรมัน เป็นต้น) โดยสิ่งที่ทำการศึกษา คือ

- ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์
- รูปแบบและเส้นทางของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของหญิงไทยในต่างประเทศ
- กระบวนการในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มหญิงไทยเมื่อตกเป็นเหยื่อในกระบวนการค้ามนุษย์ในต่างประเทศ

๒) **เชิงคุณภาพ** กลุ่มประชากรที่ใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดำเนินการคัดเลือกจากกลุ่มตัวแทนผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยที่ทำงานเกี่ยวข้องกับประเด็นการค้ามนุษย์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนามาสร้างให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนระบบการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในต่างประเทศ จำนวน ๑๕ – ๒๕ คน

ผลการศึกษารายสรุปได้ดังนี้.-

พบว่าหญิงผู้ตกเป็นเหยื่อผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ กว่าร้อยละ ๖๐ ได้รับความช่วยเหลือโดยฝ่ายเครือข่ายวัดไทย ซึ่งให้ความเยียวยาสภาพจิตใจทั้งในกลุ่มผู้ตกเป็นเหยื่อผู้เสียหายความรุนแรงในครอบครัว และผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยผู้ตกเป็นเหยื่อผู้เสียหายความรุนแรงในครอบครัวและผู้เสียหายค้ามนุษย์นั้น มักประสบปัญหาความบอบซ้ำของสภาพจิตใจในภาวะซึมเศร้า ภาวะปัญหาสุขภาพจิต เครียด วิตกกังวล ทั้งนี้จากปัญหาการค้ามนุษย์ทำให้ผู้วิจัย พบว่า รัฐควรส่งเสริมให้มีการให้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ความช่วยเหลือพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในเชิงรุก เพื่อที่จะดำเนินการให้กลุ่มเสี่ยงพร้อมรับมือในการแก้ไขปัญหา และรู้จักช่องทางในการร้องขอความช่วยเหลือเพื่อพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิของตน โดยรัฐต้องส่งเสริมการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อเดินทางมาช่วยเหลือผู้เสียหายค้ำมนุษย์ตามที่ร้องขอ อาทิ หลักสูตรอบรมทางด้านกฎหมายในพื้นที่ปลายทาง พฤติกรรมของผู้ต้องสงสัย การดำเนินการในกรณีภาวะฉุกเฉิน เป็นต้น

ในปัจจุบันมีจิตอาสาชาวไทยจำนวนมากในยุโรปที่เดินทางอาสาแก้ปัญหาการค้ำมนุษย์ หากแต่ในปัจจุบันยังมีการดำเนินการอย่างมีแบบแผนและเป็นขั้นตอน การให้คำปรึกษาแก่ผู้เสียหายมักจะมาจากองค์ความรู้ที่เป็นประสบการณ์ส่วนตัว ดังนั้น จึงควรมีการจัดฝึกอบรมจิตอาสาเพื่อการดำเนินงานอย่างมีรูปแบบและสอดคล้องกับแผนงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาได้สะท้อนประเด็นที่สำคัญว่ารัฐควรให้ความสำคัญกับนโยบายของประเทศในการป้องกัน หรือนโยบายเชิงรุกมากกว่าการอุดช่องว่าง หรือการแก้ไขปัญหา โดยมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งในกระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการป้องกันและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ดังนี้.-

๑. การปรับรูปแบบนโยบายในแนวทางการป้องกันการค้ำมนุษย์ และป้องกันการตกเป็นเหยื่อผู้เสียหายซ้ำ
๒. การใช้แนวทางด้านการทำวิจัย การทำฐานข้อมูลเครือข่ายและการใช้ช่องทางสื่อต่าง ๆ เช่น Social Media เพื่อรับมือกับปัญหากระบวนการค้ำมนุษย์ในเชิงรุก
๓. รัฐควรสนับสนุนนโยบายการสร้างเครือข่ายและการสร้างแนวร่วม ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อรับมือกับปัญหาการค้ำมนุษย์ นอกจากนี้ยังต้องมุ่งเน้นการใช้นโยบายด้านการกำจัดอุปสรรคต่อการส่งเสริมความเท่าเทียมของมนุษย์ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมทางสังคมอย่างแท้จริง
๔. รัฐควรสนับสนุนนโยบายการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด รวมไปถึงการใช้กระบวนการทางเศรษฐกิจ สังคม และศาสนาเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์อย่างยั่งยืน
๕. การสนับสนุนทางด้านการศึกษาที่ช่วยทำให้เกิดความตระหนักในปัญหาการค้ำมนุษย์ อาทิ นโยบายการศึกษาที่ส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรม การไม่ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจที่นำไปสู่การค้าประเวณี และการค้ำมนุษย์ในทุกรูปแบบ

โครงการวิจัยรูปแบบการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคอทานแบบมี ส่วนร่วม (วิจัยร่วม)

ปัจจุบันปัญหาการขอทานและพฤติกรรมขอทานมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต กล่าวคือมีลักษณะรูปแบบของพฤติกรรมที่มีความสลับซับซ้อน และการจัดการเพื่อนำคนมาแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยการขอทาน รวมถึงการยกระดับของปัญหาการขอทานที่กลายเป็นขอทานต่างชาติ / ต่างด้าวที่เกิดขึ้นและยังคงดำรงอยู่ ขณะที่มาตรการการจัดการปัญหาขอทานไม่จะเป็น มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมสงเคราะห์ มาตรการด้านการส่งเสริมอาชีพ ทำให้จำนวนขอทานที่ปรากฏอยู่มีจำนวนลดลง หากแต่ความรุนแรงและผลกระทบของปัญหาขอทานยังเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณา

ประกาศพระราชบัญญัติการควบคุมการขอทาน พ.ศ.๒๕๕๙ โดยเล็งเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์และตระหนักถึงสภาพปัญหาการขอทานที่เกิดขึ้น โดยกฎหมายดังกล่าวต้องการให้เกิดแนวทางการคุ้มครอง การควบคุม การพัฒนาคุณภาพชีวิตขอทาน และแยกผู้แสดงความสามารถออกจากผู้กระทำการขอทาน เพื่อแก้ปัญหาสังคมและปรับปรุงการคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นรากฐานดั้งเดิมของสังคมไทย จะพบว่า วัฒนธรรมการขอ รวมถึงขอทานนั้นมีมาตั้งแต่สมัยโบราณปรากฏอยู่กับสังคมไทย มาเป็นเวลาช้านานแล้วนับตั้งแต่อดีต การขอหรือขอทานในอดีตมีความหมายและลักษณะที่แตกต่างจากสิ่งที่ปรากฏในปัจจุบัน กล่าวคือ การ “ขอ” มีนัยยะที่สะท้อนถึงการแลกเปลี่ยนผลผลิตกับสังคมอื่น ดังนั้น ในอดีตการ “ขอ” ถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา รวมถึงมองว่าการให้เป็นเรื่องของความดีงาม เนื่องจากมองว่าเป็นการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้น ประกอบกับวัฒนธรรมของคนไทยที่มองว่าการให้ทานกับคนที่ลำบากหรือด้อยโอกาสเป็นการทำบุญอย่างหนึ่ง จึงทำให้มีคนใช้โอกาสนี้ในการแสวงหารายได้ และยึดถือเป็นอาชีพในลักษณะ “การขอทาน” เนื่องจากเป็นลักษณะงานที่ทำงานง่าย กระบวนการไม่ซับซ้อน ไม่ต้องใช้ความรู้ ได้เงินง่าย ใช้เวลาน้อย

ยิ่งไปกว่านั้น พัฒนาการเกี่ยวกับรูปแบบและปัญหาการขอทาน ไม่เพียงทำให้การขอทานเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลเพียงลำพัง หากยังมีการรวมกลุ่มมาขอทาน เกิดเป็นขบวนการธุรกิจการขอทาน เช่น การกระจายตัวไปตามจุดต่างๆ ทั่วชุมชน จากพฤติกรรมของขบวนการดังกล่าวได้พัฒนาไปสู่การแสวงหาประโยชน์ของมิฉฉาชีพมากขึ้นมีการบังคับ หลอกลวง ลักพาตัว ลักลอบคน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ต่างด้าวโดยเฉพาะเด็กจากประเทศเพื่อนบ้าน จากประเทศกัมพูชา ลาว มาทำการขอทาน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เกิดปัญหาการค้ำมนุษย์ตามมา ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมมากมาย

จากความเป็นมาของปัญหาการขอทาน รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาการขอทาน ทำให้เห็นว่ายังมีช่องว่างและข้อจำกัดทั้งด้านองค์ความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องในการจัดการและแก้ไขปัญหาการขอทาน อันเป็นที่มาของความสนใจในการศึกษาแนวทางการจัดการปัญหาการขอทานภายใต้ “โครงการวิจัยรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์แบบมีส่วนร่วม” โดยทางคณะผู้วิจัยมีความสนใจทั้งในประเด็นด้านการบังคับใช้กฎหมาย กระบวนการคัดกรองเพื่อวางแผนในการให้ความช่วยเหลือ การช่วยเหลือและฟื้นฟู การพัฒนาศักยภาพ รวมไปถึงการส่งกลับคืนสู่ญาติ ครอบครัว และชุมชน รวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้กับกลุ่มของบุคคลที่กำลังเสี่ยงต่อการเป็นขอทาน ไม่ให้เข้ามาสู่กระบวนการขอทาน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ตลอดจนการพัฒนาฟื้นฟูสมรรถภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้ที่เข้าสู่กระบวนการขอทานให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อันนำไปสู่การยุติการขอทานต่อไป

วัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัยรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์แบบมีส่วนร่วมคือ ๑. ศึกษาสถานการณ์ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านการจัดการปัญหาขอทาน ๒. ศึกษาแนวทางการจัดการและการป้องกันปัญหาค้ามนุษย์ภายใต้มุมมองสหวิชาชีพ และ ๓. พัฒนารูปแบบการจัดการและการป้องกันปัญหาค้ามนุษย์แบบมีส่วนร่วม โดยคาดหวังว่าผลที่ได้รับจากการวิจัยจะทำให้ได้ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาการขอทาน และอุปสรรค ในการทำงานด้านการจัดการปัญหาการขอทาน และแนวทางการจัดการปัญหาค้ามนุษย์ภายใต้มุมมองสหวิชาชีพ รวมถึงได้รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์แบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาค้ามนุษย์ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ และได้ชุดความรู้รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์แบบมีส่วนร่วมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินโครงการวิจัยได้ถูกออกแบบการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยประยุกต์หลักการและเทคนิควิธีการวิจัยที่หลากหลาย (Mixed Method) มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาทิ การเก็บข้อมูลจากเครื่องมือแบบสำรวจ การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก การเก็บข้อมูลโดยการจัดประชุมการอภิปรายกลุ่มย่อย การเก็บข้อมูลโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ที่เกี่ยวข้องหลัก

ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่สำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. ผลการศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านการจัดการปัญหาขอทาน พบว่า ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๑) ประเทศไทยมีขอทาน/ ผู้ทำการขอทานการกระจายตัวในทั้งสี่ภูมิภาคของประเทศไทย โดยมักพบในหัวเมืองใหญ่ของแต่ละภูมิภาค กล่าวคือ

- พื้นที่ภาคเหนือพบมากที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๔๘ ราย

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

- พื้นที่ภาคกลางพบมากที่สุดในประเทศไทย จำนวน ๒๐๓ ราย และสมุทรปราการ จำนวน ๑๐๖ ราย
- พื้นที่ภาคตะวันตกพบมากที่สุดในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๔๑ ราย
- พื้นที่ ภาคตะวันออก พบมากที่สุดในจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง จำนวน ๕๕ ราย
- พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบมากที่สุดในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๑๖ ราย และ
- พื้นที่ภาคใต้ พบมากที่สุดในจังหวัดภูเก็ต จำนวน ๒๖ ราย

จากข้อมูลเกี่ยวกับขอทานที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่างๆ ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยมีการกระจายตัวของปัญหาขอทานอยู่ทั่วไปในทุกภูมิภาค โดยพฤติกรรมขอทานจะปรากฏในหัวเมืองใหญ่และสถานที่ที่มีความเจริญ เช่น ตลาดนัด แหล่งท่องเที่ยว วัด งานประจำปี งานวัด สถานีรถไฟ ตลาดชุมชน ห้างสรรพสินค้าโดยช่วงระยะเวลาที่ทำการขอทาน จะทำการขอทานในช่วงเวลากลางวันและเย็น ช่วงที่ผู้คนพลุกพล่าน ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า ผู้ทำการขอทานพบว่าทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยขอทานชาวต่างชาติจะเป็นคนจากประเทศกัมพูชา พม่า จีน ลาว เวียดนาม และอื่น ๆ รวมถึงบุคคลไร้รากเหง้าที่ไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบาง โดยกรณีขอทานที่เป็นคนไทย จะพบว่าผู้ทำการขอทานส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นขอทานในพื้นที่ เพราะของผู้กระทำการขอทานจะไม่ขอทานในพื้นที่ของตนเอง แต่จะไปขอทานในพื้นที่จังหวัดอื่นแทน โดยมักเป็นผู้สูงอายุ และผู้พิการมาขอทานในลักษณะเดียวกัน โดยจะใช้สภาพร่างกายที่ดูน่าสงสาร บางรายเป็นคนพิการนอนราบแต่เมื่อพบเจ้าหน้าที่ก็จะรีบลุกหนี บางส่วนทำเป็นครอบครัว พ่อ แม่ ลูก เช่น พ่อขายดอกไม้ แล้วเขียนป้ายข้อความให้เกิดความสงสาร ลูกวาดภาพพระบายสี แม่เป็นผู้คอยดูแลอยู่ระหว่างพ่อกับลูก โดยเหตุผลของการขอทานอาจเนื่องจากเหตุผลความจำเป็นในครอบครัว เช่น มีบุตรพิการต้องการเงินในการเลี้ยงดูบุตร หรือการที่ผู้สูงอายุออกมาขอทานแล้วนำเงินที่ได้ซื้ออาหารเลี้ยงดูสุนัข บางรายไม่ต้องการที่จะอยู่กับครอบครัว อยากออกมาใช้ชีวิตในที่สาธารณะ มีความพิการทางด้านร่างกาย รวมทั้งยังขาดความเข้าใจใน พ.ร.บ. ควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๕๕๙

ทั้งนี้ รูปแบบของการขอทานมีหลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการยึดอาชีพขอทานเป็นอาชีพหลัก ทั้งที่บางคนมีศักยภาพที่จะทำงานอย่างอื่นได้ แต่ไม่คิดทำเนื่องจากการขอทานสามารถสร้างรายได้ดีกว่า การใช้ความพิการของร่างกาย เรียกร้องความสงสาร และความเห็นใจจากคนที่เดินผ่านไปมา อีกทั้งเป็นเพราะความใจบุญของคนไทย ชอบช่วยเหลือผู้ที่ยากกว่าหรือลำบากกว่าตนเอง การนำเด็กมาขอทาน บางรายอุ้มเด็กมาขอทาน และบางรายนำเด็กมาปล่อยให้ขอทานแล้วเย็นมารับกลับ ผู้สูงอายุเช่นเดียวกัน มักมีผู้นำพามาตั้งตามจุดต่างๆ ที่มีผู้ให้ทาน

นอกจากนี้ อาจพบเจอรูปแบบกรณีที่เป็น คนเมาสุรา เร่ร่อน เมื่อมีเงินก็จะซื้อเหล้ามากิน เมื่อหมดเงินก็ขอทานใหม่ในลักษณะเดินขอเงินกินข้าว หรือขอเงินค่ารถกลับบ้าน เป็นต้น รวมทั้งการ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ออกมาใช้ชีวิตในที่สาธารณะ ไม่อยากอยู่กับครอบครัว เดินทางไปเรื่อยๆ เมื่อไม่มีเงินก็ทำการขอยืม รวมถึง ขอยืมจากต่างจังหวัด ต่างพื้นที่ มักมาขอยืมในช่วงเทศกาล เช่น งานประจำปีของจังหวัด งานกาชาด หรือการขอยืมที่แฝงมาในรูปแบบอื่น เช่น ไม่ว่าจะเป็นการขายสิ่งของต่าง ๆ โดยใช้ความสงสาร การเขียนป้ายเพื่อเรียกร้องความสงสาร ความเห็นใจ การสะกิดขอเงินทำให้ยากต่อการปฏิบัติงานเพราะไม่สามารถเก็บหลักฐานการกระทำผิดเป็นภาพได้ทันเหตุการณ์ โดยการแต่งกายจะเป็นการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าขาด มองดูสกปรก ทำตัวให้น่าสงสาร การใช้คำพูดที่ดูน่าสงสาร เพื่อให้คนเห็นใจ

ในขณะที่กรณีขอยืมที่เป็นคนต่างด้าว พบว่า ขอยืมต่างด้าวส่วนใหญ่มาจากประเทศกัมพูชา พม่า และจีน มีทั้งที่เข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมายและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนจีนที่เข้ามาถูกต้องตามกฎหมายในลักษณะของนักท่องเที่ยวโดยมาเป็นหมู่คณะ มีสภาพร่างกายครบ ๓๒ ประการ แล้วมานั่งขอยืม แต่ขอยืมชาวกัมพูชาที่เข้ามาอย่างผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่มีสภาพร่างกายพิการแล้วมานั่งขอยืม ซึ่งบางรายเป็นทหารที่พิการในช่วงสงคราม โดยมีรูปแบบการขอยืม มีรูปแบบที่แตกต่างกัน อาทิ การนำเด็กมานั่งขอยืมด้วยเพื่อให้ดูน่าสงสาร การนำขาเทียมมาซ่อนไว้แล้วมานั่งขอยืม บางรายไม่มีอุปกรณ์ในการขอยืมแต่จะใช้กระดานเลื่อนเคลื่อนขอยืมไปเรื่อยๆ ในลักษณะการเดินขอยืมตามสถานที่ที่มีคนหนาแน่น เช่น วัด ตลาดนัด ชุมชน หรืออาจพบการเข้ามาขอยืมในรูปของแรงงานก่อสร้างหรือเข้ามาทำงาน แล้วแอบแฝงมาทำการขอยืม เนื่องจากสบายกว่าการทำงาน และรู้ช่องทางในการขอยืม เช่น งานเทศกาลสำคัญ งานประเพณี ตลาดนัด เป็นต้น

ลักษณะที่น่าสนใจเกี่ยวกับขอยืมต่างด้าวคือ การอยู่อาศัยจะมีการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ บางรายเช่าโรงแรมอยู่จนคุ้นเคยกับเจ้าของโรงแรมโดยขอยืมต่างด้าวที่เข้ามาขอยืมในประเทศไทย คาดการณ์ว่าน่าจะมีคนไทยที่เป็นนายหน้าพาเข้าประเทศตามเส้นทางต่าง ๆ ทั้งทางรถโดยสาร และรถตู้ ขอนำสังเกตเกี่ยวกับขอยืมต่างด้าวคือ ส่วนใหญ่ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ยอมเสียค่าปรับเวลาที่ถูกเจ้าหน้าที่จับกุม แล้วถูกผลักดันกลับประเทศ เมื่อกลับแล้วก็สามารถที่จะกลับเข้ามาขอยืมซ้ำได้อีก นอกจากนี้ยังพบว่า ทศนครติขอยืมต่างด้าวมองว่า อาชีพขอยืมเป็นอาชีพที่สบาย และคนไทยมีจิตใจดี ชอบทำบุญ จึงทำให้เข้ามาประกอบอาชีพขอยืมในประเทศไทย

นอกจากนั้น ยังพบกรณีขอยืมที่แอบแฝงเป็นผู้แสดงความสามารถหรือผู้ดูแลผู้แสดงความสามารถ อันเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมขอยืมที่เกิดขึ้นขาดองค์ประกอบตามพระราชบัญญัติ ควบคุมการขอยืม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยพบว่า การแสดงความสามารถของบุคคล / กลุ่มบุคคลดังกล่าวมักมีการเคลื่อนย้าย ไม่อยู่กับที่ โดยเดินแสดงตามสถานที่ต่างๆ ที่มีผู้คนหนาแน่น และได้รับเงินจากผู้ให้ที่อยู่ตลอดเวลา ลักษณะการแสดงความสามารถที่พบส่วนใหญ่คือ การแสดงความสามารถด้านการร้องเพลงประกอบเสียงดนตรี การแสดงดนตรี การบิณฑุกะโหลกซึ่งมีทั้งรูปแบบของการมาคนเดียว เป็นคนพิการมีผู้นำพาหรือจูงมาขอยืม และมีอุปกรณ์ เช่น ขัน หรือ ถ้วยรับบริจาค รับเงินจากผู้ให้โดยไม่มีการแสดงบัตรประจำตัวผู้แสดงความสามารถ กรณีนี้พบว่า ผู้ให้มักให้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ด้วยความสงสาร บางรายมากันสองคน คนหนึ่งเล่นเครื่องเสียงและอีกคนร้องเพลง และตั้งกล่องรับเงิน บางรายมีการพัฒนาโดยใช้การแต่งกายทั้งในรูปแบบการแต่งกายแบบชนเผ่า คอสเพลย์ การแต่งกายตามดาราที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน เช่น นักมวย เป็นต้น

ผลกระทบของปัญหาขอทาน พบว่า ปัญหาการขอทานส่งผลกระทบใน ๓ ด้านที่สำคัญ คือ

๑. ผลกระทบด้านความเป็นระเบียบของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นความไม่สะอาด ความไม่เรียบร้อย เป็นปัญหาของคนในชุมชน เป็นภาระการดูแลความสะอาดในพื้นที่ **๒. ผลกระทบด้านความปลอดภัยของคนในชุมชน** เนื่องจากขอทานเป็นทั้งคนต่างถิ่น รวมถึงคนต่างด้าว/ต่างชาติที่มากระทำการขอทาน ซึ่งคนในพื้นที่ชุมชนไม่รู้จักมักคุ้น ไม่ทราบนิสัยใจคอ หลายกรณีมีข้อสันนิษฐานว่าน่าจะเข้าข่ายการเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ โดยพบว่า ขอทานบางรายพฤติกรรมก้าวร้าว เมาสุรา มีพฤติกรรมขู่กรโชครทรัพย์ ไม่เชื่อฟังเจ้าหน้าที่ ทำให้ประชาชนอยู่อย่างหวาดระแวงเมื่อเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการบางรายใช้ก้อนหินปาใส่และใช้กำลังทำร้าย ไม่ยอมรับการเข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ทำให้ต้องมีการดำเนินการตามกฎหมาย อีกทั้งยังพบว่า พฤติกรรมขอทานที่เกิดขึ้นมีลักษณะการดำเนินการเป็นกลุ่มขบวนการ การขอทานลักษณะเป็นอาชีพโดยมีการแบ่งผลประโยชน์ระหว่างกัน ซึ่งทำให้ปัญหาขยายวงกว้างไปในชุมชนเช่น การทำบ้านเช่า/แบ่งห้องให้เช่า การรับจ้างรับ-ส่ง เพื่อไปทำการขอทาน เป็นต้น และ **๓. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของชุมชน** เนื่องจากพฤติกรรมการขอทานส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดและการท่องเที่ยว กล่าวคือ ขอทานมักสร้างความรำคาญให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ ผลกระทบด้านภาพลักษณ์ทางลบของพื้นที่ ทำให้เสียชื่อเสียงด้านสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ขอทานบางรายนำสุรามาดื่มขณะทำการขอทานในพื้นที่ บางรายส่งเสียงดังโวยวายเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ประกอบในปัจจุบัน ระบบ Social Network สามารถกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว จึงส่งผลให้ข่าวหรือภาพเหล่านั้นแพร่กระจายออกไป อาจทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถูกมองว่าปล่อยปละละเลย ไม่ดูแลประชาชนที่ลำบากยากจนจนต้องไปทำการขอทาน สะท้อนถึงสวัสดิการไม่ทั่วถึง และยังไม่เพียงพอ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเสียหายในระดับประเทศได้

๒. ผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการและการป้องกันปัญหาขอทานภายใต้มุมมองสหวิชาชีพ ประกอบด้วยการศึกษาแนวทางการจัดการและการป้องกันปัญหาขอทาน ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในมุมมองของสหวิชาชีพ มีผลการศึกษา ดังนี้

๒.๑ แนวทางการจัดการและการป้องกันปัญหาขอทานภายใต้มุมมองของสหวิชาชีพ พบว่า ทีมสหวิชาชีพมีแนวทางการจัดการและการป้องกันปัญหาขอทานโดยมีการกำหนดเป้าหมายการทำงานเพื่อการจัดการปัญหาขอทาน และกำหนดแนวทางการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ดังนี้

๒.๑.๑ การกำหนดเป้าหมายการทำงานเพื่อการจัดการและป้องกันปัญหาขอทานของทีมสหวิชาชีพ พบว่าการดำเนินงานในพื้นที่แบ่งออกเป็น ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ ไม่มีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ผู้ที่กำหนดเป้าหมายในการทำงานคือหน่วยงานกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่เป็นหน่วยงานหลักในด้านการ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

จัดการและการป้องกันปัญหาขอทาน ในการดำเนินงานแต่ละครั้ง หน่วยงาน พม. จะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายในการทำงาน และขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานจัดระเบียบขอทานตามแนวทางของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และแผนจังหวัดในพื้นที่ กิจกรรมที่ดำเนินงานร่วมกันคือ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึง พระราชบัญญัติควบคุมคนขอทาน พ.ศ. ๒๕๕๙ การให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับผู้ทำการขอทาน พร้อมการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และการประสานส่งต่อให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บางพื้นที่หน่วยงาน พม. โดยศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัด มีการจัดทำข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน (MOU) ทั้งในระดับนโยบายกระทรวง และระดับพื้นที่ โดยในระดับกระทรวงมีการจัดทำบันทึกความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขอทาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เทศบาลนคร ๓๐ แห่งทั่วประเทศ องค์การเฟรนด์อินเตอร์เนชั่นแนลประเทศไทย และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และระดับพื้นที่ ทำให้ได้ทำข้อตกลงความร่วมมือร่วมกับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาลนครสมุทรสาคร เทศบาลนครอ้อมน้อย โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกัน และมีกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านขอทานระดับจังหวัด

นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมพิจารณาปัญหา พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการ เพื่อให้ชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาค้นคว้าที่พึ่ง และคนขอทานได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน ร่วมพัฒนาระบบการคุ้มครอง ดูแล กลุ่มเสี่ยงในชุมชน เพื่อป้องกันมิให้เกิดคนไร้ที่พึ่งและคนขอทาน ร่วมส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครและกลุ่มต่างๆ ในชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหาขอทานและคนไร้ที่พึ่ง ร่วมจัดทำแผนในระดับต่างๆ และส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งร่วมศึกษาวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบการเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย

กรณีที่ ๒ มีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานร่วมกัน โดยใช้เวทีการประชุมคณะอนุกรรมการ

ควบคุมการขอทานจังหวัดในการกำหนดเป้าหมายการจัดการและป้องกันปัญหาขอทาน โดยคณะอนุกรรมการควบคุมการขอทานมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทางบูรณาการการปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน จัดทำแผนปฏิบัติการคุ้มครองการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทานประจำปี จัดทำและรายงานสถานการณ์ และผลการดำเนินงานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทานในจังหวัดต่อคณะกรรมการควบคุมการขอทาน

อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น อาสาสมัครในจังหวัด มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ผู้ทำการขอทาน รับเรื่องร้องเรียน ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทานในจังหวัด ให้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงานตามภารกิจที่คณะกรรมการมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่คณะกรรมการควบคุมการขอทานมอบหมาย โดยในบางพื้นที่ เช่น จังหวัดภูเก็ตมีทีม ONE HOME หรือ “ทีมนางฟ้า” ลงพื้นที่เพื่อจัดกิจกรรมให้กับเด็กชาวเลหรือชาวไทยใหม่ในพื้นที่ชุมชนชายหาดราไวย์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ เชื่อมความสัมพันธ์เข้าถึงครอบครัวของเด็กและค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนทัศนคติเด็กและครอบครัวไม่ให้เกิดการขอเงิน และยังสามารถทำให้เด็กบางคนเป็นเครือข่ายดูแล เฝ้าระวัง เพื่อน คนในชุมชน ไม่ให้ออกมาขอเงิน พร้อมทั้งส่งเสริมให้เด็กไปโรงเรียน เพื่อให้มีการศึกษาที่ดีขึ้น เป็นการสร้างโอกาสให้กับตนเอง และขยายพื้นที่จัดกิจกรรมในพื้นที่อื่น ๆ ให้ครอบคลุมในจังหวัด และเครือข่ายการป้องกัน เฝ้าระวังคนที่เข้าสู่กระบวนการกระทำความผิด ทั้งคนในชุมชนด้วยกันเองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการขยายความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการปรับรูปแบบการศึกษาให้เหมาะสมกับเด็กชาวเลซึ่งมีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่แตกต่างจากเด็กไทย เพื่อดึงดูดให้เด็กชาวเลเข้าสู่ระบบการศึกษาและได้รับการศึกษา กระทรวงวัฒนธรรมในการศึกษาถึงประเพณีการขอทานของชาวเล และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาความร่วมมือกับวัด ในการทำความเข้าใจกับผู้ที่มาทำบุญที่วัดให้เข้าใจถึงการให้เงินขอทาน แตกต่างจากการทำทานตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างไร

นอกจากนี้ บางพื้นที่มีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการทำงานร่วมกันตามนโยบายการแก้ไขปัญหาขอทานตามหลัก ๓P กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยเน้นสถานการณ์จริงในพื้นที่มาตั้งเป็นโจทย์ เพื่อตอบปัญหาและแก้ไขปัญหาให้ได้ในแต่ละครั้ง นอกจากนี้ยังพบว่าบางจังหวัดจะให้ความสำคัญกับเรื่องขอทานโดยได้กำหนดเป็นเป้าหมายระดับจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานในจังหวัดเห็นถึงความสำคัญและร่วมกันดำเนินงานจัดการและป้องกันปัญหาขอทาน

๒.๒ ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานการจัดการและการป้องกันปัญหาขอทานภายใต้มุมมองของสหวิชาชีพ พบว่า ประชาชนในพื้นที่เริ่มเข้าใจกระบวนการการดำเนินงานของหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น เข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการแจ้งผู้กระทำการขอทานเพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการได้ แต่มีบางพื้นที่ที่ยังไม่เข้าใจกระบวนการดำเนินงานมากนัก โดยเฉพาะผู้ที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ที่ยังมีการทำบุญคู่กับการทำทาน นอกจากนี้ ยังพบว่า จำนวนผู้ทำการขอทานลดลง ผู้ทำการขอทานบางคนเลิกทำการขอทานและประกอบอาชีพใหม่ที่ถูกต้องตามกฎหมายไม่กลับมาทำการขอทานซ้ำอีก เนื่องจากการจัดระเบียบ และการลงพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ และผู้ทำการขอทานรู้ช่องทางกฎหมาย มีการปรับเปลี่ยนวิธีการในการขอทานจากการมีอุปกรณ์และนั่งขอ เป็นการนำของเล็กๆ น้อยๆ มาขายบังหน้า เช่น ลูกอม หมากฝรั่ง ของเล่นเรื่องแสง ของที่ระลึก เป็นต้น ซึ่งขายของเกินราคาจริง หรือบางคนสงสารให้เงินโดยไม่รับของ รวมถึงและองค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดพื้นที่ เพื่อให้ผู้แสดงความสามารถทำการแสดงได้อย่างถูกต้อง

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

นอกจากนั้น ยังพบว่า หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน และเห็นถึงความสำคัญที่ต้องร่วมกันจัดการปัญหาขอทานเพิ่มมากขึ้น ทำให้การดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น มีผู้รับผิดชอบหลัก และมีหลายหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองกลุ่มเป้าหมาย และเกิดเครือข่ายภาคประชาสังคม อาสาสมัครและผู้นำชุมชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาจากผู้กระทำการขอทาน โดยการแจ้งเบาะแส และแจ้งเหตุ ทำให้สามารถจัดการช่วยเหลือภายในชุมชนได้ โดยรูปแบบการดำเนินงานมีการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงการดำเนินงานไปถึงชุมชน โดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้รับบริการมากขึ้น เจ้าหน้าที่มีการลงพื้นที่เพื่อตรวจเยี่ยมชุมชน ติดตามความเป็นอยู่ของผู้รับบริการ รวมถึงการให้ชุมชนช่วยกันดูแลเฝ้าระวังประชาชนในพื้นที่ ไม่ให้ออกมากระทำการขอทาน และมีบางพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัยเก่า จังหวัดอุทัยธานี มีการจัดสรรสถานที่ให้คนขอทาน คนไร้ที่พึ่งได้ฝึกอาชีพ สร้างรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ เกิดการบริหารจัดการกันเอง เป็นต้น

ขณะที่พบว่าในบางพื้นที่ได้มีการจัดชุดปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอนขอทาน เช่น จังหวัดเชียงใหม่ ที่ประกอบด้วย ๓ ทีม ได้แก่

ทีมที่ ๑ ทีมกฎหมาย ประกอบด้วย ตำรวจ ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง

ทีมที่ ๒ ทีมสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาสังคม

ทีมที่ ๓ ทีมล่ามภาษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิต่างๆ ในพื้นที่ เช่น มูลนิธิอรุณสวัสดิ์ มูลนิธิชีวิตใหม่ มูลนิธิโฮเอนเตอร์เนชั่นแนล มูลนิธิเพื่อความเข้าใจเด็ก (Focus) มูลนิธิอิสรภาพ ร่วมกันลงพื้นที่ตรวจสอบคัดกรอง และลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง โดยรูปแบบการทำงานมีการร่วมวางแผนและกำหนดมาตรการในการจัดการปัญหาในระดับพื้นที่ คือ การจัดระเบียบ การจับกุม การเยี่ยมบ้าน ตรวจสอบภาพข้อเท็จจริง และการให้การช่วยเหลือเป็นรายเฉพาะบุคคล รวมทั้งการประสานหน่วยงานผู้รับผิดชอบ และชุมชนเป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดการปัญหา

ในส่วนผลการดำเนินงานตามแนวทางการจัดการปัญหาขอทานแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ เมื่อทำการวิเคราะห์พบว่ามีสาเหตุมาจากขอทานบางรายกลับมาขอทานซ้ำ เนื่องจากครอบครัวไม่ให้ความสนใจ และขึ้นอยู่กับตัวบุคคลที่มาทำการขอทานว่าจะเลิกทำการขอทานหรือไม่ บางรายหน่วยงานให้ความช่วยเหลือจนครบถ้วนก็ยังกลับมาทำการขอทานอีก ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจ ขาดความต่อเนื่องและยังไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ส่งผลให้ประชาชนที่ไม่ทราบถึงกฎหมาย พ.ร.บ. ยังมีการให้เงินแก่คนขอทาน เนื่องจากความสงสาร และมองว่าการให้ทานเป็นการทำบุญ

นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้กระทำการขอทานมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายเป็นอย่างดี ทำให้สามารถหลีกเลี่ยงกฎหมายได้ และมีการบอกต่อในกระบวนการหลีกเลี่ยง ในแง่ของการบังคับใช้กฎหมาย พบว่า กฎหมายเน้นเรื่องของการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน เพื่อให้เขาสามารถพึ่งตนเอง และอยู่ในสังคมได้ มากกว่าการลงโทษตามกฎหมายอย่างจริงจัง ทำให้เป็นช่องว่างให้กระทำการขอทานซ้ำ เพราะไม่เกรงกลัวในกฎหมาย รวมถึงเกิดการเอื้อผลประโยชน์ทางด้านรายได้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ระหว่างผู้กระทำการขอทานกับผู้อำนวยความสะดวกให้กับขอทาน รวมถึงผู้ปฏิบัติงานเอื้อประโยชน์ให้กับขอทาน ไม่เข้มงวดทำให้ไม่เกิดความขัดหลาบ โดยพบว่า ผู้ทำการขอทานปรับพฤติกรรมจากการขอร้องโดยมีอุปกรณ์เป็นการขายของบังหน้า เช่น ลูกอม หมากรั้ว ของเล่นเรื่องแสง เป็นต้น กล่าวคือเมื่อพบเจอเจ้าหน้าที่ก็จะนำของขึ้นมาขาย ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเอาความผิดได้ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ผ่านไปก็ทำการขอทานต่อตามปกติ ขณะที่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในบางครั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย อีกทั้งยังไม่มีแนวทางปฏิบัติซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น กรณีขอทานต่างด้าว ยังไม่มีบทลงโทษที่เข้มงวด การแก้ไขปัญหาค้นขอทานเป็นการแก้ไขปัญหาแบบเหมารวมไม่ได้แก้เป็นรายบุคคล ส่งผลให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็นของปัญหาที่เป็นอยู่ รวมถึงมีการโยกย้ายหน้าที่ทำให้ต้องอธิบายขั้นตอน วิธีการทำงานกันใหม่ ส่งผลให้ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน และไม่รู้ว่าจะดำเนินการกับขอทานที่เจออย่างไร

นอกจากนี้ ยังพบว่า กรณีขอทานไทยที่เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่ารูปแบบการพัฒนาอาชีพที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่กำหนดมาจากส่วนกลางไม่ได้มาจากความต้องการของผู้ใช้บริการ เมื่อพ้นระยะเวลา ๙๐ วันแล้วไม่สามารถใช้ความรู้ที่มีไปประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจาก อาทิเช่น ความพิการ ไม่มีอุปกรณ์ประกอบอาชีพ ไม่มีที่ดินที่อยู่อาศัย

ในส่วนของนักท่องเที่ยว พบว่า ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ควบคุมการขอทาน จึงให้ความสงสารกับเด็ก และผู้สูงอายุที่มาทำการขอทาน และแม้แต่ทัศนคติของคนไทย ยังมีความเห็นใจและสงสารผู้กระทำการขอทาน ส่งผลให้ยังมีผู้ที่มากระทำการขอทาน และมองว่าการให้ทานคือการทำบุญ และที่สำคัญคือการขาดความร่วมมือจากสังคม อาทิเช่น วัดให้ที่พักพิงกับผู้กระทำการขอทาน รถทัวร์ให้ขอทานต่างด้าวนั่งมาในห้องน้ำของรถทัวร์ ชาวบ้านให้พักอาศัยตามศาลา หรือพื้นที่สาธารณะ รวมถึงประชาชนมีทัศนคติว่า ปัญหาเกิดขึ้นเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องเป็นผู้จัดการ

ด้านอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในมุมมองของสหวิชาชีพ มีข้อค้นพบที่แยกประเด็นได้ ดังนี้

๑. ด้านค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรม พบว่า มุมมองของผู้ให้และประชาชนทั่วไปมีพื้นฐานของความเมตตา เอื้อเฟื้อต่อผู้ประสบปัญหาทางสังคม มีจิตใจเน้นการทำบุญทำทาน ถึงแม้จะมีการรณรงค์มากเท่าไร ก็ยังมีคนทำงานอยู่เสมอและบางรายให้ที่หลบซ่อนหรือเลือกประโยชน์แก่คนขอทาน ในขณะที่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มักถูกต่อว่าจากผู้ให้และประชาชนทั่วไป ว่ารังแกผู้ที่ด้อยกว่า และเขาไม่ได้ทำความเดือดร้อนใด บางครั้งมีการให้เงินขอทานต่อหน้าเจ้าหน้าที่

๒. ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผู้กระทำการขอทานยังไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ และขาดความต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนไม่เกิดความเข้มข้นในด้านการจัดการกับปัญหาขอทาน ประชาชนขาดความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างของผู้กระทำการขอทานกับผู้แสดงความสามารถ อาจส่งผลให้เกิดความซับซ้อนในการรับข้อมูลข่าวสาร รวมถึงขาดการทำความเข้าใจกับ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ผู้ให้ซึ่งเป็นปัญหาหลัก เพราะการจัดการปัญหาขอทานเป็นเพียงการจัดการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ ไม่มีการแก้ไขที่ผู้ให้ เมื่อยังมีผู้ให้ก็ยังมีผู้มาทำการขอทาน

๓. ด้านกฎหมายและการปราบปราม พบว่า ขอทานรู้การหลีกเลี่ยงกฎหมาย และเกิดการถ่ายทอดวิชาทางการเลี่ยงกฎหมาย ทำให้ผู้ปฏิบัติจับขอทานมาลงโทษตามกฎหมายได้ยากขึ้น ในส่วนของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.๒๕๕๙ กรณีที่ขอทานเป็นแม่ลูกกันต้องมีการพิสูจน์ DNA และระหว่างการรอผลตรวจจะนำขอทานพักที่ศูนย์หรือสถานสงเคราะห์ ซึ่งมีการปฏิบัติดูแลก่อให้เกิดความสบาย ส่งผลให้ไม่เกิดความเข็ดหลาบ เมื่อดำเนินงานแล้วเสร็จตามระยะเวลา ก็จะมาดำเนินการขอทานซ้ำอีก

นอกจากนี้ การดำเนินการจับกุมเมื่อมีผู้หวังดีพบผู้กระทำการขอทาน เจ้าหน้าที่ศูนย์คุ้มครองและตำรวจในพื้นที่ จะลงพื้นที่ร่วมกันแต่พบปัญหาคือ คดีขอทานเป็นคดีที่ตำรวจคิดว่าไม่เป็นคดีร้ายแรงหรือคดีอาชญากรรม จึงทำให้การลงพื้นที่ล่าช้าไม่ทันกับขอทาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้ใช้กฎหมายที่เข้มงวด เช่น การปรับเงินเพียงเล็กน้อยแล้วปล่อยตัว เพราะเจ้าหน้าที่เกิดความสงสารขอทาน ก่อให้เกิดการสนับสนุนในการกระทำความผิด เกิดเป็นขอทานซ้ำอีก โดยเฉพาะขอทานยอมเสียค่าปรับมากกว่าการได้รับการคุ้มครอง เพราะว่าเมื่อเสียค่าปรับแล้ว สามารถที่จะมากระทำการขอทานได้อีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอทานต่างด้าว เจ้าหน้าที่ถึงจะผลักดันกลับประเทศของตนเอง และไม่นานมานักก็จะกลับมาขอทานในประเทศไทยซ้ำอีก

๔. ด้านกระบวนการดำเนินงาน พบว่า ระบบการจัดการภายในหน่วยงานในการออกระเบียบขั้นตอนการดำเนินงานเชิงป้องกันตนเอง จนกลายเป็นการละเว้นการปฏิบัติการละเมิดสิทธิของผู้รับบริการ ส่งผู้รับบริการเข้าระบบไม่ได้ เป็นการให้ความสำคัญกับการป้องกันตนเองจนลืมมองว่าผู้รับบริการสำคัญที่สุด ดังเห็นได้จากขั้นตอนการทำหนังสือส่งตัวเข้าสถานคุ้มครองของหน่วยงานเฉพาะมีความยุ่งยากทำงานหลายขั้นตอน เนื่องจากแบ่งแยกกรม/หน่วยงานในการทำงานตามกลุ่มเป้าหมาย

ด้านผู้แสดงความสามารถ แนวทางการอนุญาตการขอมีบัตรประจำตัวเป็นผู้แสดงความสามารถของแต่ละเขตพื้นที่ ไม่มีความชัดเจนและปฏิบัติไม่เหมือนกัน และที่สำคัญเกณฑ์ที่ใช้วัดผู้แสดงความสามารถยังไม่มีกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน

ในส่วนของกระบวนการดำเนินงานของ ๑๓๐๐ พบว่า ขาดการคัดกรองผู้รับบริการที่วิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาที่เจาะลึก เมื่อเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แล้วพบว่าผู้รับบริการมีลักษณะอาการคลุ้มคลั่ง ทำให้เจ้าหน้าที่มีความเสี่ยงเรื่องความปลอดภัย และบางครั้งเกิดความล่าช้าในการประสานคนเพื่อลงพื้นที่ รวมถึงอุปสรรคเกี่ยวกับทีมสหวิชาชีพบางหน่วยงานยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ประกอบกับความไม่ชัดเจนของหน่วยงานในการปฏิบัติงานร่วมกันและไม่เกิดความต่อเนื่องในการทำงาน โดยเฉพาะมีการเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานบ่อยครั้งทำให้การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง

๕. ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า การทำงานของหน่วยงานมีลักษณะต่างคนต่างทำในบทบาทของตนเอง ขาดความร่วมมือกัน และขาดการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ขอทาน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

กลับมาทำการขอทานอีกเป็นการขอทานซ้ำซ้อน โดยลักษณะการทำงานมักขาดความร่วมมือของผู้นำชุมชนและครอบครัว กรณีส่งตัวกลับครอบครัวและชุมชน โดยจะไม่ร่วมมือในการดูแลและการร่วมแก้ไข ปัญหาส่งผลให้กลับมากระทำการขอทานซ้ำอีก สำหรับประเด็นขอทานเป็นผู้ป่วยจิตเวช กลายเป็นผู้รับบริการที่ประสบปัญหาครอบครัวไม่มีใครต้องการดูแล คือครอบครัวมีความอ่อนแอ คนรอบข้างอ่อนแอ มีความคิดอย่างเดียว คือ นำผู้ป่วยไปหาเงินให้ครอบครัว ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ การสร้างการมีส่วนร่วมยังขาดแนวทางการส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายการเฝ้าระวัง และจัดการปัญหาขอทานในประเทศต้นทางหลังจากที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองผลักดันกลับประเทศ แล้วยังพบขอทานต่างด้าวรายเดิมกลับเข้ามาทำการขอทานซ้ำ ทำให้เห็นว่าทีมสหวิชาชีพยังขาดความร่วมมือในการดำเนินงานอย่างจริงจัง

๖. ด้านงบประมาณ ความพร้อมอุปกรณ์ และสถานที่ พบว่า เครื่องมือในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น รถยนต์ อาคารที่อยู่อาศัยในการดูแลเบื้องต้น อาคารไม่เอื้ออำนวย ไม่มีสถานที่รองรับผู้รับบริการ การจัดสรรงบประมาณจะเป็นเชิงคุ้มครองดูแลคนขอทานมากกว่าการป้องกันไม่ให้ผู้มีความเสี่ยงออกนอกพื้นที่ชุมชนและมาทำการขอทาน และไม่มีงบดำเนินการในการพัฒนาคนขอทานเป็นรายบุคคล มีเฉพาะพัฒนาเป็นกลุ่ม ซึ่งแต่ละคนจะมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะขอทานต่างด้าวที่ต้องคุ้มครองก่อนส่งกลับประเทศ จะมีค่าใช้จ่ายในการดูแลแต่ไม่สามารถเบิกได้ตามระเบียบ ต้องถัวรายจ่ายกับคนไทย

๗. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน พบว่า สิ่งสำคัญที่ถูกละเลยคือ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทั้งความปลอดภัยด้านร่างกาย ด้านครอบครัว เนื่องจากการทำงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง รวมถึงแนวทางการให้บริการกรณีขอทานเจ็บป่วยเป็นโรคเรื้อรังจะไม่มีที่พักคนป่วยมีเพียงการรับยา และไม่มีที่ส่งต่อทำให้เป็นปัญหากับเจ้าหน้าที่ในการดูแล เนื่องจากเป็นโรคติดต่อร้ายแรง และปัญหาล่ามภาษาในการดำเนินงานกับขอทานต่างด้าว

๓. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการและการป้องกันปัญหาขอทานอย่างมีส่วนร่วม คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการจัดการและป้องกันปัญหาขอทานแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดการและป้องกันปัญหาขอทานแบบมีส่วนร่วม โดยพบว่ามีความสนใจในการจัดการปัญหาขอทานที่น่าสนใจดังนี้

๓.๑ รูปแบบและแนวทางการจัดการและป้องกันปัญหาขอทานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการและการป้องกันปัญหาขอทานแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ พบว่ามี ๒ ลักษณะ ได้แก่

๓.๑.๑ การทำงานของอนุกรรมการแก้ไขปัญหาคือขอทานจังหวัด ผ่านชุดปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือขอทานระดับพื้นที่ ๓ ทีม ประกอบด้วย ๑. ทีมกฎหมาย ได้แก่ ตำรวจภูธร ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง เทศกิจ ๒. ทีมสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ ทีม ONE HOME กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ ๓. ทีมล่ามภาษา โดยในบางพื้นที่มีล่ามเพื่อสื่อสารกับผู้ทำการขอทานต่างด้าว เช่น

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ชลบุรี เป็นต้น โดยทีมดังกล่าวทำหน้าที่ในการคัดแยก คัดกรองและคุ้มครองคนขอทาน ซึ่งแนวทางการปฏิบัติงานในพื้นที่จะเน้นในเรื่องของการจัดระเบียบ ขอทาน และการรณรงค์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาขอทาน จึงทำให้เกิดการประสานงานผ่านภาคี เครือข่าย การประชุม แลกเปลี่ยน การซักซ้อมการดำเนินงาน การถอดบทเรียนการทำงานในแต่ละ หน่วยงาน การประสานหน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย โดยเจ้าภาพในการจัดระเบียบ คือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เป็นหน่วยหลักในการประสานให้หน่วยในพื้นที่เข้ามีส่วนร่วม

๓.๑.๒ การจัดการโดยเครือข่ายชุมชน เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และ ชุมชน โดยชุมชนเป็นหลักในการคิด และหน่วยงานรัฐ สนับสนุน มีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาสังคม และ พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

๓.๑.๓ รูปแบบการจัดการโดยองค์กรทางสังคม/สถาบันทางศาสนา โดยทางคณะผู้วิจัยได้ เลือกลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน “ลำพูนโมเดล” ซึ่งเป็นการทำงานที่เริ่มต้นจากวัดที่สร้างการมีส่วนร่วมของ ชุมชน สร้างศรัทธาในหลักศาสนา และหน่วยงานรัฐสนับสนุน ลำพูนโมเดลจังหวัดต้นแบบปลอดขอทาน แห่งเดียวของไทย

๓.๒ การพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดการและป้องกันปัญหาขอทานแบบมีส่วนร่วม
รูปแบบการจัดการและป้องกันปัญหาขอทานอย่างมีส่วนร่วม พัฒนาขึ้นจากกระบวนการศึกษาค้นคว้า อย่างเป็นระบบ โดยการเก็บข้อมูลภาคสนาม จัดเวทีสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อระดมแนวทางการ จัดการและการป้องกันปัญหาขอทานจากพื้นที่ ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และอุปสรรคที่ เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในมุมมองของสหวิชาชีพ จากนั้นนักวิจัยจากสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุน วิชาการ ๑-๑๒ ได้ร่วมกันวิเคราะห์ อภิปรายผล และสังเคราะห์จนได้รูปแบบการจัดการและป้องกัน ปัญหาขอทานอย่างมีส่วนร่วมที่สำคัญ ๕ รูปแบบและนำรูปแบบการจัดการและป้องกันปัญหาขอทานทั้ง ๕ รูปแบบกลับไปประเมินผลและถอดบทเรียนเพื่อต้องการทราบถึงผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการและป้องกันปัญหาขอทานอย่างมีส่วนร่วม จากทีมสห วิชาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการควบคุมการขอทาน พ.ศ.๒๕๕๙ โดย สามารถสรุปได้เป็น ๕ รูปแบบคือ

รูปแบบที่ ๑ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้อง

รูปแบบที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้กระทำการ ขอทาน

รูปแบบที่ ๓ การป้องกันมิให้กลับมาขอทานซ้ำ

รูปแบบที่ ๔ การสืบสวนจับกุมและปราบปราม ขบวนการหรือแก๊งขอทาน

รูปแบบที่ ๕ การพัฒนานโยบายการจัดการปัญหาการขอทานในระดับพื้นที่ โดยสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

รูปแบบที่ ๑ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง รูปแบบการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ประกอบด้วย ๓ วิธีการหลักคือ

วิธีการที่ ๑.๑ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมขอทาน (การรับรู้ถึงปัญหาและผลกระทบ)

วิธีการที่ ๑.๒ การสร้างความร่วมมือกับพ่อค้า แม่ค้า คนในพื้นที่ชุมชน

วิธีการที่ ๑.๓ การรณรงค์ให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการให้ทานถูกวิธี ภายใต้หลักการที่ว่า “งดให้เงินขอทาน”

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ควรมีมาตรการที่เข้มแข็งในการประกาศห้ามมิให้เกิดการให้เงินแก่ขอทาน และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ทั้งผู้ให้ และผู้รับ

รูปแบบที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้กระทำการขอทาน จากการศึกษารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหขอทานแบบมีส่วนร่วม พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้กระทำการขอทานเป็นสาระสำคัญประการหนึ่งในพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๕๕๙ (มาตรา๕) ซึ่งรูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย ๓ วิธีการหลักคือ

วิธีการที่ ๒.๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้กระทำการขอทาน ผ่านกระบวนการพัฒนาศักยภาพและฝึกออาชีพ เนื่องจากสาเหตุการขอทานเกิดขึ้นจากผู้กระทำการขอทานมีปัญหาความยากจน ประกอบกับมีปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย และมีข้อจำกัดในการวางแผนชีวิต ต้องการใช้ชีวิตอย่างอิสระในสังคม ไม่มีความอดทน ขี้เกียจ เสพติดการขอ เคยชินกับสิ่งที่ได้มาง่าย ๆ จึงต้องเข้ามาสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต

วิธีการที่ ๒.๒ การควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำการขอทานตามแนวทางและข้อปฏิบัติของสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้กระทำการขอทาน พฤติกรรมการขอทานที่เกิดขึ้นคือมีการนำสมาชิกในครอบครัวมาร่วมกันขอทานหรือบางครั้งครอบครัวมากระทำการขอทานโดยยึดการขอทานเป็นอาชีพเพื่อสร้างรายได้ และเมื่อถูกควบคุมตัวก็ยังคงกลับมากระทำการขอทานซ้ำ

วิธีการที่ ๒.๓ การคุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิภาพขอทานเด็ก โดยแนะนำให้เลิกขอทาน และส่งเสริมเด็กให้มีพัฒนาการศึกษาในระบบและหารายได้ กรณีเด็กที่มีพฤติกรรมขอทาน หรือมีพฤติกรรมแอบแฝงขายพวงมาลัย หรือมีพฤติกรรมแอบแฝง เช่น ขายพวงมาลัย ขายของ ฯลฯ มีการดำเนินการส่งเข้ารับการคุ้มครองที่บ้านพักเด็กและครอบครัว โดยสืบค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว พฤติกรรมเด็กที่เข้ามาขอทาน กรณีผู้ปกครองเป็นผู้พาเด็กมาขอทาน ขายของ พุดคุยทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่มีต่อเด็ก บอกถึงสิทธิที่เด็กควรได้รับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องหากผู้ปกครองกระทำผิดกรณีนำเด็กมาขอทาน ว่ากล่าวตักเตือนผู้ปกครอง มิให้กระทำความผิดอีก ติดตามครอบครัว หากพบเจอพฤติกรรมขอทานซ้ำ บ้านพักเด็กและครอบครัวดำเนินการเสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการสหวิชาชีพ และขออนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด แยกเด็กออกจาก

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ครอบครัว และส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์ เพื่อให้ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม และได้รับการศึกษาตามวัยอันควร

กรณีเด็กต่างด้าวที่ติดมากับพ่อแม่บ้านพักเด็กและครอบครัว รับตัวเด็กเข้ารับการคุ้มครอง ส่วนพ่อแม่อยู่ต้องดำเนินคดีตามกฎหมาย โดยเบื้องต้นมีการจัดทำทะเบียนประวัติของเด็กแต่ละราย และให้การดูแลด้านปัจจัยสี่เป็นระยะเวลาประมาณ ๗-๑๔ วัน เมื่อพ่อแม่และแม่เด็กได้รับการพิจารณาคดีจนถึงที่สุด จึงส่งเด็กคืนให้แก่ผู้ปกครอง และให้ ตม. ดำเนินการผลักดันกลับประเทศต้นทางต่อไป

ข้อเสนอแนะ ควรมีรูปแบบคุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิภาพผู้กระทำการขอทานที่ชัดเจนในทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก หญิงมีครรภ์ ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ

รูปแบบที่ ๓ การป้องกันมิให้กลับมาขอทานซ้ำ พบว่า ปัจจุบันขอทานและพฤติกรรมขอทาน จากข้อค้นพบ พบว่าเป็นคนต่างชาติที่เข้ามาทำการขอทาน หากเป็นคนไทยก็จะมีลักษณะของการขอทานซ้ำ ดังนั้น การกำหนดวิธีการ หรือมาตรการในการจัดการนั้นกรณีขอทานคนไทยจะต้องใช้หลักการสังคมสงเคราะห์ที่จะต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาและช่วยเหลือตนเองให้ขอทานปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเอง สร้างคุณค่าของตนเอง ในขณะที่ในกรณีที่ขอทานต่างชาติที่กลับมากระทำการขอทานซ้ำ มีข้อเสนอจากข้อค้นพบว่า ควรมีการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามและดำเนินคดีอย่างเข้มข้น บนฐานความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมีรูปแบบ ดังนี้

รูปแบบการป้องกันมิให้กลับมาขอทานซ้ำประกอบด้วย ๓ วิธีการหลัก คือ

วิธีการที่ ๓.๑ การสังคมสงเคราะห์โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ และการฝึกอาชีพเพื่อให้ เกิดการช่วยเหลือพึ่งพาตนเองได้ โดยเน้นการสร้างคุณค่าตนเอง

วิธีการที่ ๓.๒ การปราบปรามและดำเนินคดีอย่างเด็ดขาดผ่านการบังคับใช้กฎหมาย จริงจัง และการจัดการระบบฐานข้อมูล

วิธีการที่ ๓.๓ การดำเนินคดีบนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในประเทศและระหว่างประเทศดังรายละเอียดข้อมูลตามสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นดังนี้

เนื่องจากสภาพปัญหาขอทานเกิดจาก การเข้ามาขอทานของคนต่างด้าว และมีการขยายเข้ามาในเขตเมืองใหญ่ รวมถึงเข้ามาถึงเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นคือ การเข้ามาของคนต่างด้าวนั้นเข้ามาแบบถูกกฎหมาย แต่จะเข้ามาทำผิดกฎหมาย และบางครั้งมีการนำเด็กเข้ามาขอทานร่วม ซึ่งในขั้นตอนนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ในการพิสูจน์ความสัมพันธ์ทางสายเลือดของขอทาน

ในกรณีผู้ใหญ่ผู้เฒ่าเด็กมาขอทานด้วย ยังมีความเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนต่างด้าว โดยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการแชร์ประสานส่งต่อข้อมูล เพื่อที่จะให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพ และป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวเข้ามาขอทานซ้ำ ซึ่งควรที่จะพิจารณาในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย การตรวจคนเข้าเมือง และควรแจ้งรัฐบาลประเทศเพื่อนบ้านให้มีมาตรการป้องกันคนชาติของตนลักลอบเข้ามาขอทานในประเทศไทย หน่วยงานของรัฐบาลควรให้ความสำคัญใน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

การประสานการทำงานร่วมกันกับประเทศต้นทางโดยเฉพาะเมืองหรือจังหวัดตามแนวชายแดน ขึ้นบัญชีห้ามเข้าประเทศถ้าเข้ามาประเทศไทย จัดติดคุก ไม่ต้องส่งตัวกลับจนกว่าจะพ้นโทษ

รูปแบบที่ ๔ การสืบสวนจับกุมและปราบปรามขบวนการหรือแก๊งขบวนการ

ปัญหาขบวนการที่ผ่านมาก่อเกิดจากปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ จากข้อค้นพบพบว่า รูปแบบการขบวนการและพฤติกรรมขบวนการเปลี่ยนไป จากการขอข้าว ขอน้ำ เป็นการขอเงิน และพัฒนารูปแบบแฝงโดยการนำของเล็กๆ น้อยๆ มาแลกเงิน การทำที่ดูดวงแต่วางขันไว้ข้างตัวเพื่อขอเงิน และมีการรวมตัวของขบวนการต่างดาวเพื่อเข้าห้องพัก เข้าบ้านอยู่ด้วยกัน ของกลุ่มขบวนการที่พิการทางการเคลื่อนไหว พิกัดทางสายตา แล้วมีผู้นำพากันไปขอร้องยังจุดต่างๆ เช่น ตลาดนัด งานเทศกาล ประจำจังหวัด เมื่อถึงเวลากลุ่มผู้นำพากันจะกลับมารับผู้กระทำการขบวนการกลับที่พัก ผู้นำพาบางคนทำหน้าที่คอยส่งสัญญาณเมื่อพบว่ามีทีมเจ้าหน้าที่ลงจัดระเบียบ ทำให้ผู้กระทำการขบวนการรู้ความเคลื่อนไหวของเจ้าหน้าที่ และสามารถหนีการจับกุมของเจ้าหน้าที่ได้ ผู้นำพาของขบวนการกลุ่มนี้ไม่ใช่ผู้นำพาที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่เป็นบุคคลที่แสวงหาผลประโยชน์จากคนขบวนการที่พิการ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่จะต้องมีความตระหนักรู้ในการจำแนกวิธีการ และขบวนการที่ซับซ้อนของกลุ่มขบวนการขบวนการที่มีความแยบยลมากขึ้นในการแสวงหาประโยชน์จากความโง่เขลา ความสงสารของผู้ให้ด้วยการร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสืบสวน ปราบปรามขบวนการขบวนการดังกล่าวด้วยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยผ่านการใช้รูปแบบการสืบสวนจับกุมและปราบปรามขบวนการหรือแก๊งขบวนการ รูปแบบการสืบสวนจับกุมและปราบปรามขบวนการหรือแก๊งขบวนการ ประกอบด้วย ๖ วิธีการหลักคือ

วิธีการ ๔.๑ การปราบปราม สืบสวนจับกุมกลุ่มขบวนการขบวนการ

วิธีการ ๔.๒ การสร้างการรับรู้ปัญหาขบวนการไปยังผู้ให้เพื่อยุติการให้เงินขบวนการ

วิธีการ ๔.๓ การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการปราบปรามการขบวนการ

วิธีการ ๔.๔ การจำแนกวิธีการ ประเภทขบวนการขบวนการเพื่อสร้างความตระหนักและรับรู้ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิธีการ ๔.๕ การกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้บังคับใช้กฎหมายให้มีการดำเนินการอย่างเคร่งครัด จริงจัง

วิธีการ ๔.๖ การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานระหว่างประเทศ (Interpol) เพื่อร่วมกันจัดการอาชญากรรมระหว่างประเทศ/ ข้ามชาติ

รูปแบบที่ ๕. การพัฒนานโยบายการจัดการปัญหาการขบวนการในระดับพื้นที่ เนื่องจากปัญหาการขบวนการเป็นปัญหาในลักษณะพฤติกรรมทางสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับค่านิยม ความเชื่อ และ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

พฤติกรรมของผู้คนในสังคมระหว่างบุคคลในฐานะของผู้ขอและผู้ให้ โดยคุณค่าว่าด้วยการให้ถือเป็นเรื่องที่ดีงามในสังคม แต่อย่างไรก็ตาม แนวทางการจัดการปัญหาการขอทานจำเป็นต้องคำนึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างในทางความเชื่อและกรอบประเพณีของแต่ละสังคม ดังนั้น นโยบายการจัดการปัญหาขอทานจึงควรมีการออกแบบให้สอดคล้องกันในแต่ละในบริบทพื้นที่ โดยรูปแบบการพัฒนานโยบายการจัดการปัญหาการขอทานในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย ๕ วิธีการหลักคือ

วิธีการที่ ๕.๑ การกำหนดแนวทางการจัดการและควบคุมการขอทานที่สอดคล้องกันทั้งระดับชาติและระดับจังหวัด

วิธีการที่ ๕.๒ การประชุมกำหนดขั้นตอน และซักซ้อมบทบาทการทำงานระหว่างหน่วยงาน

วิธีการที่ ๕.๓ การกำหนดนโยบายระดับกระทรวง

วิธีการที่ ๕.๔ การส่งเสริมความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของพื้นที่ชุมชน รวมถึงหน่วยงานในระดับพื้นที่ชุมชน

วิธีการที่ ๕.๕ การอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการปัญหาขอทานตามบทบาทอำนาจหน้าที่ทางกฎหมาย และกำหนดแนวการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน

สำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัย คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ

เนื่องจากปัญหาขอทานซึ่งเป็นปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน มีลักษณะเป็นปัญหาเรื้อรัง โดยสาเหตุของปัญหาเกิดขึ้นจากหลายเงื่อนไขปัจจัยทั้งความเชื่อ ความไม่รู้ การดำเนินการของขบวนการอาชญากรรม รวมถึงแนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่ยังขาดประสิทธิภาพและความชัดเจน การจัดการปัญหาจึงต้องมีการกำหนดมาตรการในหลายแนวทาง และจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสังคม ทางคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการจัดการปัญหาขอทานแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

๑. การสร้างการรับรู้ของสังคมเกี่ยวกับการงดให้เงินขอทานผ่านการประชาสัมพันธ์เชิงรุกมากขึ้น โดยเน้นเข้าถึงพื้นที่ในระดับหมู่บ้าน โดยสื่อสารผ่านผู้นำทางสังคม ผู้นำทางความเชื่อ ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชุมชน พร้อมแทรกเรื่องการช่วยเหลือคนเร่ร่อน คนไร้ที่พึ่ง และคนขอทาน รวมถึงการกำหนดให้การจัดการปัญหาเป็นวาระในการประชุมของท้องถิ่น หรือการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในลักษณะ

ที่เป็น Mass Media เช่น การทำสปอตโฆษณาทางโทรทัศน์หรือวิทยุ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดแนวทางการจัดการปัญหาอย่างเป็นกระบวนการระบบ ตั้งแต่การป้องกันและแก้ไขปัญหามูลฐาน โดยมีส่วนร่วมทุกระบวนการกระทั่งติดตามผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้กระทำการขอทานอย่างต่อเนื่อง โดยแนวทางการจัดการดังกล่าวควรมีมาตรการรองรับและ ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน

๓. ควรมีการบังคับใช้กฎหมายให้เต็มรูปแบบ และเข้มข้น จริงจัง ทั้งมาตรการการจับกุม การปรับ และการดำเนินคดีในกรณีขอทานต่างชาติ

๔. การดำเนินงานด้านการจัดการปัญหาขอทาน ควรเป็นหน้าที่หลักของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการออกบัตรผู้แสดงความสามารถ การจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้แสดงความสามารถ และให้หน่วยงานอื่นๆ เป็นหน่วยงานสนับสนุน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ให้ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เป็นผู้จัดการแบบเบ็ดเสร็จ (One stop service) ทั้งเรื่องงบประมาณ และเรื่องบุคลากรและควรมีการจัดอบรมและพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการผู้กระทำการขอทาน ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๕๕๙ อย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อเป็นการเสริมเทคนิค และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงาน ในแต่ละจังหวัด

๕. ควรมีการประชุมและซักซ้อมความรู้ความเข้าใจกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตำรวจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน รวมทั้งหาแนวทางเชิงป้องกันและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดคนขอทานในพื้นที่ซึ่งอาจดำเนินการผ่านคณะกรรมการควบคุมการขอทานระดับจังหวัด

ข้อเสนอแนะเพื่อปฏิบัติ

๑) บุคลากรเจ้าหน้าที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรได้รับการพัฒนาที่เพียงพอในการรับรู้เรื่องกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนทุกฉบับ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานในภาพรวมดำเนินไปด้วยดี

๒) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรมีรูปแบบและแนวทางการป้องกันปัญหาขอทานที่มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งาน เพื่อป้องกันมิให้คนกลุ่มเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการขอทาน รวมถึงให้ความสำคัญต่อการรับรู้และความเข้าใจของผู้ให้ทานที่จะนำไปสู่การ “งดให้เงินขอทาน”

War room tpso1

“การประชุม ศปก.สสว.๑”

การประชุม ศปก.สสว.๑ เป็นเวทีในการทบทวน ทวนซ้ำ ขับเคลื่อนงาน พัฒนางาน และขยายผลให้กับหน่วยงานในพื้นที่และเติมเต็มความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรี (๙-๕-๕) รวมทั้งสิ้น ๑๔ ครั้ง ประเด็นการประชุม ดังนี้

ลำดับ	เรื่อง	วัน เดือน ปี
๑	หารือวางแผนจัดงานตลาดนัดความรู้ชุมชน	๑๐ มกราคม ๒๕๖๑
๒	เพื่อถ่ายทอดนโยบายผู้บริหาร พม. สู่การขับเคลื่อนการจัดเก็บข้อมูลทางสังคมและตลาดนัดความรู้ชุมชน และติดตามการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑	๑๗ มกราคม ๒๕๖๑
๓	วางแผนการลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูล Social Map	๒๙ มกราคม ๒๕๖๑
๔	หารือและติดตามผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการ ของทุกกลุ่ม/ฝ่าย	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
๕	ถ่ายทอดตัวชี้วัดระดับองค์กรสู่ระดับบุคคลประจำปี ๒๕๖๑ และติดตามความคืบหน้าของงานแต่ละกลุ่ม/ฝ่าย	๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
๖	หารือการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจ	๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
๗	การพิจารณาประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของ สสว.๑	๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๘	หารือและติดตามผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการ ของทุกกลุ่ม/ฝ่าย	๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑
๙	รับฟังการถ่ายทอด ศปก.พม. ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๑ และขับเคลื่อนติดตามงานผ่าน ศปก.สสว.๑	๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑
๑๐	รับฟังการถ่ายทอด ศปก.พม. ครั้งที่ ๗๓/๒๕๖๑ และขับเคลื่อนติดตามงานผ่าน ศปก.สสว.๑	๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ลำดับ	เรื่อง	วัน เดือน ปี
๑๑	รับฟังการถ่ายทอด ศปก.พม. ครั้งที่ ๗๖/๒๕๖๑ และ ขับเคลื่อนมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของ สสว.๑ ครั้งที่ ๑	๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑
๑๒	รับฟังการถ่ายทอด ศปก.พม. ครั้งที่ ๘๔/๖๑/๒๕๖๑ และ ขับเคลื่อนมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของ สสว.๑ ครั้งที่ ๒	๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑
๑๓	ขับเคลื่อนมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของ สสว.๑ ครั้งที่ ๓	๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๑๔	รับฟังการถ่ายทอด ศปก.พม. ครั้งที่ ๙๘/๒๕๖๑ และ ขับเคลื่อนมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของ สสว.๑ ครั้งที่ ๔	๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สสว.๑ มีการประชุม ศปก.สสว. ๑ รวมทั้งสิ้น ๑๔ ครั้ง โดย นายพิสิฐ พูลพิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ เป็นประธาน ผู้เข้าประชุมประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่ายข้าราชการและเจ้าหน้าที่ รวม ๓๗ คน เพื่อถ่ายทอดนโยบายการดำเนินงานของผู้บริหารกระทรวง พม. สร้างการมีส่วนร่วมและเป็นหนึ่งเดียวในองค์กร โดยการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ และติดตามผลการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

war room TPSO1

การประชุมประจำเดือน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ มีการประชุมประจำเดือน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๙ ครั้ง เพื่อถ่ายทอดนโยบายกระทรวงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของกลุ่ม/ฝ่ายรวมทั้งงานบูรณาการในพื้นที่ ณ ห้องประชุมสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑

: ประเด็นการประชุม ดังนี้

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
ตุลาคม	- ทบทวนแผนปฏิบัติราชการ (Action Plan) สสว.๑ ประจำปี ๒๕๖๐ - แผนปฏิบัติราชการตามนโยบายเร่งด่วน (Agenda Basnda : A๑) - แผนปฏิบัติราชการตามนโยบายการพัฒนาระบบบริหารและการพัฒนาองค์กร (Administration Based : A๒) - นโยบายการขับเคลื่อนระดับพื้นที่/จังหวัด (Area Based : A๓) - การจัดทำคู่มือมาตรฐาน ของ สสว.๑ - สรุปสถิติการใช้ห้องประชุมของ สสว.๑ - การแปลงนโยบาย ๙-๕ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ สู่การปฏิบัติ	๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
พฤศจิกายน	๑. ข้อเสนอของกระทรวงฯ ขอให้หน่วยงานในสังกัด สป.พม. จัดเตรียมการต้อนรับ พล.อ. อนันตพร กาญจนรัตน์ รมว.พม. ในวันศุกร์ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ๒. ขอให้หน่วยงานเร่งดำเนินการจัดทำฐานข้อมูล Big Data/Social Map ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ๓. ให้ทุกหน่วยงานในสังกัด ที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมตามบทบาทภารกิจ ติดตามนโยบาย/ข่าวสาร/สถานการณ์/ความคืบหน้าต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนทางการดำเนินงาน/ปฏิบัติการข่าวสารให้ประชาชนรับทราบต่อไป ๔. รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ฝ่าย ๕. การดำเนินงานตลาดนัดชุมชน ๖. การจัดทำ Social Map ๗. การจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปี ๒๕๖๐ ๘. การจัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์นโยบายกระทรวง พม. ๙. มาตรฐาน GECC ๑๐. การดำเนินการแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่ ๑๑. การติดตามเรื่องการก่อสร้างอาคารของศูนย์คนไร้ที่พึ่งจังหวัดปทุมธานี ๑๒. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขับรถยนต์ในกรณีผู้อำนวยการเดินทางไปราชการ ๑๓. การจัดงานวันปีใหม่ ๒๕๖๑	
ธันวาคม	๑. ข้อเสนอของกระทรวงฯ ขอให้หน่วยงานในสังกัด สป.พม. เร่งดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณ และรายงาน Action Plan ให้ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง	๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
	๒. การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับระบบดิจิทัลว่าจะนำมาเป็นประโยชน์การทำงานอย่างไร รวมถึงเตรียมเรื่อง Big Data ๓. การดูแลผู้ได้บังคับบัญชา ขอให้มีการวัดเมื่อทำความดี และลงโทษถ้ากระทำความผิดรวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชา ภายใต้อำนาจของกรม ๔. ฝ่ายบริหารแจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงเรื่อง ผลการเบิกจ่ายงบประมาณปี ๒๕๖๐ ในไตรมาสที่ ๑/ขอความร่วมมือทุกกลุ่ม/ฝ่าย ช่วยกันลดการใช้พลังงานในหน่วยงานฯ ตามมาตรการลดการใช้พลังงานไฟฟ้า เชื้อเพลิง กระดาษ ลดการใช้ค่าสาธารณูปโภคลดลง ๕% และสรุปการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ ๕. มอบหน้าที่เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในโครงการตลาดนัดความรู้ สู่ชุมชน ๖. การจัดทำ Social Map ๗. การจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปี ๒๕๖๐ ๘. การจัดทำแผนปฏิบัติการสัมพันธ์นโยบายกระทรวง พม. ๙. ดำเนินการแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่ ๑๐. โครงการหมู่บ้านหม่อม ๑๑. การแปลงนโยบาย ๙-๕-๕ ปี งบ ๖๑ สู่การปฏิบัติ ๑๒. กิจกรรม Big Cleaning Day ตามนโยบาย ๙-๕-๕ (A๒) ๑๓. การปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสำนักงาน	
กุมภาพันธ์	๑. ข้อสั่งการของกระทรวงฯ ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมตามบทบาทภารกิจ ติดตามนโยบาย/ข่าวสาร/สถานการณ์/ความคืบหน้าต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนทางการดำเนินงาน/ปฏิบัติการข่าวสารให้	๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
	ประชาชนรับทราบต่อไป ๒. ขอให้ทุกหน่วยงานนำหลักธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาลใช้ในการปฏิบัติงาน ๓. ขอให้พัฒนา Application เชื่อมโยง Big Data กับข้อมูล Family Data Social Map การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม องค์การภาคประชาสังคม เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงาน และกิจกรรม ๔. ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หาแนวทางในการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม เพื่อไม่ให้ปฏิบัติงานซ้ำซ้อนและปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ รวมทั้งมาตรการการดำเนินงานเพื่อป้องกันการทุจริต ๕. ขอสั่งการผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ขอขอบคุณทุกส่วนราชการที่ร่วมกันออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ฯ และขอความร่วมมือส่วนราชการฯ งดจัดการประชุมในวันออกหน่วยฯ ให้เป็น “วันปลอดการประชุมฯ เพื่อให้ผู้บริหารและส่วนราชการได้ร่วมกิจกรรมฯ ๖. ให้ส่วนราชการ ที่จะจัดสัมมนา ต่างๆ ควร ส่งเสริมธุรกิจเอกชน ร้านค้า โรงแรม ที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี เพื่อช่วยส่งเสริม พัฒนา เศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวของจังหวัด ๗. ฝ่ายบริหารแจ้งเพื่อทราบ เรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณปี ๒๕๖๑ ในไตรมาสที่ ๒/ขอให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ จัดทำตัวชี้วัดรายบุคคลของข้าราชการ และ ลูกจ้างประจำลงในแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ครั้งที่ ๑ และพนักงานราชการให้จัดทำตัวชี้วัดลงในระบบ PDIS/ความร่วมมือทุกกลุ่ม/ฝ่าย ช่วยกันลดการใช้พลังงานในหน่วยงานฯ ตามมาตรการลดการใช้พลังงาน	

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
	ไฟฟ้า เชื้อเพลิง กระจกฯ ลดการใช้ค่าสาธารณูปโภคลดลง ๕% และสรุปการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ ความร่วมมือทุกกลุ่ม/ฝ่าย ช่วยกันลดการใช้พลังงานในหน่วยงานฯ ตามมาตรการลดการใช้พลังงานไฟฟ้า เชื้อเพลิง กระจกฯ ลดการใช้ค่าสาธารณูปโภค ลดลง ๕% และสรุปการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ๘. การส่งใช้ใบสำคัญต่างๆ ๙. การจัดทำระบบ intranet ๑๐. ให้ดำเนินการจัดทำแผนจัดการความรู้ (LM) ๑๑. การจัดทำ Social Map ๑๒. ดำเนินการจัดทำทำเนียบเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่ ๑๓. โครงการหน้าบ้านน่ามอง ๑๔. กิจกรรม Big Cleaning Day ตามนโยบาย ๙-๕-๕ (A๒) ๑๕. แผนการปฏิบัติงานรายสัปดาห์ ๑๖. เตรียมความพร้อมรับงานผู้ตรวจราชการ ๑๗. ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่แต่งชุดเครื่องแบบสีกาฬทุกวันจันทร์	
มีนาคม	๑. ข้อสั่งการของกระทรวงฯ ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมตามบทบาทภารกิจ ติดตามนโยบาย/ข่าวสาร/สถานการณ์/ความคืบหน้าต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงาน/ปฏิบัติการข่าวสารให้ประชาชนรับทราบต่อไป ๒. ขอให้ทุกหน่วยงานเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในไตรมาสที่ ๓ ๓. ขอให้วิเคราะห์กรอบอัตรากำลัง วางแผนการรองรับข้าราชการที่จะเกษียณอายุปี ๖๑-๖๒	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
	๔. ขอให้ใช้ทิศทางยุทธศาสตร์ของกระทรวงเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนในการดำเนินงาน มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกรอบประชาธิรัฐ E๖ ๕. ขอให้สนับสนุนการดำเนินงานสถานการณ์ทางสังคมโดยส่งผู้แทนจากทุกหน่วยงานที่สามารถให้ข้อมูลได้เข้าร่วม ๖. ข้อเสนอแนะผู้ว่าราชการ ขอให้ทุกส่วนราชการสร้างการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับประชาชน ถึงแนวทางการบริหารงานตามโครงการ “ไทยนิยมยั่งยืน” ซึ่งยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ๗. ให้ส่วนราชการดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนเรื่อง “ถิ่นบัวหลวง เมืองสะอาด” ๘. บริหารแจ้งเพื่อทราบ เรื่อง การเบิกจ่ายงบประมาณ ปี ๒๕๖๑ ไตรมาสที่ ๒ และขอความร่วมมือทุกกลุ่ม/ฝ่าย ช่วยกันลดการใช้พลังงานในหน่วยงานฯ ตามมาตรการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าเชื้อเพลิง ธรรมชาติ ลดการใช้ค่าสาธารณูปโภค ลดลง ๕% ๙. มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของสสว. ๑๐. ให้ดำเนินการจัดทำแผนจัดการความรู้ (KM) ๑๑. การจัดทำ Social Map ๑๒. ดำเนินการจัดทำทำเนียบเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่ ๑๓. โครงการหน้าบ้านน่ามอง กิจกรรม Big Cleaning Day ตามนโยบาย ๙-๕-๕ (A๒) ๑๔. แผนการปฏิบัติงานรายสัปดาห์	

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
พฤษภาคม	๑. ข้อสั่งการของกระทรวงฯ ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องในการจ่ายเงินสงเคราะห์ทุกประเภทผ่านระบบ KTB Corporate Online แต่ในกรณีที่จำเป็นต้องจ่ายเงินสด ให้ทำรายงานชี้แจงให้กระทรวงทราบทุกครั้ง ๒. ขอให้ทุกหน่วยงานจัดเตรียมแผนด้านอัตรากำลังมาตรฐานการพัฒนาบุคลากร งบดำเนินงานให้เหมาะสมในการหารือกับ กพร. ๓. โครงการตามยุทธศาสตร์กระทรวง พม. พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ภายใต้ชื่อ “๑๐ Flagship Project” ๔. แจ้งผลการเบิกจ่ายในไตรมาสที่ ๓ และขอให้ทุกกลุ่ม/ฝ่ายเร่งรัดการเบิกจ่ายในการดำเนินการกิจกรรม/โครงการให้แล้วเสร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด ๕. การจัดโครงการพัฒนาบุคลากร ๖. ความคืบหน้าของงาน/กิจกรรม/โครงการของกลุ่ม/ฝ่าย ๗. แผนการดำเนินงานของหน่วยงาน ๘. ให้ดำเนินการการจัดทำแผนจัดการความรู้ (KM) ๙. การจัดทำ Social ๑๐. ดำเนินการจัดทำทำเนียบเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่ ๑๑. โครงการหน้าบ้านน้อมอง กิจกรรม Big Ciening Day ตามนโยบาย ๙-๕-๕ (A๒) ๑๒. แผนการปฏิบัติงานรายสัปดาห์ ๑๓. กิจกรรมการออกกำลังกาย ๑๔. โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ๑๕. การจัดตั้งครัวเพื่อสวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่ สสว.๑ ๑๖. การทำบุญสำนักงานฯ	๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑
มิถุนายน	๑. ข้อสั่งการของกระทรวงฯ - ให้ทุกหน่วยงานในสังกัด สป.พม. เข้าร่วมประชุม สปก.พม. ในระบบ Conference เป็นประจำ - ให้เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณในไตรมาส ๓	๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
	ให้ได้ ๗๖% - ให้เร่งรัดการดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยให้มีการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมทุกสัปดาห์ กรณีจ่ายเงินสงเคราะห์เป็นเงินสดให้ชี้แจงมายังกระทรวงฯ - ให้บันทึกข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมเข้าระบบ และลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือต่อไป - ขอให้ปฏิบัติตามข้อสั่งการของ นรม. เรื่องการรณรงค์การลดขยะและการใช้ถุงพลาสติก ๒. ข้อสั่งการผู้ว่าราชการฯ - การประดับพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและการประดับธงชาติไทย - ให้จัดกิจกรรมจิตอาสา เราทำความดี ด้วยหัวใจ Big Cleaning เฉลิมพระเกียรติและถวายพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว - เชิญชวนข้าราชการ และประชาชนทั่วไป แต่งกายเสื้อโทนสีเหลืองตลอดเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ๓. การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ ๔. กลุ่ม/ฝ่าย รายงานผลความคืบหน้าของงาน ๕. แผนการปฏิบัติงานรายสัปดาห์ ๖. การมีวินัยทางการเงิน ๗. โครงการหน้าบ้านน่ามอง ๘. กิจกรรม Big Cleaning Day ๙. ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย ๑๐. กิจกรรมการออกกำลังกาย ๑๑. ไฟทางส่องสว่างตามทางเดินภายใน สสว.๑	

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
กรกฎาคม	๑. ข้อสั่งการของกระทรวงฯ - ให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อมในการจัด Thailand Social Expo ๒๐๑๘ - ให้ดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจ และเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ - ให้ติดตามผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการและสรุปผล ครม.สัญจร พร้อมรายงานให้ รมว.พม.ทราบ อย่างต่อเนื่อง - เชิญชวนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวง พม. แต่งกายด้วยเสื้อผ้าโทนสีฟ้า เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ๒. ข้อสั่งการผู้ว่าราชการ - ให้ข้าราชการพลเรือนทุกท่าน น้อมนำตามพระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในพิธีพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน - การรายงานตามข้อสั่งการ เมื่อต้นสังกัดระดับกระทรวง กรม ของส่วนราชการ ได้มีข้อสั่งการให้ดำเนินการในเรื่องใดๆ พร้อมกับให้รายงานต้นสังกัดทราบ - เชิญชวนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวง พม. แต่งกายด้วยเสื้อผ้าโทนสีฟ้า เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ๓. การเตรียมความพร้อมในการจัดงานเวทีวิชาการ ปี ๒๕๖๑ ๔. การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ ๕. กลุ่ม/ฝ่าย รายงานผลการดำเนินงาน ๖. แผนปฏิบัติงานรายสัปดาห์ ๗. โครงการหน้าบ้านนำมอง ๘. การปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประจำเดือน	เรื่อง	วัน เดือน ปี
กันยายน	- ข้อสั่งการของกระทรวงฯ - ให้ทุกหน่วยงานตรวจสอบ สรุป ประเมินการใช้งบประมาณในปี ๒๕๖๑ และวางแผนการใช้งบประมาณในปี ๒๕๖๒ - ให้ติดตามการประเมินผลและตรวจสอบภายในเป็นประจำ อย่างต่อเนื่อง - ให้สร้างการทำงานของจังหวัดไปสู่ One Hand One Home One Heart - ให้บูรณาการการประชุม สัมมนาของแต่ละกรมและใช้แนวทางการประชุม Conference เพื่อลดการเชิญเจ้าหน้าที่ที่ส่วนภูมิภาคเข้ามาร่วมประชุมส่วนกลาง - ข้อสั่งการผู้ว่าราชการฯ - ขอให้ทุกส่วนราชการที่มีผลการเบิกจ่ายต่ำให้รีบดำเนินการและเร่งการเบิกจ่าย สำหรับงบประมาณจังหวัดปทุมธานี ปี ๒๕๖๒ ขอให้ส่วนราชการที่ได้เสนอขอรับงบประมาณฯ จัดเตรียมความพร้อม และดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายโครงการฯ - การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ - หลักเกณฑ์การพิจารณาเลื่อนเงินเดือน - การแบ่งทีมเพื่อลงพื้นที่รับผิดชอบ ๔ จังหวัด - กลุ่ม/ฝ่าย รายงานผลการดำเนินงาน - แผนการปฏิบัติงานรายสัปดาห์ - โครงการหน้าบ้านน่ามอง - การแบ่งพื้นที่รับผิดชอบใหม่	๑๗ กันยายน ๒๕๖๑

องค์กรประกอบด้วยสมาชิกมากกว่า ๒ คนขึ้นไป ถ้าต่างคนต่างคิดต่างทำ ไม่มีการปรึกษาหารือกัน ไม่รู้ทิศทางการขับเคลื่อนงานร่วมกัน ผลการดำเนินงานก็จะสะดุดหรือหยุดอยู่กับที่ ดังนั้น การประชุมจึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารองค์กรให้สมาชิกรับรู้ทั่วทั้งองค์กร เพื่อร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมควบคุม ร่วมติดตาม และร่วมแก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

การขับเคลื่อนมาตรฐานการปฏิบัติงาน สสว.

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการขับเคลื่อนงานมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ทั้ง ๑๒ แห่ง ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและพัฒนางานของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๒ ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานตามภารกิจ จำแนกเป็น ๔ มิติ ๑๔ ด้าน ๓๐ มาตรฐาน ๔๕ ตัวชี้วัด ทั้งนี้เพื่อให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการปฏิบัติหน้าที่บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพมุ่งสู่วิสัยทัศน์ของกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ในการเป็นองค์กรและกลไกระดับชาติที่เอื้ออำนวยและประสานเชื่อมโยงกับภาคีทุกภาคส่วนเพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตมีบริการสวัสดิการและการคุ้มครองอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและเสมอภาค สามารถช่วยเหลือและพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชน เป็นสังคมสันติสุข น่ายุติและยั่งยืน

การขับเคลื่อนงานมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ มีกลไกคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๒ โดยมีคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ ๑๐๕/๒๕๖๑ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ เป็นประธานคณะทำงาน ผู้อำนวยการกลุ่มการส่งเสริมการบูรณาการงาน สสว. ๑ - ๑๒ และหัวหน้ากลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ สสว. ๑ เป็นเลขานุการร่วม แนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ใช้วิธีการประเมินตนเอง กำหนดเกณฑ์ผ่านตัวชี้วัดร้อยละ ๘๐ ส่วนในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ต้องผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดร้อยละ ๑๐๐

การประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินรับรองมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของ สสว.

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์ประเมินมาตรการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (สสว.)

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง												
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.
มิติ ๑ ปัจจัยนำเข้า		๑๐	<๘	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	
๑. การแบ่งฝ่ายครอบคลุมบทบาทหน้าที่	๑. มีครบ ๑ ฝ่าย ๒ กลุ่ม	๑	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	
๒. ปริมาณบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่	๒. ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรปฏิบัติงานตรงตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนด	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑	๐	๐	
๓. คุณภาพของบุคลากรเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	๓. ร้อยละ ๑๐๐ ของ ผอ.สสว. และหัวหน้ากลุ่ม/ฝ่ายได้รับการอบรมตามระดับการบริหาร	๑	๐	๑	๑	๐	๑	๑	๑	๐	๑	๐	๑	๐	๑	
	๔. ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรที่จบการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป	๑	๐	๑	๑	๐	๑	๑	๐	๐	๑	๑	๑	๑	๑	
	๕. ร้อยละ ๕๐ ของบุคลากรที่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร	๑	๐	๑	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	
	๖. ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรที่สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๐	๒	๒	

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง											
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.
มิติ ๑ ปัจจัยนำเข้า		๑๐	<๘	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๔. อาคารสถานที่	๗. สสว. มีพื้นที่ปฏิบัติงานที่เป็นสัดส่วน และเพียงพอต่อภารกิจ	๑	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
๕. วัสดุอุปกรณ์	๘. วัสดุอุปกรณ์มีเพียงพอและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	๑	๐	๑	๑	๑	๑	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๐	๑
๖. การเบิกจ่ายงบประมาณทันเวลา	๙. ร้อยละการเบิกจ่ายตามที่สำนักงานประมาณกำหนดครบตามเกณฑ์ที่สำนักงานประมาณกำหนด	๑	๐	๑	๑	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๐	๑
รวม		๑๐	๐	๑๐	๘	๔	๙	๕	๘	๖	๘	๘	๗	๕	๘

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง												
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	
มิติ ๒ ระบบและกระบวนการ		๒๐	<๑๖	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	
๑. ประสิทธิภาพในการสื่อสาร	๑. จำนวนช่องทางการสื่อสารภายในสำนักงาน อย่างน้อย ๕ ช่องทาง	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	
	๒. ระยะเวลาที่มีการส่งต่อข่าวสารแก่ผู้เกี่ยวข้อง ไม่เกิน ๑ วันทำการ หลังจากรับเรื่อง	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๑	๒	๑	๒	
	๓. จำนวนครั้งของการประชุมชี้แจงและแลกเปลี่ยนข่าวสารในสำนักงาน ๔ ครั้ง/เดือน	๓	๐	๓	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๑	๓	๐	๒
๒. การกำกับติดตามงาน	๔. มีการกำกับและติดตามงานประจำปีภาพรวม และของกลุ่ม/ฝ่าย	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒
๓. ความโปร่งใสของระบบการประเมินผล	๕. ร้อยละ ๑๐๐ ของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับรู้เกณฑ์ในการประเมินผล	๒	๐	๒	๐	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒
	๖. ร้อยละ ๑๐๐ ของบุคลากรที่ยอมรับผลการประเมิน	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑	๒	๒	๒

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง											
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.
มิติ ๒ ระบบและกระบวนการ		๒๐	<๑๖	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
	๗. ร้อยละ ๑๐๐ ของเจ้าหน้าที่ที่เขียนผลการปฏิบัติงานรายเดือน	๓	๐	๓	๐	๐	๐	๓	๓	๐	๓	๑	๓	๐	๐
๔. การควบคุมภายใน	๘. การมีแผนการจัดวางระบบการควบคุมภายในครอบคลุมทุกกลุ่ม/ฝ่าย และมีการชี้แจง : มีแผนและมีการชี้แจง ๒ ครั้ง/ปี	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๑	๒	๑	๒
	๙. การดำเนินงานตามแผน : มีหลักฐาน มีรายงานการดำเนินงาน	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒
รวม		๒๐	๐	๒๐	๑๕	๐	๑๗	๒๐	๒๐	๑๗	๒๐	๑๓	๒๐	๒๐	๑๖

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง											
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.
มิติ ๓ ภาวะผู้นำและวัฒนธรรมองค์การ		๓๐	<๒๔	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๑. การสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์	๑. จำนวนครั้งที่มีการถ่ายทอดเนื้อหาและกระบวนการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ อย่างน้อย ๒ ครั้ง/ปี	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓
๒. การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร	๒. บุคลากรทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานในแต่ละปี อย่างน้อย ๑๐ วันต่อคนต่อปี	๓	๐	๐	๓	๓	๐	๐	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๐
๓. การถ่ายทอดความรู้เชิงวิชาการ แก่บุคลากร	๓. จำนวนครั้งในการถ่ายทอดความรู้เชิงวิชาการแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ๑ ครั้ง/เดือน	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๓	๐	๐
๔. การสนับสนุนและให้คำปรึกษาทางบริหารและวิชาการ	๔. ร้อยละ ๘๐ ของโครงการ/กิจกรรมตามแผนงบประมาณที่ได้รับการแนะนำจาก ผอ.สสว.	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง											
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.
มิติ ๓ ภาวะผู้นำและวัฒนธรรมองค์การ		๓๐	<๒๔	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๕. วัฒนธรรมสัมพันธ์เกื้อกูล	๕. จำนวนกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริม การทำงานเป็นทีม ไม่น้อยกว่า ๕ โครงการ/กิจกรรมต่อปี	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓
	๖. ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างสมดุลในชีวิตและงาน ๔ กิจกรรมต่อปี	๔	๐	๔	๔	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๑	๔	๔	๔
๖. วัฒนธรรมการเรียนรู้	๗. จำนวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสังคม อย่างน้อย ๕ ครั้ง/ปี	๓	๐	๓	๓	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๒	๓	๐	๐
	๘. จำนวนเรื่องที่มีการจัดการความรู้ที่เป็นนวัตกรรม ๔ เรื่องต่อปี/สสว.	๔	๐	๔	๔	๒	๐	๔	๔	๔	๐	๒	๐	๒	๐
๗. วัฒนธรรมธรรมาภิบาล	๙. มีการประกาศและนำค่านิยมธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ ๓ กิจกรรม	๔	๐	๔	๔	๓	๔	๔	๔	๔	๔	๒	๔	๔	๔
รวม		๓๐	๐	๒๗	๓๐	๒๖	๒๐	๒๑	๓๐	๓๐	๒๖	๒๒	๒๖	๒๒	๑๗

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง											
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.
มิติ ๔ ผลผลิตและผลลัพธ์		๔๐	<๓๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๑. การมีแผนพัฒนาวิชาการ	๑. มีแผนพัฒนาวิชาการในระดับพื้นที่ ๑ แผน/ ๕ ปี	๒	๐	๐	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๐	๒
๒. การศึกษาวิจัย	๒. จำนวนโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาของ วช. อย่างน้อย สสว. ละ ๑ เรื่องต่อปี	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๑	๐
	๓. จำนวนรายงานการวิจัย สสว. ละ ๓ เรื่อง/ปี	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒
๓. การถอดบทเรียนหรือสังเคราะห์ความรู้	๔. จำนวนความรู้จากการถอดบทเรียนหรือสังเคราะห์ความรู้ อย่างน้อย ๒ เรื่องต่อปี	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒
๔. การสนับสนุนงานวิชาการ	๕. จำนวนเวทีวิชาการหรืองานนำเสนอ/เผยแพร่/แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการร่วมกับกลุ่ม/หน่วยงานที่ให้บริการ : สสว.ละ ๑ เวที/ปี	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๐	๑	๒

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง												
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	
	มิติ ๔ ผลผลิตและผลลัพธ์		๔๐	<๓๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
	๖. จำนวนศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ : สสว. ละ ๑ ศูนย์	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒
๕. การนำความรู้จากการวิจัยและวิชาการไปใช้ประโยชน์	๗. จำนวนการนำความรู้จากงานวิจัยหรือวิชาการไปใช้ประโยชน์ อย่างน้อย ๒ เรื่องต่อปี	๓	๐	๐	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒	๓	๐	๒	
๖. การเผยแพร่ผลงานวิชาการ	๘. จำนวนสื่อวิชาการที่เผยแพร่ปีละ ๕ เรื่อง	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๐	
	๙. จำนวนกิจกรรมที่มีความร่วมมือทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ กิจกรรม/ปี	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	
๗. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและจิตสวัสดิการ	๑๐. จำนวนกิจกรรมในศูนย์เรียนรู้ อย่างน้อย ๓ กิจกรรม	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	
	๑๑. จำนวนแหล่งเรียนรู้ของเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนปีละ ๑ แหล่งต่อ ๑ จังหวัดที่รับผิดชอบ	๓	๐	๐	๓	๑	๓	๓	๐	๓	๓	๓	๐	๓	๐	

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง												
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว. ๑	สสว. ๒	สสว. ๓	สสว. ๔	สสว. ๕	สสว. ๖	สสว. ๗	สสว. ๘	สสว. ๙	สสว. ๑๐	สสว. ๑๑	สสว. ๑๒	
มิติ ๔ ผลผลิตและผลลัพธ์		๑๐	<๘													
๘. การวิเคราะห์สถานการณ์	๑๒. จำนวนการวิเคราะห์และการรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด/ภาค ๒ ครั้งต่อปี	๓	๐	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒	๓	๒	๓
	๑๓. จำนวนการสำรวจความคิดเห็นในประเด็นที่สังคมให้ความสนใจ อย่างน้อยปีละ ๒ เรื่อง	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒
๙. การจัดทำยุทธศาสตร์ สสว.	๑๔. การมีแผนยุทธศาสตร์ของ สสว. และมีการทบทวนทุกปี	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๐	๐	๒
๑๐. การสนับสนุนการจัดทำยุทธศาสตร์	๑๕. มีการสนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัด ของ พมจ. เพื่อเสนอให้บรรจุในแผนยุทธศาสตร์จังหวัด/ภาค	๒	๐	๒	๒	๑	๒	๒	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒
๑๑. การบูรณาการแผนงาน	๑๖. มีการบูรณาการแผนร่วมกับภาคีเครือข่าย ในพื้นที่ ๑ แผน	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒
๑๒. การนิเทศงาน	๑๗. มีแผนนิเทศงาน ๑ แผน	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๐

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	คะแนน		ผลการประเมินตนเอง											
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.	สสว.
มิติ ๔ ผลผลิตและผลลัพธ์		๑๐	<๘	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๑๓. การติดตามประเมินผลเชิงวิชาการตามนโยบาย	๑๘. มีรายงานการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเชิงวิชาการตามนโยบายและภารกิจกระทรวงในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	๒	๐	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๐	๒	๒	๒	๒	๒
รวม		๔๐	๐	๓๒	๓๘	๓๓	๔๐	๓๘	๓๗	๓๒	๓๘	๓๘	๓๓	๓๐	๒๗
ผลรวมคะแนน ๔ มิติ		๑๐๐	๐	๘๙	๙๑	๘๓	๘๖	๘๓	๙๔	๘๔	๙๒	๘๑	๘๖	๖๙	๖๘

ผลการประเมินตนเอง ตามเกณฑ์การประเมินรับรองมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของ สสว.1-12

สสว.1

สสว. 2

สสว.3

สสว. 4

สสว. 5

สสว. 6

สสว. 7

สสว. 8

สสว. 9

สสว.10

สสว.11

สสว.12

หมายเหตุ : ● คะแนนเต็ม 100 คะแนน

จัดทำโดย สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1

ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและจิตสวัสดิการ ในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด (ศูนย์บริการทางวิชาการ)

๑. โครงการศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาสังคมและจิตสวัสดิการสังคมในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด

๒. กลุ่มเป้าหมาย :

๒.๑ บุคลากร One home พื้นที่ ๔ จังหวัด

๒.๒ หน่วยงานภาครัฐ

๒.๓ หน่วยงานภาคเอกชน

๒.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๕ ภาคเครือข่าย และประชาชน

๓. ปรัชญา : การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสังคมแบบบูรณาการ

๔. วัตถุประสงค์ :

เพื่อเป็นศูนย์ต้นแบบถ่ายทอดความรู้งานวิชาการด้านการพัฒนาสังคมและการจิตสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และเป็นหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการเพื่อให้บริการแก่หน่วยงานบริการทุกกลุ่มเป้าหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๕. องค์ประกอบหลัก (ผลผลิต) :

๕.๑ แหล่งเรียนรู้

๕.๑.๑ การดำเนินงานภายในศูนย์เรียนรู้ฯ (ที่ตั้ง สสว.)

๑) ชุดความรู้ ☐ ไม่มี ☒ มี จำนวน ๑ เรื่อง ชื่อ “การส่งเสริมการออมของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต” เขตตรวจราชการที่ ๑ **อยู่ระหว่างการดำเนินงาน

๒) คลินิกวิจัยและให้คำปรึกษาทางวิชาการ ☐ ไม่มี ☒ มี การออกหน่วยเคลื่อนที่บริการทางวิชาการในการให้คำแนะนำ เผยแพร่ ผลงานทางวิชาการ ของกระทรวง พม. จำนวน ๑๕ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๘๑๒ คน ประเมินความพึงพอใจภาพรวม ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๘ ต่อการประชาสัมพันธ์การให้บริการของกระทรวง พม. เขตตรวจราชการที่ ๑

๕.๑.๒ การดำเนินงานกับแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ (พื้นที่รับผิดชอบ สสว.)

๑) ฐานข้อมูลเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ ☐ ไม่มี ☒ มี ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ :การจัดทำทำเนียบเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้งานพัฒนาสังคม เขตตรวจราชการที่ ๑ วัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้งานวิชาการด้านพัฒนาสังคมและการจิตสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมรวมทั้งหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการเพื่อให้บริการแก่หน่วยงานกลุ่มเป้าหมายตามบริบท

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

พื้นที่ภายใต้กิจกรรมการจัดทำเนียบเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ฐานพัฒนาสังคม กระบวนการดำเนินงานเป็นการสำรวจและตรวจสอบข้อมูลในพื้นที่เพื่อจัดทำรายงานทำเนียบเครือข่ายในรูปแบบ BI/GIS กลุ่มเป้าหมาย คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ในเขตตรวจราชการที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ : การบูรณาการเครือข่ายภาคประชาชนพร้อมจัดพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือการบูรณาการผลงานด้านการส่งเสริมวิชาการ พัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม ด้านสังคมสู่ชุมชนสู่การเปิดพื้นที่แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน

๒) การทำกิจกรรม / MOU ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ ☐ ไม่มี ☒ มี ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

กิจกรรมที่ ๑: การบูรณาการเครือข่ายภาคประชาชนพร้อมจัดพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือการบูรณาการผลงานด้านการส่งเสริมวิชาการ พัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม ด้านสังคมสู่ชุมชน เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ณ อาคารหอประชุมสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อร่วมกันส่งเสริม และพัฒนาความรู้ ใช้ทรัพยากร และพัฒนาบุคลากร ด้านการสำรวจ ศึกษาวิจัย การพัฒนากิจกรรม การจัดแหล่งความรู้ และการถ่ายทอดความรู้ ร่วมกัน จำนวน ๑๐ องค์กร ประกอบด้วย

๑. องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
๒. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๔. สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑
๕. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปทุมธานี
๖. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี
๗. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จังหวัดปทุมธานี
๘. ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี
๙. สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านกึ่งวิถี (ชาย) จังหวัดปทุมธานี
๑๐. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี

กิจกรรมที่ ๒: บูรณาการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะความสามารถด้านการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) วัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน ซึ่งเป็นทักษะที่มีความจำเป็น และเป็นพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศในการประยุกต์ใช้การปฏิบัติงานในปัจจุบัน สู่การสอบใบประกาศนียบัตร ICmDigital Literacy Certification ที่ได้รับการรับรองถูกกำหนดมาตรฐานที่เป็น Neutral Vendor Standard จากองค์กรที่กำหนดมาตรฐานด้านความรู้พื้นฐานด้านดิจิทัลอย่างเป็นสากล หลากหลายองค์กร เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ตึกเรียนรวม ๑๓ ห้อง ๓๐๑ (ปฏิบัติการ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกระทรวง พม. ๓๑ คน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๓: บูรณาการความร่วมมือกับองค์กรพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

-การศึกษาดูงาน “เทคโนโลยีสารสนเทศ” เป็นชุดนิทรรศการที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อการดำรงชีวิตประจำวันและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ผู้ชมจะได้เรียนรู้และเข้าใจความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีกำเนิดมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสาร เทคโนโลยีการคำนวณและคอมพิวเตอร์ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ ณ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติเทคโนโลยีธานี ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย สภาดังและเยาวชน วิทยากร เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องของกระทรวง พม. จำนวน ๓๐ คน

- การศึกษาฐานงาน “บทเรียนในความมืด” Dialogue in the Dark (DID) เป็นการเรียนรู้ที่ไม่ใช้ตา สอนให้มองชีวิตในมุมอื่น เอาตัวเองออกจากที่ๆ ที่ยืนอยู่ เพื่อไปเรียนรู้ เข้าใจคนอื่นอย่างแตกต่าง มีแต่นึกคิด จินตนาการด้วยตัวเองว่ามันเป็นอย่างไร ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ ณ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. (NSM Science Square) จามจุรีสแควร์ สามย่าน กรุงเทพฯ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย บุคลากร พม. เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๐ คน

กิจกรรมที่ ๔ : บุรณาการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หรือการใช้ธรรมะบำบัด “ธรรมะกับการพัฒนาสังคม” ในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑ ณ สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้าน กิ่งวิถี (ชาย) จังหวัดปทุมธานี กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการที่ได้รับการดูแลจาก สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านกิ่งวิถี (ชาย) จังหวัดปทุมธานี วิทยากร เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๐ คน

๓) อื่น ๆ ระบุรายละเอียดผลการดำเนินงาน.....

๕.๒ การถ่ายทอดความรู้

๑) ช่องทางเว็บไซต์ ☐ ไม่มี ☒ มี <http://tpso1.m-society.go.th/index.php/th/>

๒) หน่วยบริการวิชาการเคลื่อนที่ ☐ ไม่มี ☒ มี จำนวน ๑๕ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม
จำนวน ๘๑๒ คน ประเมินความพึงพอใจภาพรวม ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๘ ต่อการประชาสัมพันธ์
การให้บริการของกระทรวง พม. เขตตรวจราชการที่ ๑

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	สถานที่	ผู้เข้าร่วมคน	ประเมินความพึงพอใจ
๑	๓ ต.ค.๖๐	งานวันคล้ายสถาปนา ครบรอบ ๑๕ ปี กระทรวง พม.	๕๑	๕
๒	๒๓ พ.ย..๖๐	อบต.เขาวง อ.พระพุทธรบาท จ.สระบุรี	๖๔	๔.๔๖
๓	๒๖ ธ.ค.๖๐	สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด	๕๓	๔.๔๗
๔	๑๓ ม.ค.๖๑	ศาลากลางจังหวัดปทุมธานี อ.เมือง จ.ปทุมธานี	๕๒	๔.๔๓
๕	๑๘ ม.ค.๖๑	วัดช้าง ต.นาหลวง อ.ดอกพุด จ.สระบุรี	๕๘	๔.๔๙
๖	๑๙ ม.ค.๖๑	เทศบาลตำบลบ้านสร้าง อ.บางปะอิน จ.อยุธยา	๔๑	๔.๔๓
๗	๒๕-๒๖ ม.ค. ๖๑	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มธ.ท่าพระจันทร์	๑๒๖	๔.๐๙
๘	๒๒ ก.พ.๖๑	วัดโพธิ์นิมิต ต.เชียงรากน้อย อ.สามโคก จ.ปทุมธานี	๖๗	๔.๔๗
๙	๒๖ เม.ย.๖๑	รร.หน้าพระลาน ต.หน้าพระลาน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี	๕๒	๔.๔๙
๑๐	๒๗ เม.ย.๖๑	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จ.ปทุมธานี	๓๐	๔.๕๐
๑๑	๑๗ พ.ค.๖๑	วัดดงมะเกลือ ต.คำพราน อ.วังม่วง จ.สระบุรี	๕๔	๔.๕๐
๑๒	๒๑ มิ.ย.๖๑	อบต.ท่าคล้อ อ.แก่งคอย จ.สระบุรี	๕๒	๔.๕๒
๑๓	๒๗ มิ.ย.๖๑	วัดกลางคลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี	๓๐	๔.๕๐
๑๔	๑๙ ก.ค.๖๑	วัดโคกขาม ต.ตลาดน้อย อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี	๓๐	๔.๕๐
๑๕	๑๐ ส.ค.๖๑	อาคารอเนกประสงค์เทศบาลต.สนั่นรักษ์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี	๕๒	๔.๔๙
รวมทั้งสิ้น			๘๑๒	๔.๔๘

๓) การจัดอบรม ☐ ไม่มี ☒ มี จำนวน ๒ หลักสูตร ดังนี้

๓.๑ การจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะความสามารถด้านการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) วัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน ซึ่งเป็นทักษะที่มีความ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

จำเป็น และเป็นพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศในการประยุกต์ใช้การปฏิบัติงานในปัจจุบัน สู่การสอบใบประกาศนียบัตร ICmDigital Literacy Certification ที่ได้รับการรับรองถูกกำหนดมาตรฐานที่เป็น Neutral Vendor Standard จากองค์กรที่กำหนดมาตรฐานด้านความรู้พื้นฐานด้านดิจิทัลอย่างเป็นสากล หลากหลายองค์กร เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ตึกเรียนรวม ๑๓ ห้อง ๓๐๑ (ปฏิบัติการ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกระทรวง พม. ๓๑ คน จากการอบรมและทดสอบดังกล่าว มีผู้สอบผ่าน ตามรายละเอียด ดังนี้

ผู้สอบผ่านวิชาที่ ๑	จำนวน ๒๑ ท่าน	คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๗๔
ผู้สอบผ่านวิชาที่ ๒	จำนวน ๑๕ ท่าน	คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๓๙
ผู้สอบผ่านทั้ง ๒ วิชา	จำนวน ๑๓ ท่าน	คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๔

๓.๒ การจัดอบรมเสริมพลังบทบาท สสว.๑-๑๒ ให้มีส่วนร่วมสนับสนุนทีม One Home สู่แนวทางการบริหารจัดการและระบบบริการที่จะสามารถนำไปใช้ในองค์กรอย่างเป็นระบบได้ เมื่อวันที่ ๓๐-๓๑ พฤษภาคม ถึง ๑-๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมศูนย์เรียนรู้พัฒนาชุมชน (พช) จังหวัดสระบุรี และ ห้องประชุมไร่กุสุมาลีรีสอร์ท จังหวัดสระบุรี กลุ่มเป้าหมายเป็น บุคลากร พม. และ สสว.๑-๑๒ จำนวน ๓๐ คน จากการอบรมดำเนินงาน ๓ กิจกรรมตามรายละเอียด ดังนี้

- ๑) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างพลังองค์กรพี่เลี้ยงที่มีประสิทธิภาพ
- ๒) การบริหารจัดการและการจัดบริการหนุนเสริมภาคีเครือข่าย เพื่อการพัฒนาสังคมและจิตสำนึก
- ๓) ทบทวนบทบาทวิเคราะห์ สังเคราะห์ เติบโตพัฒนาการขับเคลื่อน สสว.๑-๑๒ รองรับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์และบริบทพื้นที่ได้

๔) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ☐ ไม่มี ☒ มี จำนวน ๕ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ :การขับเคลื่อนกิจกรรมตลาดนัดความรู้สู่ชุมชนภายใต้แนวคิด “สสว.๑ SMART CENTER” เพื่อเปิดพื้นที่ สสว.๑ การถ่ายทอดความรู้งานวิชาการด้านพัฒนาสังคมและจิตสำนึกสังคมที่เหมาะสม เกิดการสานพลังประชารัฐ หลอมรวมความร่วมมือทุกภาคส่วน ภาคีรัฐ เอกชน ประชาชน เชื่อมโยงชุมชนของการมีส่วนร่วมสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างคนเมืองกับคนชนบท และเปิดโอกาสการอุดหนุนสินค้า ลดรายจ่าย สร้างรายได้ เน้นการออม ซึ่งถือเป็นการช่วยเหลือเอื้ออาทรซึ่งกันและกันได้ นำสู่การเสริมความรู้จากกิจกรรมต่าง ๆ มอบคุณค่าความสุขประชาชน ผ่านตลาดนัดความรู้ขยายผลสู่ชุมชน เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ณ อาคารหอประชุมสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ผู้เข้าร่วมฯ ประกอบด้วย ภาคีรัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และประชาชน จำนวน ๒๐๐ คน

กิจกรรมที่ ๒ :การดำเนินงาน One Home ๔ จังหวัด เขตตรวจราชการที่ ๑ สืบเนื่องจากการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติให้จังหวัดนนทบุรีเป็นเจ้าภาพ (One Home) ๔ จังหวัด ครั้งที่ ๑ “รู้เขา รู้เรา ก้าวต่อไป one home พม. ๔ จังหวัด” โดยมีการจัด

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

กิจกรรม ประกอบด้วย เวทีเสวนาให้ความรู้ One Home แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เชื่อมร้อยกีฬาสาม สัมพันธ์ ๔ จังหวัด โดยเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและขับเคลื่อนงานระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับแนวทางนโยบายการบริหารงานภาครัฐในประเด็นแผนเดียวกัน การหารือเชิงวิชาการ และยุทธศาสตร์ การเยี่ยมเยียนเรียนรู้ รู้จักกัน เน้นการสร้างสัมพันธ์ภาพก่อนขยายผลสู่การบูรณาการ ระบบงาน สู่เป้าหมายการทำงานร่วมกันได้ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ สถานสงเคราะห์เด็กชาย บ้านปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กลุ่มเป้าหมาย คือ หัวหน้าหน่วยงานและทีมงาน จำนวน ๕๑ หน่วยงาน

กิจกรรมที่ ๓ :การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “การสร้างแรงบันดาลใจเพื่อซ่อม สร้าง เสริม สู่การถ่ายทอดประสบการณ์ เป้าหมายการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อซ่อม สร้าง เสริม สู่การถ่ายทอด ประสบการณ์

ดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วน (Agenda Based) การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและ เยาวชน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้เด็กและเยาวชนมีทักษะและความเป็นเลิศในด้านอาชีพต่อ ยอดการดำเนินชีวิตอย่างมีทิศทางในอนาคตในกิจกรรม “พัฒนางาน พัฒนาคน ปลุกฝังสำนึก ภูมิคุ้มกันต่อสังคม” กระตุ้นเสริม ผนึกกำลังให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ร่วมรับผิดชอบตนเองต่อสังคมได้ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมสถานแรกรับเด็กหญิง บ้านธัญญพร จังหวัดปทุมธานี ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ประกอบด้วย เด็กและเยาวชนในสถานสงเคราะห์, เจ้าหน้าที่และวิทยากร ผู้เกี่ยวข้องของกระทรวง พม. จำนวน ๖๕ คน

กิจกรรมที่ ๔ :สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ขับเคลื่อนการบูรณาการความ ร่วมมือด้านวิชาการ ภายใต้โครงการศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาสังคมและจิตสวัสดิการสังคมในระดับกลุ่ม จังหวัด สู่กิจกรรมย่อยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “สานพลังประชารัฐด้านสังคม มุ่งสู่ชุมชนพึ่งพา ตนเองเขตตรวจราชการที่ ๑ รวม ๔ จังหวัด วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้สู่ชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายตามภารกิจของกระทรวง พม. ที่ได้จากการจัดเก็บข้อมูล (Social Map) ปี ๒๕๖๑ โดยกำหนดจัดงานในวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมสสว.๑ ผู้เข้าร่วมคือ ผู้บริหาร องค์กรหรือผู้แทน และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๐ คน สู่การขยายผลการขับเคลื่อนร่วมกัน

กิจกรรมที่ ๕ : เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มทักษะด้านปฏิบัติงานเสริมพลังบทบาท สสว.๑-๑๒ ให้มีส่วนร่วมสนับสนุนทีม One Home สู่แนวทางการบริหารจัดการและระบบบริการที่จะสามารถ นำไปใช้ในองค์กรอย่างเป็นระบบได้ เมื่อวันที่ ๓๐-๓๑ พฤษภาคม ถึง ๑-๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ ห้อง ประชุมศูนย์เรียนรู้พัฒนาชุมชน (พช) จังหวัดสระบุรี และ ห้องประชุมไร่กุสุมารินทร์ จังหวัดสระบุรี กลุ่มเป้าหมายเป็น บุคลากร พม. และ สสว.๑-๑๒ จำนวน ๓๐ คน สู่การสร้างพลังองค์กร การบริหาร จัดการและการจัดบริการหนุนเสริมภาคีเครือข่าย และทบทวนบทบาทวิเคราะห์ สังเคราะห์ เติบโต พัฒนาการขับเคลื่อน สสว.๑-๑๒ รองรับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์และบริบทพื้นที่ได้

๕.๓ การสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในข้อ ๕.๒ การถ่ายทอดความรู้ กิจกรรมที่ ๓ การจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ “การสร้างแรงบันดาลใจเพื่อซ่อม สร้าง เสริม สู่การถ่ายทอดประสบการณ์ “

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๖. สรุปผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑)

๖.๑ เชิงปริมาณ จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการจากศูนย์เรียนรู้ฯ ๑,๑๓๗ คน

๖.๒ เชิงคุณภาพ ร้อยละ ๙๕.๗๑% ของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการจากศูนย์เรียนรู้ฯ

๗. สรุปผลการเบิกจ่าย (ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑)

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทั้งปี (โอน๑-๒) วงเงิน ๕๕๖,๐๐๐.- บาท (ห้าแสนห้าหมื่นหกพันบาทถ้วน)

ผลการเบิกจ่าย ๔๖๘,๙๒๑.- บาท (สี่แสนหกหมื่นแปดพันเก้าร้อยยี่สิบเอ็ดบาทถ้วน)

๘. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ปัญหา อุปสรรคข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่อการให้บริการ/ด้านบุคลากรปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

๙. กลยุทธ์ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและจิตส่วติการสังคมในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด สสว.๑

๙.๑ SWOT ศูนย์เรียนรู้ สสว.๑

๙.๑.๑ จุดแข็ง : ศูนย์เรียนรู้ฯ มีการคมนาคมสะดวก

บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้

มีการอบในการดำเนินงานที่ชัดเจน

๙.๑.๒ จุดอ่อน : ข้อจำกัดด้านงบประมาณมีจำนวนจำกัด

องค์ความรู้ทางวิชาการของศูนย์เรียนรู้ฯ ไม่มีเพียงพอต่อผู้รับบริการ

๙.๑.๓ โอกาส : ภาครัฐเครือข่ายให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน

จังหวัดในพื้นที่ที่มีจุดเด่นที่หลากหลาย

๙.๑.๒ อุปสรรค : กลุ่มเป้าหมายมีความหลากหลาย

กลยุทธ์	กิจกรรม/โครงการ ปี ๒๕๖๑
๑. กลยุทธ์พลิกฟื้น	๑. การพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนงานการจัดส่วติการสังคมให้แก่หน่วยงานเครือข่ายที่หลากหลาย เช่น อบท., NGO, ศพค., เครือข่ายภาคประชาชน, ศูนย์ผู้สูงอายุ
	๒. การสร้างชุดความรู้ในรูปแบบสารสนเทศ (E-book)
	๓. การเปิดตลาดนัดความรู้ ตลาดชุมชน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาท สสว. การเผยแพร่องค์ความรู้ การถอดบทเรียนและบูรณาการความร่วมมือกับภาครัฐในพื้นที่จังหวัด
	๔. จัดทำทำเนียบกลุ่มเป้าหมายของศูนย์เรียนรู้ฯ เพื่อรองรับบุคลากรที่เปลี่ยนแปลงบ่อย (ทำเนียบเครือข่าย และทำเนียบแหล่งเรียนรู้)
๒. กลยุทธ์ตัดทอน	-

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

กลยุทธ์	กิจกรรม/โครงการ ปี ๒๕๖๑
๓. กลยุทธ์เชิงรุก	๕. ศูนย์ปฏิบัติการเครือข่ายอาสาสมัครพัฒนาสังคม (อพม.) เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานและบูรณาการความร่วมมือ One Home
	๖. การจัดประชุมบูรณาการความร่วมมือทีม สำนักงาน ศูนย์ สถาน บ้าน นิคม (ทีม One Home) จำนวน ๕๑ หน่วยงาน ในเขตตรวจราชการที่ ๑ เพื่อหารือเชิงวิชาการและยุทธศาสตร์ตามอำนาจหน้าที่ สสว. ในการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ ภายใต้กิจกรรม TPSO ๑ SMART CENTER
	๗. ดำเนินกิจกรรมโดยทำการ “MOU” ระหว่างหน่วยงานกับศูนย์เรียนรู้
๔. กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพ	๘. ดำเนินการจัดทำสื่อเพื่อปรับปรุงข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

แผนกลยุทธ์ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและจิตสวัสดิการสังคมในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด(แผน ๕ ปี)

ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑

กลยุทธ์	กิจกรรม/โครงการ	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑.กลยุทธ์พลิกฟื้น	๑. การพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนงานการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่หน่วยงาน เครือข่ายที่หลากหลาย เช่น อบท.,NGO, ศพค., เครือข่ายภาคประชาชน, ศูนย์ ผู้สูงอายุ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	๒. การสร้างชุดความรู้ในรูปแบบสารสนเทศ (E-book)		✓	✓	✓	✓	✓
	๓. การสร้างชุดความรู้ในรูปแบบหนังสือ เอกสารทางวิชาการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	๔. การเปิดตลาดนัดความรู้ ตลาดชุมชน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาท สสว. การเผยแพร่องค์ความรู้ การถอดบทเรียนและบูรณาการความร่วมมือกับ ภาครัฐในพื้นที่จังหวัด		✓	✓	✓	✓	✓
	๕. จัดทำทำเนียบกลุ่มเป้าหมายของศูนย์เรียนรู้ เพื่อรองรับบุคลากรที่ เปลี่ยนแปลงบ่อย(ทำเนียบเครือข่าย และทำเนียบแหล่งเรียนรู้)		✓	✓	✓	✓	✓
๒.กลยุทธ์เชิงรุก	๖. ศูนย์ปฏิบัติการเครือข่ายอาสาสมัครพัฒนาสังคม (อพม.) เพื่อเป็นศูนย์กลาง ประสานและบูรณาการความร่วมมือ One Home		✓	✓	✓	✓	✓
	๗. การจัดประชุมบูรณาการความร่วมมือทีม สำนักงาน ศูนย์ สถาน บ้าน นิคม (ทีม One Home) จำนวน ๕๑ หน่วยงาน ในเขตตรวจราชการที่ ๑ เพื่อหารือ เชิงวิชาการและยุทธศาสตร์ตามอำนาจหน้าที่ สสว. ในการแปลงนโยบายสู่การ ปฏิบัติ ภายใต้กิจกรรม TPSO ๑ SMART CENTER		✓	✓	✓	✓	✓
	๘. ดำเนินกิจกรรมโดยทำการ “MOU” ระหว่างหน่วยงานกับศูนย์เรียนรู้		✓				
๓.กลยุทธ์รักษา เสถียรภาพ	๙. ดำเนินการจัดทำสื่อเพื่อปรับปรุงข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม		✓	✓	✓	✓	✓

การนิเทศงานนักสังคมสงเคราะห์ของ พม.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เห็นชอบให้ สสว. ดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้มีความเชื่อมโยงเป็นทิศทางเดียวกับการดำเนินงานสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

มติที่ประชุม ผอ.สสว. ประจำเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ได้มอบให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ จังหวัดปทุมธานี จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานระบบการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ของกระทรวง พม. เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดบริการ ด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ โดยสรุปโครงสร้างการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ กระทรวง พม. ดังนี้

- **วัตถุประสงค์ :** การนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกระบวนการซ่อม สร้าง เสริม Mindset เป็นพี่เลี้ยงให้กลุ่มสายงานที่เป็นวิชาชีพหลัก ก้าวสู่มาตรฐานการจัดบริการ ที่เป็นไปตามกระบวนการทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างมีหลักฐานเชิงประจักษ์ เป้าหมายงานคือ “ประชาชนได้ประโยชน์งานสำเร็จ คนทำงานมีความสุข” มิตินงานจะกำกับ ติดตาม สอนแนะ ประเมินคุณภาพการจัดบริการ และสร้างแรงจูงใจ ระดับดีเด่นจัดทำประกาศเกียรติคุณ และเสนอชื่อไปเข้ารับรางวัล

- **กรอบแนวทางการดำเนินงาน :** ถือเป็นปฏิบัติตาม พ.ร.บ.วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ พ.ร.บ.ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และนโยบายกระทรวง พม. (Area Based) ประเด็นมาตรฐานสู่สากล

- **กลุ่มเป้าหมาย :** จะครอบคลุมผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต (License) ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาสังคม รวมทั้งเครือข่ายอาสาสมัคร ผู้นิเทศงานนักศึกษา ผู้ฝึกงาน นักศึกษา และองค์กรสาธารณประโยชน์ที่กระทรวง พม. รับรองและขึ้นทะเบียนไว้

- **ประเด็นการนิเทศ :** เน้นหลักการ วิธีการสังคมสงเคราะห์สมรรถนะนักสังคมสงเคราะห์ มาตรฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ จรรยาบรรณสังคมสงเคราะห์ โดยการนิเทศจะเน้น การฝึกทักษะทางวิชาชีพ อาทิ Case Conference การเพิ่มองค์ความรู้ใหม่ๆ ระบบการส่งต่อบริการ (Referral) การประเมินความต้องการ (Need Assessment) และความผสมกลมกลืนอย่างลงตัวของกระบวนการงาน (Blending)

- **รูปแบบการนิเทศ :** ดำเนินการในรูปแบบการประเมินตนเองรายเดือน การประเมินโดยกลุ่มย่อยรายไตรมาส และการถอดบทเรียนภาพใหญ่ทั้งระบบ ปีละ๑ ครั้ง เบื้องต้นกำหนดเริ่มโครงการในไตรมาส ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อนำร่องก่อนพัฒนาต่อยอดกระบวนการ โดยจะเสนอกระทรวงฯ แต่งตั้งและอบรมผู้นิเทศงาน ที่เป็นนักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต (License) มีทักษะและประสบการณ์ในงาน และมีความเหมาะสมใน ๗๖ จังหวัด โดยคณะกรรมการฯ ที่กระทรวงแต่งตั้งจะพิจารณาคัดเลือกจากบัญชีรายชื่อของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

● **กลไกการนิเทศงาน :** เคลื่อนระบบงานโดยคณะกรรมการที่กระทรวงแต่งตั้ง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑๒ แห่ง (การนิเทศงาน เป็นอำนาจหน้าที่ของ สสว. ตามกฎกระทรวงฯ) ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้อำนวยการกองตรวจราชการ ผู้อำนวยการกองกลาง ผู้อำนวยการสถาบันพระประชาบดี ผู้แทนกรมที่ได้รับมอบหมาย และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีชื่อเสียงเป็นที่ประจักษ์

การดำเนินงานขับเคลื่อนการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ กระทรวง พม. ดังนี้

ตามคำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ ๖๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ แต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ มีอำนาจหน้าที่ ในการวางแผนกำหนดหลักสูตรอบรม จัดทำคู่มือการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ จัดทำแผนปฏิบัติการ กำกับ ติดตาม สรุปผลและรายงานผลการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ โดยมีที่ปรึกษาวิชาการพัฒนาสังคม เป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ เป็นกรรมการและเลขานุการ มีองค์ประกอบเป็นผู้แทนหน่วยงานระดับกรม ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๒-๑๒ นายกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ นายกสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ขับเคลื่อนและกำหนดโครงสร้างการนิเทศงานด้านสังคมสงเคราะห์ของกระทรวง พม. เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการปรับกระบวนการซ่อมสร้าง เสริม การเป็นพี่เลี้ยงให้กลุ่มสายงานที่เป็นวิชาชีพหลัก ให้ก้าวสู่มาตรฐานการจัดบริการ ที่เป็นไปตามกระบวนการทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างมีหลักฐานเชิงประจักษ์ เป้าหมายงาน คือ “ประชาชนได้ประโยชน์งานสำเร็จ คนทำงานมีความสุข” โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. ลงนามความร่วมมือทางวิชาการด้านสังคมสงเคราะห์ (MOU) ระหว่างกระทรวง พม. กับองค์กรหลักทางวิชาชีพ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ชั้น ๗ อาคาร ซี.พี. ทาวเวอร์ เอ พญาไท เวลา ๐๙.๐๐ น. รายละเอียด ดังนี้

๑) พิธีลงนามความร่วมมือทางวิชาการด้านสังคมสงเคราะห์ (MOU) ระหว่าง กระทรวง พม. กับองค์กรหลักทางวิชาชีพ โดยมีนางไพรวรรณ พลวัน รองปลัดกระทรวง พม. เป็นประธาน และมีผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพด้านสังคมสงเคราะห์ร่วมลงนาม ๕ หน่วยงาน ได้แก่ ๑) รศ.อภิญญา เวชยชัย นายกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ๒) รศ.ดร. โกวิท วัฒนกุล คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๓) นางนวลใจ วัฒนกุล คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ๔) ศาสตราจารย์รพีพรรณ คำหอม นายก

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

สมาคมสภาการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมไทย และ ๕) นางณัฐวดี ณ มโนรม นายกสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

๒) วัตถุประสงค์ของความร่วมมือทางวิชาการฯ เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจและการให้บริการแก่ประชาชนด้วยการบูรณาการองค์ความรู้ นวัตกรรม ด้านสังคมสงเคราะห์สู่ชุมชนร่วมกันใช้ทรัพยากรและความสามารถดำเนินการตามภารกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุด และร่วมกันพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน ด้านการสำรวจ ศึกษาวิจัยการพัฒนากิจกรรม การถ่ายทอดความรู้ทางด้านสังคมสงเคราะห์

๓) ขอบเขตความร่วมมือทางวิชาการที่หน่วยงานทั้งหกฝ่ายตกลงร่วมกัน

(๑) ส่งเสริม พัฒนาความร่วมมือทางวิชาการ ขับเคลื่อน และติดตามงานด้านการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม

(๒) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรผู้นิเทศงาน การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นวัตกรรม และการศึกษาดูงานด้านสังคมสงเคราะห์

(๓) พัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์

(๔) ความร่วมมืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์

๒. อบรมผู้นิเทศงานสังคมสงเคราะห์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดปทุมธานี

๑) พิธีการและสารัตถะ -พิธีเปิดการอบรม โดยมีนางไพรวรรณ พลวัน รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธาน และนายพิสิฐ พูลพิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ กล่าวรายงาน ประเด็นการอบรมประกอบด้วย การนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ กระทรวง พม. , นิเทศงานสังคมสงเคราะห์อย่างไรให้ได้งาน และให้ได้ใจประชาชน และการวางระบบการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ ในพื้นที่ ผู้เข้ารับการอบรม

๒) ผู้เข้ารับการอบรม ประกอบด้วย ผอ.สสว. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ นักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต รวม ๑๑๒ คน

๓) รายละเอียดการอบรมฯ สรุปดังนี้

(๑) พิธีเปิดการอบรมและปาฐกถาพิเศษ “ที่นี่กระทรวง พม.” โดย นางไพรวรรณ พลวัน รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกล่าวรายงานโดย นายพิสิฐ พูลพิพัฒน์ ผู้อำนวยการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดอบรมพอสังเขป

(๒) ในหัวข้อ “Insight การนิเทศงานสังคมสงเคราะห์กระทรวง พม.” What How How to วิทยากรโดย นางวรรณา ลำเจียกเทศ ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประเด็น What ความเป็นมา สิ่งที่หวัง ทางที่ไป เป้าหมายสุดท้าย พัฒนาการของงาน และทิศทาง How จังหวะการก้าวเดินของกระบวนการ กลุ่มเป้าหมาย ประเด็นการนิเทศงาน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

วิธีการนิเทศ Road Map กับ Action Plan และ Succession Plan How to สู่อำนาจสำเร็จ ทั้งระบบงาน ระบบผู้นิเทศงาน ผู้รับนิเทศ และประชาชนผู้รับบริการ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์

(๓) การอภิปราย “นิเทศงานสังคมสงเคราะห์อย่างไรให้ทำงาน และให้ได้ใจประชาชน” วิทยากรโดย นายชินชัย ชี้อริญ กรรมการสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล อุปนายกสภาสังคมสงเคราะห์ และนางวรรณภา ลำเจียกเทศ ผอ.กมพ. ประเด็นความหมาย ความสำคัญ วัตถุประสงค์ของการนิเทศงาน ลักษณะการนิเทศงาน หลักการนิเทศ หัวใจสำคัญของการนิเทศงาน วิธีการนิเทศงานองค์ประกอบของการนิเทศงาน ประกอบด้วย นโยบาย แนวคิด ปรัชญาและเป้าหมาย คุณสมบัติของผู้นิเทศ การบริหารแผนงาน กระบวนการเครื่องมือ รวมถึงการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ บทบาทหน้าที่ และเทคนิคการนิเทศแบบสอนงาน รายละเอียดเพิ่มเติม (ตามเอกสารแนบมาพร้อมนี้)

(๔) การสัมมนากลุ่มย่อยเพื่อวางระบบการนิเทศงานสังคมในพื้นที่ ดำเนินงานโดยนายพิสิฐ พูลพิพัฒน์ ผอ.สสว.๑ ทั้งนี้แบ่งเป็น ๔ กลุ่มย่อย โดยให้มีการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน วิธีการดำเนินงาน เพื่อนำไปเตรียมการขับเคลื่อนในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยกำหนดวิธีการ ๑) จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้กับหน่วยงาน พม. ในพื้นที่ ๒) สำรวจนักสังคมสงเคราะห์ทุกระดับและ ผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ ๓) สำรวจความต้องการการนิเทศงาน กำหนดประเด็น รูปแบบการนิเทศงาน ๔) ลงพื้นที่นิเทศงานตามแผนที่กำหนด ๕) ทำการประเมินตนเองแบบรายบุคคล แบบกลุ่ม รายงานผลการนิเทศงาน และติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

(๕) ข้อเสนอแนะวิทยากร เห็นด้วยกับการนำเสนอการจัดทำแผนการปฏิบัติงานในพื้นที่ ทั้ง ๔ กลุ่ม ทั้งนี้การดำเนินงานควรมี ๓ ขั้นตอน ๑) เตรียมแผนการดำเนินงาน ๒) ดำเนินการตามแผนงาน ๓) การติดตาม เพื่อปรับปรุงและพัฒนางานให้ดีขึ้น และกระบวนการทำงานกับผู้รับบริการนิเทศงาน ที่เน้นเรื่องการมีส่วนร่วมทุกคน “เริ่มต้นที่เราอยู่ Start Where We Are” ในส่วนประเด็นรูปแบบการประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการนิเทศงาน รูปแบบของการประเมินผลมีทั้งแบบเดียวกับแบบกลุ่ม ทั้งนี้มีความแตกต่างกัน ต้องทำความเข้าใจ รูปแบบการประเมินผล แบบเดียวกันต้องบันทึกไว้ว่าจุดไหนควรพัฒนาและปรับปรุง แล้วเนื้อหาที่จะพัฒนาและปรับปรุงต้องมีความสอดคล้องกับข้อท้าทายของตัวบุคคลประเด็นจะลึกขึ้น ต้องทำให้เห็นถึงความแตกต่าง ประเด็นการประเมินผลเชิงปริมาณของกลุ่ม เช่น มีการประชุมในทุก ๆ เดือน การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เข้าร่วมอย่างเหมาะสมชัดเจน ความถี่ มิติเชิงคุณภาพ ซึ่งเน้นความรู้ที่เดิมเป็นอย่างหนึ่ง และมีความเปลี่ยนแปลง เช่น ระบบความคิด ความกล้าในการ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

แสดงออกของผู้รับการนิเทศ การสร้างความมั่นใจในบุคลิกภาพ การใช้หลักเหตุผลแนวคิด ทฤษฎีมาประกอบซึ่งจะบอกว่าจะมีความแม่นยำมากขึ้น เนื้อหา การเรียนรู้ทางปัญญา มีความรู้คิดเพิ่มขึ้น และมีประโยชน์อย่างไร ต้องเน้นการประเมินตนเองอย่างจริงจัง ทั้งนี้จำเป็นต้องพัฒนาผู้นิเทศงานด้วย

๓. ส่งมอบงานนิเทศงานด้านสังคมสงเคราะห์ให้กองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการขับเคลื่อนการนิเทศงานในภาพรวมของกระทรวงต่อไป

๔. ตามคำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ ๓๐๒/๒๕๖๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตาม ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสงเคราะห์ทุกประเภทในจังหวัดใกล้เคียง มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินสงเคราะห์ทุกประเภทอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ในเขตจังหวัด โดยผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑-๑๒ เป็นที่ปรึกษา

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ในฐานะที่ปรึกษา ได้กำหนดแนวทางแผนการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนสงเคราะห์หน่วยงานในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑ ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี ให้มีความชัดเจน ก่อนดำเนินการนิเทศ ติดตามในพื้นที่กลุ่มจังหวัด โดยการดำเนินการ ดังนี้

๑) รูปแบบการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนสงเคราะห์หน่วยงานในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑

- นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ผ่านเวทีการประชุมคณะกรรมการกักตุนดูแลช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม ที่มีการประชุมพิจารณาเงินอุดหนุนสงเคราะห์ทุกเดือน
- ติดตามลงเยี่ยมผู้ประสบปัญหาทางสังคม (Case) ที่ได้รับเงินอุดหนุนสงเคราะห์ ๒-๓ ราย
- พิจารณากระบวนการขั้นตอนการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแนวทางการให้ความช่วยเหลือของเงินอุดหนุนสงเคราะห์แต่ละชนิด

๒) แผนการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนสงเคราะห์หน่วยงานในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

จังหวัด	วันที่ลงพื้นที่	คณะผู้นิเทศ ติดตามข้ามจังหวัด
นนทบุรี	๑๓ กรกฎาคม ๖๑	ผอ.สสว.๑ ร่วมกับ พมจ.ปทุมธานี
ปทุมธานี	๑๒ กรกฎาคม ๖๑	ผอ.สสว.๑ ร่วมกับ พมจ.สระบุรี
พระนครศรีอยุธยา	๑๘ กรกฎาคม ๖๑	ผอ.สสว.๑ ร่วมกับ พมจ.นนทบุรี
สระบุรี	๑๐ กรกฎาคม ๖๑	ผอ.สสว.๑ ร่วมกับ พมจ.พระนครศรีอยุธยา

๓) ประเด็นการตรวจติดตาม

- การประชุมคณะกรรมการกักตุนดูแลช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี ประชุม ๑ ครั้ง/เดือน และจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี ประชุม ๒ ครั้ง/เดือน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

- วิธีการจ่ายเงิน : จะโอนเข้าบัญชีผู้ประสบปัญหาโดยตรง สำหรับการจ่ายเงินสดได้เฉพาะกรณีผู้ประสบอัคคีภัย

- วิธีการยื่นขอรับความช่วยเหลือ : ผ่านช่องทางส่วนราชการ/ท้องถิ่น อาสาสมัคร/ภาคีเครือข่าย ผ่านช่องทางการสื่อต่างๆ และยื่นด้วยตนเอง

- บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ : เยี่ยมบ้าน/ตรวจสอบข้อเท็จจริงทุกราย ด้วยเหตุผล นักพัฒนาสังคมที่ได้รับการแต่งตั้งให้ลงพื้นที่เยี่ยมบ้านและตรวจสอบข้อเท็จจริงดำเนินการเยี่ยมทุกหลัง

- แหล่งข้อมูลประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ : ข้อมูล Social Map ผู้ที่ลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ภัยพิบัติในพื้นที่/เฉพาะกิจ ฐานข้อมูล Family Data ครู ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. การลงเยี่ยมบ้านตรวจสอบข้อเท็จจริง ภาพประกอบความเป็นอยู่ และ ผู้พิการที่ประสบปัญหาทางสังคม

- การติดตามและประเมินผลผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินสด

- ติดตามครบทุกคน (นนทบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา)

- ติดตามไม่ครบทุกคน (สระบุรี)

เนื่องจากผู้ประสบปัญหามีจำนวนมาก ทำให้การติดตามไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับการอนุมัติ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณใหม่อย่างต่อเนื่อง จึงต้องเร่งลงพื้นที่เยี่ยมบ้านผู้ขอรับบริการรายใหม่ๆ และเร่งการเบิกจ่ายให้ทันกับเวลา จึงไม่สามารถติดตามผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือครบทุกราย

๔) แนวทางบริหารความเสี่ยง : เยี่ยมบ้านสอบข้อเท็จจริงทุกราย การจ่ายเงินช่วยเหลือโดยการโอนเข้าบัญชี และ ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกรมพัฒนาสังคม ว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง พ.ศ.๒๕๕๖ และแนวทางมาตรการการจ่ายเงินอุดหนุน และกรณีตรวจสอบข้อเท็จจริงและเยี่ยมบ้าน หากนักสังคมสงเคราะห์ติดภารกิจเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ที่ได้รับคำสั่งลงพื้นที่เยี่ยมบ้านผู้ประสบปัญหาเองทุกราย

๕) ปัญหาอุปสรรค

- ผู้ประสบปัญหาบางรายไม่มีบัญชีธนาคาร
- ผู้ประสบปัญหา มีบัญชีธนาคารอื่นที่ไม่ใช่ธนาคารกรุงไทย
- ผู้ประสบปัญหา เป็นผู้ป่วยติดเตียง ไม่มีญาติ ไม่สามารถไปเปิดบัญชีด้วยตนเองได้ ต้องอาศัยผู้นำชุมชนในการพาไปทำธุรกรรมทางการเงิน
- ผู้พิการไม่มีสมุดบัญชีธนาคาร
- หน่วยงานมีข้อจำกัด เรื่อง ยานพาหนะในการเดินทาง/ออกพื้นที่เยี่ยมบ้าน
- ไม่มีนักสังคมสงเคราะห์/บุคลากรมีน้อยไม่เพียงพอต่อการออกพื้นที่เยี่ยมบ้าน

Social Map การจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน เขตตรวจราชการที่ ๑

๑ หลักการและเหตุผล

นโยบายรัฐบาลต้องการสร้างฐานข้อมูลขนาดมหึมา (Big Data) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเป็นพื้นฐานการพัฒนาประเทศ โดยการบูรณาการด้านข้อมูลและส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการที่จะยกระดับการเป็นเจ้าภาพทางสังคม โดยการพัฒนาระบบข้อมูลทางสังคม (Social Map) เป็นเครื่องมือในการบริหาร กำหนดนโยบาย มาตรการในการให้บริการ และจัดสวัสดิการให้กับกลุ่มเป้าหมาย ที่สามารถเชื่อมโยงกลุ่มเป้าหมายตามภารกิจของกระทรวง สอดคล้องกับสถานการณ์ระดับและการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

๒ วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาระบบแผนที่ทางสังคมเพื่อการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (Social Map) ที่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ในภารกิจของกระทรวง

๒.๒ เพื่อบูรณาการข้อมูลกลุ่มเป้าหมายทางสังคมในความรับผิดชอบของกระทรวงและใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมได้อย่างเหมาะสมกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การสงเคราะห์ (Social Welfare) การบริการทางสังคม (Social Service) การประกันทางสังคม (Social Security) รวมทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้มอนาคตทางสังคม (Social Future Trend)

๓ ข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน

๓.๑ ข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน คือ ข้อมูลระดับครัวเรือนที่แสดงสภาพปัญหาของสมาชิกในครัวเรือนเป็นรายบุคคลที่ระบุถึงปัญหา และความต้องการในด้านต่าง ๆ รวมถึงสิทธิและสวัสดิการทางสังคมขั้นพื้นฐานที่เคยได้รับในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

๓.๒ เกณฑ์การพิจารณาผู้ประสบปัญหาทางสังคม

(๑) บุคคลที่ต่ำกว่าเกณฑ์รายได้เส้นความยากจน ที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ ๓๘,๐๐๐ บาท/คน/ปี (ที่มา : แบบสำรวจครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ปี ๒๕๖๐)

(๒) บุคคลที่ลงทะเบียนโครงการเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ โดยมีคุณสมบัติ (๑) ต้องมีสัญชาติไทย อายุตั้งแต่ ๑๘ ขึ้นไปโดยต้องเกิดก่อนวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ และ (๒) ต้องเป็นคนว่างงานหรือมีรายได้ไม่เกิน ๑ แสนบาท (๓) ต้องเป็นผู้ที่ไม่มีหรือมีทรัพย์สินทางการเงิน เช่น เงินฝากธนาคารสลากออมสิน พันธบัตร และตราสารหนี้ รวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๑ แสนบาท และ (๔) ต้องไม่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายหรือถ้าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ดังกล่าวต้องเช่าหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

(ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลังกระทรวงการคลัง)

(๓) สมาชิกในครอบครัวมีปัญหาความเดือดร้อนเป็นที่ประจักษ์ อาทิ ความพิการ เจ็บป่วยเรื้อรัง ป่วยติดเตียง ติดยาเสพติด ความยากจนหรือด้อยโอกาส ฯลฯ

๔ เป้าหมาย

๔.๑ จัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคม ๔ จังหวัด ๔๒ อำเภอ ๔๓๒ ตำบล ๓,๔๐๙ หมู่บ้าน โดยมีสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๔ จังหวัด ประสานการจัดเก็บข้อมูลร่วมกับทีม One Home ในพื้นที่

๔.๒ กลุ่มเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน พิจารณาจากข้อมูลจากกรอบ ๑) ผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ ๒) ผู้ที่ได้รับสวัสดิการจากกรมในสังกัด พม. ๓) อื่น ๆ นอกเหนือ จากข้อ ๒ และ ๓

๕ กลไกการขับเคลื่อนในการจัดเก็บข้อมูล และเครื่องมือ

๕.๑ กลไกการขับเคลื่อนในการจัดเก็บข้อมูล

ระดับประเทศ (Function Based)

(๑) คณะทำงานพัฒนาระบบแผนที่ทางสังคมเพื่อการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (Social Map) แบ่งออกเป็น ๓ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายปฏิบัติการ และฝ่ายสนับสนุน

(๒) หน่วยงานระดับกรม พัฒนาปรับปรุงระบบข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงกับระบบแผนที่ทางสังคม

(Social Map)

(๓) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- ออกแบบและพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล E-form
- ประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ระดับพื้นที่ (Area Based) โดยแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานในระดับพื้นที่ ดังนี้

(๑) หน่วยงาน One Home ในพื้นที่

- กำหนดแผน พื้นที่ และกลุ่มเป้าหมายในการจัดเก็บ
- ประชุมชี้แจงหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย และอาสาสมัคร
- จัดเก็บข้อมูลและบันทึกข้อมูล
- ตรวจสอบความถูกต้อง และรับรองข้อมูล

(๒) ท้องถิ่น ท้องที่ และภาคีเครือข่าย

- ประชาคม และคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย
- สนับสนุนการจัดเก็บข้อมูล
- รับรองข้อมูล

(๓) สสว. และผู้ตรวจราชการกระทรวง

- กำกับ ติดตาม

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

- ประเมินสถานการณ์ แก้ไขปัญหา

๕.๒ เครื่องมือจัดเก็บข้อมูล

- จัดเก็บและบันทึกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ทาง Google Application
- บันทึกข้อมูลโดยระบบ Online- Offline

๖ กรอบการขับเคลื่อน Social Map

การขับเคลื่อนระบบแผนที่ทางสังคม (Social Map)

ตามนโยบายการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ Big DATA ของรัฐบาล

วัตถุประสงค์

- พัฒนาระบบแผนที่ทางสังคม ที่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน
- บูรณาการข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย
- เป็นข้อมูลการบริหารจัดการ พัฒนาสังคม/จิตสวัสดิการสังคม

เป้าหมาย

- พม. มีข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ที่ตอบโจทย์

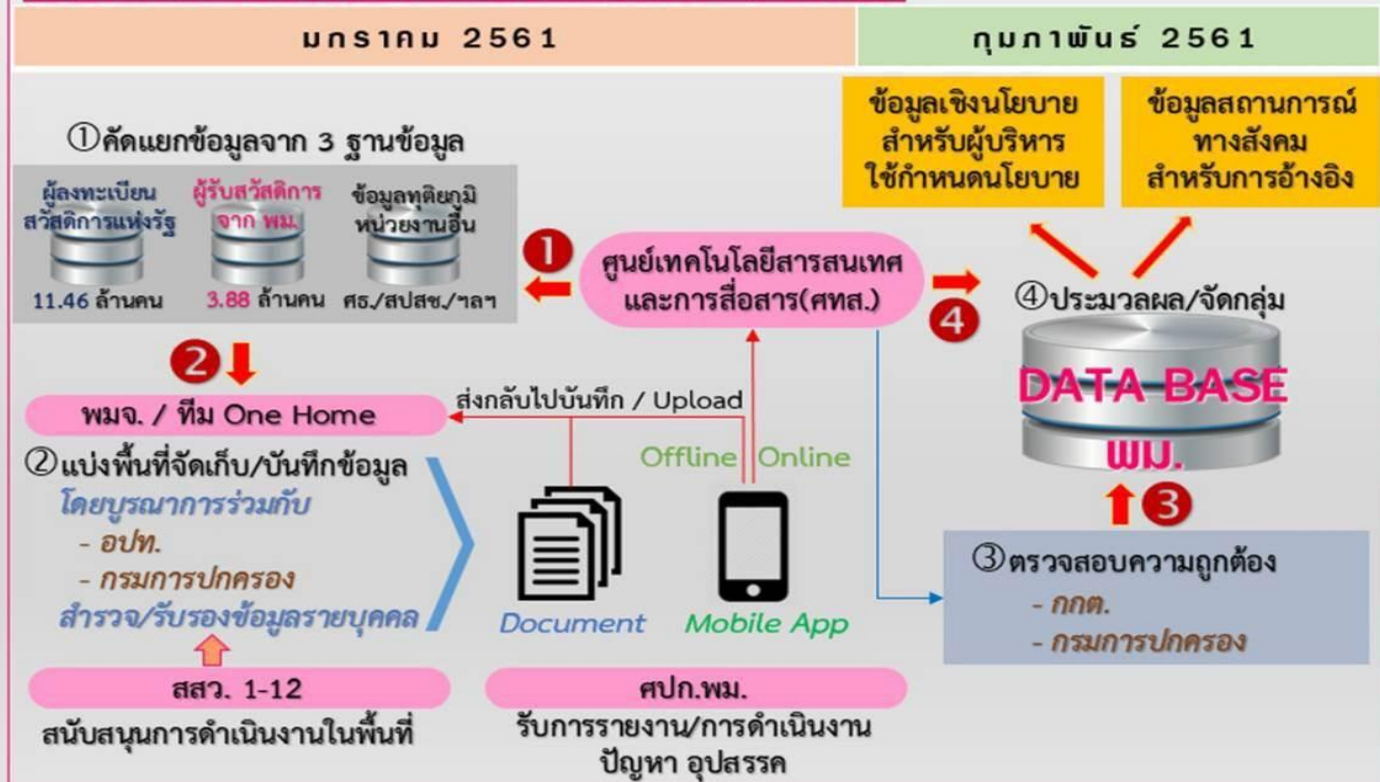
- ✓ **ใคร**
(เด็ก/ผู้สูงอายุ/ผู้พิการ ฯลฯ)
- ✓ **อยู่ที่ไหน**
(จังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน)
- ✓ **ปัญหาอะไร**
(ประเภทปัญหาที่ประสบ)
- ✓ **ความต้องการ**
(ตนเอง / ครอบครัว)

สามารถนำไปเป็นข้อมูลอ้างอิง ในเชิงนโยบายได้

กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- ศทส. (Monitor) → ผู้แทนทุกกรมฯ (พม.) → สสว. 1-12 → ทีม One Home

แผนการขับเคลื่อน Action Plan

๗ กระบวนการสำรวจข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในการกิจ พม. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

๗.๑ เป้าหมาย

- ๑) มีฐานข้อมูลบุคคลกลุ่มเป้าหมาย พม.
- ๒) มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมรายครัวเรือน Social Map
- ๓) มีสถิติดัชนีทางสังคมให้บริการแก่ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป

๗.๒ ศทส./คณะกรรมการ : เตรียมความพร้อมในเรื่องกลไกและเครื่องมือ ระบบงาน

และโปรแกรม

- ๑) กำหนดกลไกขับเคลื่อนแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน
- ๒) จัดทำแบบสำรวจข้อมูล/ทดสอบเครื่องมือ
- ๓) Kick off โครงการมอบนโยบายชักจูงการขับเคลื่อนงาน/วิธีการเก็บข้อมูล
- ๔) กรองข้อมูลจากทะเบียนผู้รับสวัสดิการแห่งรัฐและรับบริการจากหน่วยงาน พม.

และผู้รับสวัสดิการจากหน่วยงาน พม. เพื่อส่งให้แต่ละจังหวัดใช้ประกอบการสำรวจ

- ๕) ส่ง E-form และ file excel แบบ off line ให้ พมจ./สสว.
- ๖) ออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล (ภายใน ๓๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)
- ๗) พัฒนาโปรแกรมในรูปแบบ Web App (ภายในกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)
- ๘) ประชาสัมพันธ์การจัดเก็บข้อมูล
- ๙) ออกแบบรายงานการส่งข้อมูลแต่ละวัน

๗.๓ สสว./พมจ./One HOME : สำรวจข้อมูล (ทุกหมู่บ้าน)

- ๑) เป้าหมายสำรวจกลุ่มเป้าหมาย พม.
- ๒) พมจ. หมู่บ้านเป็น CEO ในการขับเคลื่อนร่วมกับทีม One HOME และ สสว.
 - กำหนดทีมสำรวจ
 - จัดทำแบบจัดเก็บและกำหนด Timeline ดำเนินการจัดเก็บให้เสร็จสิ้น

ภายใน ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑

๓) เงื่อนไขการสำรวจ

- ให้ใช้แบบสำรวจ Online เป็นอันดับแรก
- หากไม่สามารถสำรวจ Online ได้เนื่องจากไม่มีสัญญาณ Internet หรือขาด

ข้อมูลสำคัญที่บังคับให้กรอก (มี*) รายงานใดรายการหนึ่งให้ใช้แบบสำรวจ off line (excel) บันทึกใน note book หรืออุปกรณ์อื่นที่ใช้โปรแกรม excel ได้

- หากไม่สามารถดำเนินการตาม ๑.๒ ได้ให้ใช้แบบสำรวจกระดาษบันทึกใน

excel ภายหลัง

๗.๔ ขั้นตอนการสำรวจกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๑) นัดประชุมหารือกับผู้นำท้องถิ่นตามแผนที่กำหนด

๒) เมื่อไปถึงบ้านกลุ่มเป้าหมายให้เช็ค GPS เป็นลำดับแรกและจดไว้ในกระดาษที่เตรียมไว้

๓) สอบถาม/บันทึกข้อมูลตามเงื่อนไขการสำรวจ

๗.๕ พมจ./One Home : ส่งข้อมูลให้ ศทส. และรายงานผลการสำรวจประจำวัน

๑) ในรายงานผลการสำรวจประจำวัน รายงานตามแบบที่กำหนด เป็น file Excel ภายใน ๑๖.๐๐ น. ทุกวัน ส่ง E-mail ให้ ศทส. และสสว.

๒) แบบ offline ที่จัดเก็บ excel ให้รวบรวมเป็น file เดียวกัน และตั้งชื่อ file ผู้ที่ได้รับมอบหมายทำการตรวจทานความถูกต้องก่อนส่งให้ ศทส. ทาง E-mail ภายใน ๑๒.๐๐ น. ของวันต่อไป และแบบ online เมื่อกรอกข้อมูลครบถ้วนและจัดส่งแล้วข้อมูลจะถูกส่งไป ศทส. โดยอัตโนมัติ

๗.๖ ศทส./พมจ. : ตรวจทานข้อมูลและการแก้ไขเพิ่มเติม

- ข้อมูลจาก E-mail แต่ละวัน

- ศทส. จะจัดทำเป็น file excel ตั้งชื่อ file ส่งให้พมจ. ภายใน ๑๐.๐๐ น. ของวันถัดไปจากวันเก็บข้อมูล

- พมจ. ทำการสอบถามและแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วนและรับรองโดยผู้ตรวจสอบและบันทึกข้อมูล file..... ส่งให้ ศทส. ภายใน ๑๐.๐๐ น. ของวันถัดไปจากวันที่ ศทส. ส่ง file

- ห้ามเพิ่มเติมกลุ่มเป้าหมายรายใหม่

๗.๗ ศทส. รวบรวมเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์และจัดทำรายงานผลต่อไป

๘ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนแผนที่ทางสังคม (Social Map)

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ผลการจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน (Social Map)

๑. ภาพรวมการจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมระดับประเทศ (ข้อมูลจาก ศทส. ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑)

ตารางภาพรวมการจัดเก็บข้อมูลในเขตความรับผิดชอบของ สสว.๑

จังหวัด	มิติพื้นที่					มิติกลุ่มเป้าหมาย			
	เป้าหมาย			ผลงานสะสม		เป้าหมาย		ผลงานสะสม	
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน/ชุมชน	หมู่บ้าน	ร้อยละ	ผู้รับสวัสดิการแห่งรัฐ	ผู้รับสวัสดิการพม.	ครัวเรือน	ราย
รวม	๔๒	๔๓๒	๓,๔๐๙	๓,๔๐๙	๑๐๐.๐๐	๔๑๘,๖๕๓	๑๘๓,๒๔๙	๓๐,๙๒๘	๓๗,๙๙๑
นนทบุรี	๖	๕๒	๔๓๖	๔๓๖	๑๐๐.๐๐	๑๐๑,๑๘๔	๖๑,๗๒๒	๓,๓๓๒	๕,๓๘๕
ปทุมธานี	๗	๖๐	๕๒๙	๕๒๙	๑๐๐.๐๐	๑๐๗,๕๘๘	๕๔,๘๓๒	๑๗,๙๐๐	๒๒,๐๔๙
พระนครศรีอยุธยา	๑๖	๒๐๙	๑,๔๗๑	๑,๔๗๑	๑๐๐.๐๐	๑๒๗,๖๐๓	๓๕,๘๙๙	๓,๑๐๔	๓,๒๑๓
สระบุรี	๑๓	๑๑๑	๙๗๓	๙๗๓	๑๐๐.๐๐	๘๒,๒๗๘	๓๐,๗๙๖	๖,๕๙๒	๗,๓๔๔

● จากตารางการจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมในเขตความรับผิดชอบของ สสว.๑ ประกอบด้วย ๔ จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี เป้าหมายการจัดเก็บข้อมูล ๔ จังหวัด ๔๒ อำเภอ ๔๓๒ ตำบล ๓,๔๐๙ หมู่บ้าน/ชุมชน เป้าหมายผู้รับสวัสดิการแห่งรัฐ ๔๑๘,๖๕๓ คน และผู้รับสวัสดิการ พม. ๑๘๓,๒๔๙ คน

ผลการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูล ๔ จังหวัด ๔๒ อำเภอ ๔๓๒ ตำบล ๓,๔๐๙ หมู่บ้าน และ ๓๐,๙๒๘ ครัวเรือน ๓๗,๙๙๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐

การจัดทำรายงาน**สถานการณ์ทางสังคม** ระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี 2561 ภาคกลางตอนบน 1

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขับเคลื่อนการจัดเก็บแบบสำรวจ ผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน (Social Map) ทั่วประเทศ โดยมอบให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุน วิชาการ (สสว.) ๑ - ๑๒ เป็นผู้ประสานงานส่วนกลางและสนับสนุนทีม One Home พม. ในพื้นที่ ซึ่งมีพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นหัวหน้าทีมหน่วยงานสังกัดกระทรวง พม. ในจังหวัด แบ่งพื้นที่และลงสำรวจจัดเก็บข้อมูล เป้าหมายความสำเร็จ คือ มีข้อมูลเพื่อใช้บริหารจัดการ สวัสดิการสังคมที่เหมาะสมตามความจำเป็น และเป็นข้อมูลเพื่อร่วมพัฒนากลุ่มเป้าหมายตามแนวทาง ประชากรรัฐเพื่อสังคมให้พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป โดยเริ่มจัดเก็บตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถึง ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยจัดเก็บข้อมูลทุกหมู่บ้านในประเทศไทย

การจัดข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน (Social Map) ในเขตพื้นที่ รับผิดชอบกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ (จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และจังหวัด สระบุรี) จัดเก็บครอบคลุมพื้นที่ทุกหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่ ๓,๔๐๙ หมู่บ้าน ๔๓๒ ตำบล ๔๒ อำเภอ ๔ จังหวัด โดยใช้ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายจากผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ผลการจัดเก็บ พบว่ากลุ่มจังหวัดมีผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน ๓๙,๕๐๖ ราย (นนทบุรี ๖,๑๙๖ ราย ปทุมธานี ๒๑,๘๒๑ ราย พระนครศรีอยุธยา ๓,๒๑๙ ราย สระบุรี ๘,๒๗๐ ราย) มีประเด็นปัญหาทาง สังคม ๓ ลำดับแรก (เรียงตามลำดับค่าสถิติมากที่สุด) ๑) มีรายได้ ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ ๒๖,๑๑๗ ราย ๒) ยากจน ๑๕,๖๔๒ ราย ๓) มีหนี้สินและไม่มีออม ๓,๗๕๗ ราย ความต้องการความช่วยเหลือ ๑) เงินสงเคราะห์ ๓๒,๐๒๐ ราย ๒) เงินทุนประกอบอาชีพ ๙,๓๕๙ ราย ๓) ทุนการศึกษา ๒,๐๕๗ ราย

เมื่อพิจารณาและวิเคราะห์แล้วพบว่าประเด็นปัญหาทางสังคมและความต้องการความช่วยเหลือล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจในครัวเรือน ผู้จัดทำจึงได้ตั้งสมมติฐานเพื่อให้ทราบ ต้นเหตุแห่งปัญหาและแนวทางการแก้ไข โดยการใช้การเปรียบเทียบข้อมูลรายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน ของ ครัวเรือนเฉลี่ยทั้งปี และการเปรียบเทียบระหว่างความต้องการแรงงานกับผู้ว่างงาน จากข้อมูลสถิติ พบว่าครัวเรือนมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายและหนี้สินในครัวเรือนติดลบ ประกอบกับผู้ต้องการทำงานมี ค่าสถิติที่มากกว่าตำแหน่งงานว่างของสถานประกอบการอยู่มาก ซึ่งอาจเป็นต้นตอของปัญหาด้าน เศรษฐกิจในครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ที่ควรได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขอย่าง เร่งด่วน

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

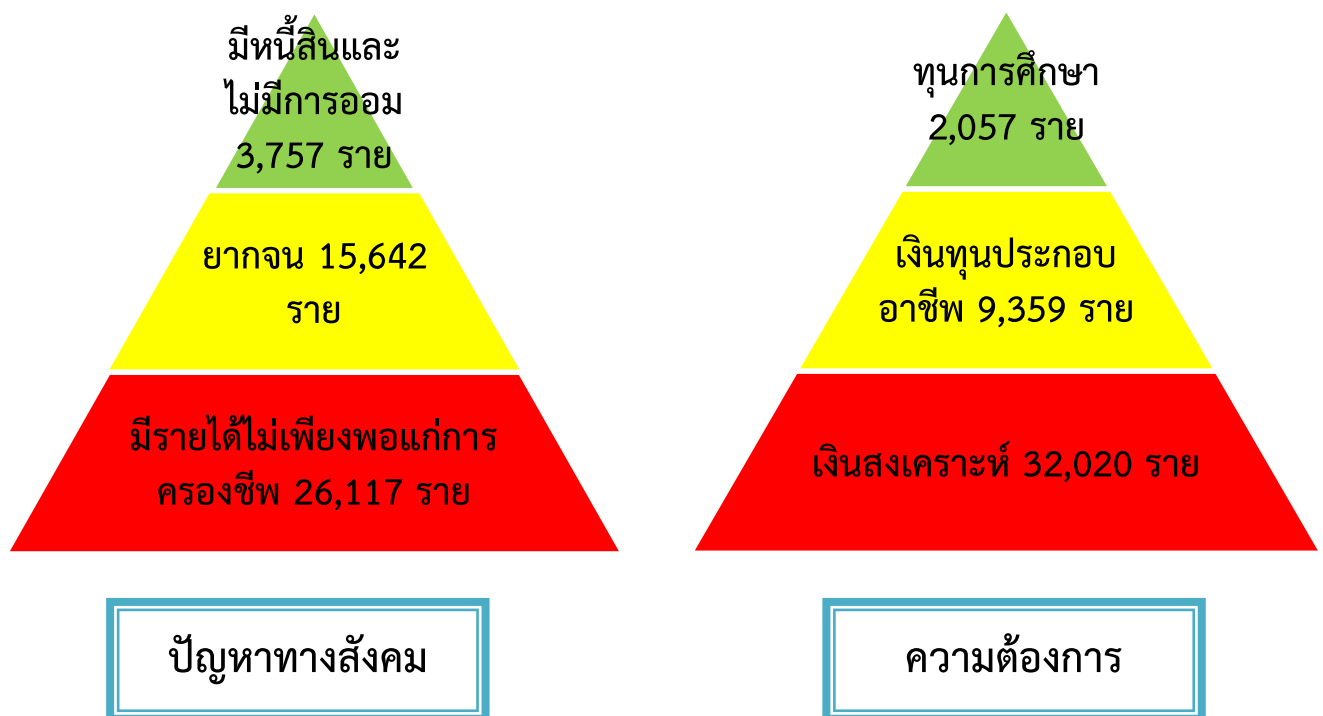
จากข้อมูลการจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน (Social Map) ในเขตพื้นที่รับผิดชอบกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ประกอบด้วยจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี จัดเก็บครอบคลุมพื้นที่ทุกหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๓,๔๐๙ หมู่บ้าน ๔๓๒ ตำบล ๔๒ อำเภอ โดยใช้ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายจากผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐสามารถสรุปผลได้ ดังต่อไปนี้

ข้อค้นพบ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน (Social Map) ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ สามารถจัดลำดับประเด็นปัญหาทางสังคม และความต้องการความช่วยเหลือ ๓ ลำดับแรกที่มีค่าสถิติสูงสุด ได้ผล ดังนี้
แผนภาพ ๒๙ ปัญหาทางสังคมและความต้องการ ๓ ลำดับแรกของผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน (Social Map) ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ (กลุ่มจังหวัด)

เมื่อพิจารณาจากผลการประมวลผลประเด็นปัญหาทางสังคมและความต้องการความช่วยเหลือจากข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน (Social Map) ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ พบว่าเป็นปัญหาและความต้องการทางด้านเศรษฐกิจเสียเป็นส่วนใหญ่ ผู้จัดทำจึงทำการตั้งสมมติฐาน รายได้ = ค่าใช้จ่าย + หนี้สิน + เงินออม เพื่อให้ทราบต้นเหตุแห่งปัญหาที่ผู้ให้ข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน (Social Map) ประสบอยู่ โดยใช้การเปรียบเทียบข้อมูลรายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน ของครัวเรือนเฉลี่ยทั้งปี จากการจัดเก็บสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยใช้ฐานข้อมูลในปีเดียวกันกับปีที่กระทรวงพม. ทำการจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือนคือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ แสดงผลดังรายละเอียดนี้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

สมมติฐานที่ ๑ ในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

$$\text{รายได้} = \text{ค่าใช้จ่าย} + \text{หนี้สิน} + \text{เงินออม}$$

การเปรียบเทียบรายได้, ค่าใช้จ่าย, หนี้สิน รายครัวเรือน (เฉลี่ยทั้งปี)

ตาราง ๒๖ การเปรียบเทียบรายได้, ค่าใช้จ่าย, หนี้สิน รายครัวเรือน (เฉลี่ยทั้งปี)

จังหวัด	รายได้	ค่าใช้จ่าย	หนี้สิน	คงเหลือ (บาท)
นนทบุรี	๔๙๐,๓๓๐.๕๖	๓๙๙,๗๕๖.๔๘	๒๘๘,๙๔๐.๔๙	- ๑๙๘,๓๖๖.๔๑
ปทุมธานี	๔๙๗,๘๐๔.๕๒	๔๐๓,๒๕๓.๕๒	๒๙๔,๙๐๑.๒๐	- ๒๐๐,๓๕๐.๒๐
พระนครศรีอยุธยา	๓๔๕,๓๓๐.๙๖	๒๘๕,๓๖๒.๒๘	๒๓๔,๔๔๖.๐๖	- ๑๗๔,๔๗๗.๓๘
สระบุรี	๔๒๔,๕๔๑.๘๘	๓๑๙,๖๒๑.๒๐	๒๘๖,๔๕๙.๙๒	- ๑๘๑,๕๓๙.๒๔
รวม	๑,๗๕๘,๐๐๗.๙๒	๑,๔๐๗,๙๙๓.๔๘	๑,๑๐๔,๗๔๗.๖๗	- ๗๕๔,๗๓๓.๒๓

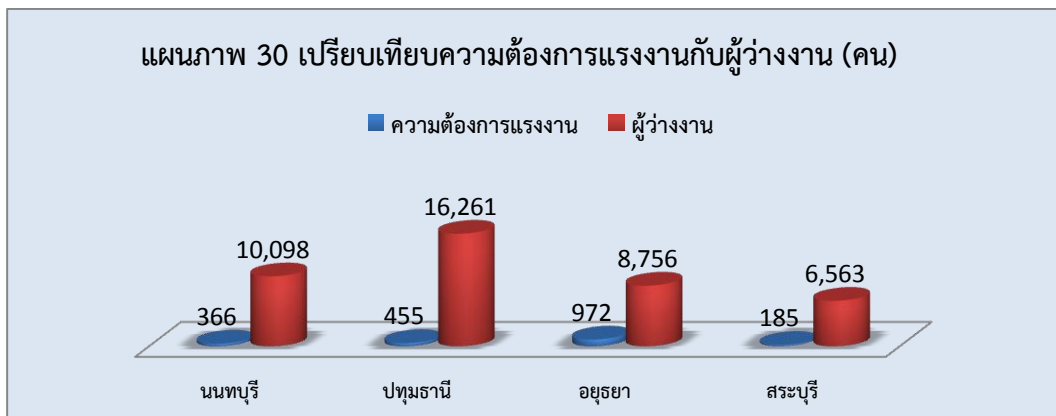
ที่มา :

สำนักงานสถิติแห่งชาติ มิถุนายน ๒๕๖๑

จากตารางการเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินรายครัวเรือนเฉลี่ยทั้งปี พบว่าทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ มีรายได้รายครัวเรือน ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และหนี้สินรายครัวเรือน เนื่องจากมีภาระรายจ่ายและการก่อหนี้มากกว่าการสร้างรายได้หรือรายรับเข้าครัวเรือน

สมมติฐานที่ ๒ ในการวิเคราะห์สถานการณ์การจ้างงาน

เมื่อพบว่าประชากรในกลุ่มจังหวัดประสบปัญหาสถานะเศรษฐกิจมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจจะเป็นผลพวงจากการจ้างงานในสถานประกอบการต่าง ๆ ก็อาจเป็นไปได้ ผู้จัดทำจึงได้ตั้งสมมติฐานการเปรียบเทียบตำแหน่งงานว่างกับผู้ต้องการทำงานที่ยังไม่มีงานทำ (ผู้ว่างงาน) โดยใช้ฐานข้อมูลในห้วงเวลาเดียวกัน (ธ.ค. ๒๕๖๐) ผลดังนี้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการแรงงานกับผู้ว่างงานในห้วงเวลาจัดเก็บข้อมูลเดียวกันพบว่า ความต้องการของผู้ต้องการทำงานกับตำแหน่งงานว่างมีความแตกต่างกันมากอย่างมีนัยยะสำคัญ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งของการเกิดปัญหาทางสังคมด้านเศรษฐกิจครัวเรือนของประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ดังนั้นทั้ง ๒ สมมติฐานอาจเป็นต้นตอของปัญหาเศรษฐกิจในครัวเรือนเบื้องต้นของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ที่ควรได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขอย่างเร่งด่วน

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

๑. ควรส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการจ้างงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน หรือส่งเสริมให้ประชาชนสร้างรายได้จากอาชีพหรืออาชีพเสริม เพื่อพุงภาระค่าใช้จ่าย
๒. ควรส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงคุณประโยชน์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระเจ้าอยู่หัว ร. ๙ ในเรื่องของความพอเพียง พอประมาณ การทำบัญชีรับ – จ่ายของครัวเรือน อย่างง่ายที่สามารถใช้ได้จริง
๓. ควรส่งเสริมให้ประชาชนวางแผนระบบเศรษฐกิจของครัวเรือนอย่างจริงจัง
๔. ควรส่งเสริมการใช้สาธารณูปโภคอย่างประหยัด เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
๕. ควรส่งเสริมให้ประชาชนพึ่งพาตนเองอย่างง่าย เช่น ปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ผลิตสิ่งไว้ใช้เองฯ
๕. ภาครัฐควรกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งระดับมหภาคและจุลภาค เพื่อก่อให้เกิดการจ้างงานมากกว่าขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่พบจากตรวจราชการกลุ่มจังหวัด

- ปัญหาเอกสารสิทธิ์ในที่ดินอยู่อาศัย ไม่เอื้ออำนวยต่อการช่วยเหลือปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของกลุ่มเป้าหมาย
- ผู้เสียหายหรือเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ยังไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่แท้จริง เพื่อนำไปสู่การจับกุมผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะปัญหาการค้ามนุษย์ด้านการค้าประเวณี
- การให้ความช่วยเหลือแรงงานต่างด้าวที่เป็นผู้ถูกล่อลวงเข้ามาทำงาน ประสบปัญหาด้านการสื่อสาร
- ขาดแคลนเจ้าหน้าที่พนักงานที่ปฏิบัติงานตาม พรบ. ในการคัดแยกเหยื่อการค้ามนุษย์
- การซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุ มีงบประมาณค่อนข้างจำกัดไม่สอดคล้องกับจำนวนผู้ประสบปัญหาในพื้นที่
- เด็กอยู่กับครอบครัวยากจนมีจำนวนมาก ยังไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการได้อย่างทั่วถึง
- สถานประกอบการ สถานที่ราชการ และระบบขนส่งมวลชนไม่มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการน้อยมาก
- การจ้างงานของผู้สูงอายุ สถานประกอบการยังไม่สนับสนุนนโยบายการจ้างงาน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

- เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ยังมีขั้นตอนวิธีการจ่ายเงินที่ซับซ้อนและล่าช้าอยู่มาก
- การจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ ยังขาดแรงสนับสนุนจาก อปท.

ข้อชี้แนะจาก CEO จังหวัด

รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี (นายมนสิทธิ์ ไพศาลธนวัฒน์)

- การทำงานในระดับพื้นที่ของหน่วยงาน พม. ควรแจ้งประสานงานให้พื้นที่รับทราบ ตั้งแต่ระดับอำเภอลงไปถึงระดับท้องถิ่น เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ
- การขอใช้เงินกองทุนคนพิการ ขอให้จัดทำโครงการ กิจกรรมที่มีความคุ้มค่า มีประโยชน์ และเข้าถึงกลุ่มคนพิการได้อย่างแท้จริง

ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี (นายภานุ แยมศรี)

- พม. ไม่มีผู้ปฏิบัติงานระดับอำเภอและตำบล ดังนั้นต้องอาศัยหน่วยงานของกรมการปกครอง ส่วนท้องถิ่นและกรมการพัฒนาชุมชน ทำให้งานของพม. ไม่สามารถขับเคลื่อนได้เท่าที่ควร
- พม. ควรกระชับวิธีปฏิบัติงานที่เรียบง่าย รัดกุม กระชับ เพื่อให้ระยะเวลาการปฏิบัติเป็นไปอย่างรวดเร็ว
- การทำงานของ พม. ในระดับพื้นที่ ขอให้ประสานกับท้องถิ่นโดยตรง และแจ้งท้องถิ่นเพื่อทราบ ในการประสานงานด้วย

ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (นายเรวัต ประสงค์)

- ขอให้การทำงาน เน้นการป้องกันมากกว่าการแก้ไข โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสภาเด็กและเยาวชน ควรเป็นเด็กที่อยู่ในช่วงปฐมศึกษา ถึง มัธยมศึกษา เพื่อจะได้มีเวลาในการเข้าร่วมจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- ขอให้รณรงค์สร้างความตระหนักรู้ของพ่อ แม่ ให้มีการเลี้ยงดูบุตรหลานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดแม่ร้ายใส่
- โครงการบ้านมั่นคง ขอให้สอดคล้องแนวคิด พึ่งพาตนเองตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วย

รองผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี (นายเกียรติศักดิ์ ตรงศิริ)

- การซ่อม สร้างบ้านผู้ยากไร้ หรือบ้านคนจน ควรบูรณาการร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งค่าแรง ในการก่อสร้าง และค่าวัสดุต่าง ๆ
- ขอให้มีการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ และผู้พิการในการผลิตภัณฑ้ออกมาจำหน่าย โดยทางจังหวัดสระบุรี จะดำเนินการหาตลาดออกจำหน่ายให้

ข้อเสนอแนะ

เชิงปฏิบัติการ :

๑. ควรส่งเสริมให้เกิดการนำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดไปใช้ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดทิศทาง กิจกรรม นโยบาย หรือยุทธศาสตร์ใด ๆ ที่จะก่อเกิดขึ้นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑

๒. ควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างคู่มือ มาตรฐาน เครื่องมือการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓. ควรส่งเสริมให้เกิดจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมขึ้นทุก ๆ ปี เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการปฏิบัติงานเชิงพื้นที่ และรับมือกับประเด็นปัญหาทางสังคมที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

เชิงนโยบาย :

๑. ควรประสานความร่วมมือหน่วยงานกรมทุกกรม ภายใต้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ จัดเก็บข้อมูลสถานการณ์ ประเด็นปัญหา กลุ่มเป้าหมาย ฯลฯ เป็นประจำ และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้เป็นที่รับรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้นำไปใช้ข้อมูล

๒. ควรส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกลางเพื่อรองรับข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมทุกกลุ่มเป้าหมาย และทุกหน่วยงานที่มีภารกิจปฏิบัติงานด้านสังคม เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางสังคม (Open source)

๓. ด้วยคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๖๐ เรื่องการกำหนดกลุ่มจังหวัดใหม่ มีการเปลี่ยนแปลงการจัดกลุ่มจังหวัดใหม่ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ เดิมประกอบด้วย จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี เมื่อจัดกลุ่มจังหวัดใหม่ จังหวัดนนทบุรี และปทุมธานี จัดตั้งอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล และ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสระบุรี ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน เพื่อให้การทำงานเป็นไปโดยสะดวกในเรื่องของฐานข้อมูลสถานการณ์ และการจัดทำค่างบประมาณภาค สสว. ควรมีการปรับเปลี่ยนให้ไปตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

พม. Poll

ศูนย์สำรวจความคิดเห็นทางสังคม

ข้อมูลทางสถานการณ์ทางสังคมเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการวางแผนการปฏิบัติงาน เนื่องจากปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑-๑๒ ร่วมกับศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จึงร่วมกันดำเนินการจัดทำสถานการณ์ทางสังคม โดยสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๒ เป็นเจ้าภาพหลัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนสถานการณ์ทางสังคมในระดับพื้นที่/กลุ่มจังหวัด และนำข้อมูลที่ได้รับมาวางแผนดำเนินการแก้ไขแต่ละสถานการณ์ให้เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่รวมทั้ง เผยแพร่ข้อมูลไปยังหน่วยงานอื่นๆ เพื่อพิจารณาใช้ประโยชน์ต่อไป

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว. ๑ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีลงพื้นที่ภาคสนาม กำหนดค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 95.0 โดยสรุปได้ดังนี้

๑. สำรวจความคิดเห็นของประชาชนครั้งที่ ๑ เรื่อง “วาเลนไทน์ของวัยรุ่นไทย รักอย่างไรไม่ให้ทุกข์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับวันวาเลนไทน์ของวัยรุ่นไทย แนวทางดูแลบุตรหลาน และทราบแนวทางป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น การสำรวจครั้งนี้ มีประชากรเป้าหมายคือ วัยรุ่นไทยที่มีอายุระหว่าง ๑๔-๑๙ ปี จำนวน ๔๐๐ คน กระจายทุกระดับการศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสระบุรี ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๓-๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยสรุปผลสำรวจพบว่า

จากผลการสำรวจ เมื่อถามถึงสิ่งที่นึกถึง เมื่อพูดถึงวันวาเลนไทน์ พบว่า วัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๙.๗๕ ระบุว่า ดอกไม้/ดอกกุหลาบ รองลงมา ร้อยละ ๔๓.๗๕ ระบุว่า ความรักในครอบครัว ร้อยละ ๔๒.๕๐ ระบุว่า ซ็อกโกแลต ร้อยละ ๒๙.๗๕ ระบุว่า ตุ๊กตา ร้อยละ ๒๓.๒๕ ระบุว่า ความรักจากแฟน ร้อยละ ๑๘.๗๕ ระบุว่า สติกเกอร์รูปหัวใจ ร้อยละ ๐.๗๕ ระบุอื่นๆ ได้แก่ ถูยงอนามัย/การมีเพศสัมพันธ์ และร้อยละ ๙.๐๐ ไม่นึกถึงอะไรเลย/ไม่สนใจ

เมื่อถามถึงสิ่งอยากทำมากที่สุดในการแสดงความรักในวันวาเลนไทน์ พบว่า วัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๔.๒๕ ระบุว่า มอบสิ่งของ/ของขวัญ รองลงมา ร้อยละ ๕๗.๕๐ ระบุว่า ส่งข้อความทางโซเชียลมีเดีย โดยส่วนใหญ่จะส่งทาง Facebook, Line ร้อยละ ๔๐.๗๕ ระบุว่า มอบดอกไม้ ร้อยละ ๒๘.๒๕ ระบุว่า ดูหนัง ร้อยละ ๑๘.๗๕ ระบุว่า ทานอาหาร ร้อยละ ๑๑.๗๕ ระบุว่า เดินเล่นตามห้าง/ชมแสงไฟ ร้อยละ ๙.๐๐ ระบุว่า ส่งการ์ด/กลอน และ ร้อยละ ๕.๐๐ ระบุว่าไม่ทำอะไร

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

สำหรับการให้ความสำคัญของวันวาเลนไทน์ พบว่า วัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๗.๗๕ ให้ความสำคัญของวันวาเลนไทน์ในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ ๑๘.๗๕ ระบุว่า ระดับมาก ร้อยละ ๙.๒๕ ระบุว่า ระดับน้อย ร้อยละ ๕.๕๐ ระบุว่า ระดับมากที่สุด ร้อยละ ๕.๐๐ ระบุว่า ระดับน้อยที่สุด และ ร้อยละ ๓.๗๕ ระบุว่า ไม่ให้ความสำคัญเลย

ในส่วนของการแก้ปัญหา หากมีปัญหาความรักกับแฟนหรือคู่รัก พบว่า วัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๐.๕๐ ระบุว่า หันมาพูดคุยและปรับความเข้าใจกับแฟน รองลงมา ร้อยละ ๓๗.๗๕ ระบุว่า จะหาที่ปรึกษาที่เราไว้วางใจ ร้อยละ ๓๐.๒๕ ระบุว่า ไปหาเพื่อน ร้อยละ ๒๑.๗๕ ระบุว่า อยู่เฉยๆ คนเดียว ร้อยละ ๑๖.๕๐ ระบุว่า ไปเที่ยว ร้อยละ ๘.๒๕ ระบุว่า สังสรรค์ ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๗.๕๐ ระบุว่า ระบายความรู้สึกผ่านทางโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, Line ร้อยละ ๖.๕๐ ระบุว่า ไปเข้าวัด และร้อยละ ๙.๕๐ ระบุว่า ไม่เคยมีปัญหา

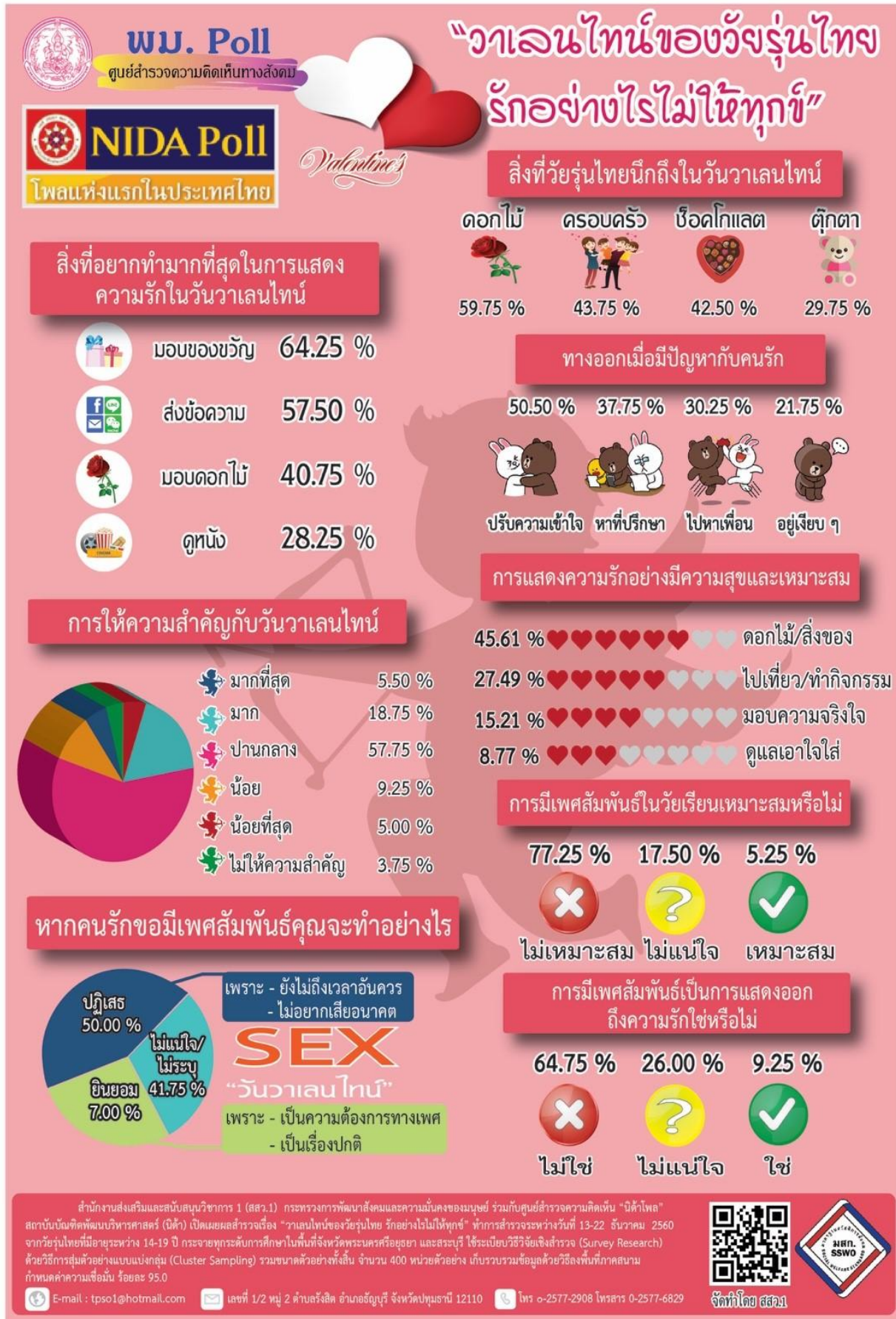
เมื่อกล่าวถึงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร (ในวัยเรียน) เป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่ พบว่า วัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๗.๒๕ ระบุว่า ไม่เหมาะสม รองลงมา ร้อยละ ๑๗.๕๐ ไม่แน่ใจ/ไม่ระบุ และร้อยละ ๕.๒๕ ระบุว่า เหมาะสม

ในส่วนประเด็นการมีเพศสัมพันธ์เป็นการแสดงออกถึงความรักหรือไม่ พบว่า วัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๔.๗๕ ระบุว่า ไม่ได้เป็นการแสดงออกถึงความรัก รองลงมา ร้อยละ ๒๖.๐๐ ไม่แน่ใจ/ไม่ระบุ และร้อยละ ๙.๒๕ ระบุว่า ใช่

สำหรับการตัดสินใจหากแฟนหรือคู่รักขอมีเพศสัมพันธ์ในวันวาเลนไทน์ พบว่า วัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๐.๐๐ ระบุว่า ปฏิเสธ รองลงมา ร้อยละ ๔๑.๗๕ ไม่แน่ใจ/ไม่ระบุ ร้อยละ ๗.๐๐ ระบุว่า ยินยอม และร้อยละ ๑.๒๕ ระบุอื่น ๆ ได้แก่ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ บรรยากาศและอารมณ์ ทั้งนี้ในจำนวนของตัวอย่างที่ระบุว่าปฏิเสธให้เหตุผลว่า ยังไม่ถึงวัยอันสมควร ไม่อยากเสียอนาคต การแสดงความรักมีหลายรูปแบบไม่จำเป็นต้องมีเพศสัมพันธ์ ผิดหลักขนบธรรมเนียมประเพณี และรักจนลืมนวลตัว ไม่ชิงสุกก่อนห่าม ส่วนตัวอย่างที่ระบุว่ายินยอมให้เหตุผลว่า ความต้องการทางเพศ เป็นการแสดงความรัก เป็นเรื่องปกติ

ท้ายสุดเมื่อถามถึง วิธีการที่จะแสดงความรักอย่างมีความสุขและเหมาะสมในวันวาเลนไทน์ พบว่า วัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๔๕.๖๑ ระบุว่า แสดงความรักด้วยการให้ดอกไม้และสิ่งของต่าง ๆ ที่แสดงถึงความรัก รองลงมา ร้อยละ ๒๗.๔๙ ระบุว่า ไปเที่ยวกับครอบครัว หรือพาคนรักไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ไปเที่ยว ไปกินข้าว ร้อยละ ๑๕.๒๑ ระบุว่า มอบความรัก ความจริงใจ ร้อยละ ๘.๗๗ ระบุว่า รักและดูแลเอาใจใส่กันภายใต้ความเหมาะสมของวัย อยู่ในกรอบของผู้ใหญ่ ไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง ร้อยละ ๒.๙๒ ระบุว่า ชวนกันทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์มีประโยชน์ต่อสังคม เช่น ทำบุญบ้านเด็กกำพร้า บริจาคสิ่งของ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๒. สำรวจความคิดเห็นของประชาชนครั้งที่ ๑ เรื่อง “หญิงไทยยุคใหม่ สไตล์ ๔.๐” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับ ความคาดหวัง บทบาท และสถานภาพทางสังคมของ

หญิงไทยในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายต่อไป การสำรวจครั้งนี้ มีประชากรเป้าหมายคือ ประชาชนทั่วไปที่มีอายุระหว่าง ๑๘-๗๒ ปี จำนวน ๔๐๐ คน ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสระบุรี ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ โดยสรุปผลสำรวจพบว่า

จากผลการสำรวจ เมื่อถามถึงความคิดเห็นต่อความจำเป็นที่ผู้หญิงต้องมีคู่ครอง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๕.๒๕ ระบุว่า จำเป็นต้องมีคู่ครอง และร้อยละ ๔๔.๗๕ ระบุว่า ไม่จำเป็นต้องมีคู่ครอง โดยให้เหตุผลว่า สภาพสังคมปัจจุบันเอื้อให้ผู้หญิงสามารถประกอบอาชีพดูแลตัวเองและครอบครัวได้ ในปัจจุบันผู้หญิงสามารถอยู่คนเดียวเป็นโสดโดยไม่จำเป็นต้องมีคู่ คู่ครองอาจไม่ได้ช่วยแบ่งเบาภาระ เมื่อเกิดปัญหาทุกอย่างจะตกอยู่กับฝ่ายผู้หญิง ผู้หญิงสามารถทำอะไรได้เองโดยไม่ต้องพึ่งผู้ชาย ผู้หญิงมีสิทธิและทางเลือกที่เท่าเทียมกับผู้ชายและขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละบุคคล ต้องการความเป็นอิสระ ในการตัดสินใจในการใช้ชีวิต และผู้ชายที่มีความประพฤติดีหายาก ส่วนมากเจ้าชู้ไม่ซื่อสัตย์ ขาดความรับผิดชอบ และชอบใช้ความรุนแรง

เมื่อถามถึงความคิดเห็นต่อความจำเป็นที่ต้องจดทะเบียนเมื่อแต่งงานแล้ว พบว่า ร้อยละ ๕๑.๐๐ ระบุว่า จำเป็น โดยให้เหตุผลว่า เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตครอบครัวที่ได้เป็นสามีภรรยา ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อสิทธิในทรัพย์สินหรือมรดกอันพึงได้ของคู่สมรส เป็นสิทธิประโยชน์ของบุตรในเรื่องต่าง ๆ เช่น การศึกษา สวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้มีผลสถานะคุ้มครองสิทธิทางด้านกฎหมาย สามารถทำนิติกรรมธุรกรรมร่วมกันในด้านการเงิน ใช้นามสกุลเดียวกันเพื่อสืบทอดสกุลฝ่ายชายตามธรรมเนียม และใช้สิทธิการรักษาพยาบาลหรือการเบิกจ่ายได้ในกรณีที่คู่สมรสเป็นข้าราชการ แต่ร้อยละ ๔๙.๐๐ ระบุว่า ไม่จำเป็น โดยให้เหตุผลว่า ทะเบียนสมรสไม่ได้เป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตครอบครัว ไม่มีกฎหมายบังคับ ไม่อยากมีข้อผูกมัดทางกฎหมาย ขึ้นอยู่กับการตกลงทั้งสองฝ่าย เป็นสิทธิของแต่ละบุคคล และกลัวมีปัญหาเรื่องสินสมรสหนี้สิน ธุรกรรมต่าง ๆ ต้องการความเป็นอิสระ ไม่อยากมีภาระ ไม่สะดวกที่จะจดทะเบียน และอยากใช้นามสกุลของตนเองเหมือนเดิม

สำหรับความคิดเห็นต่อความจำเป็นที่ต้องมีบุตรเมื่อแต่งงานแล้ว พบว่า ร้อยละ ๗๑.๐๐ ระบุว่า มีความจำเป็นที่ต้องมีบุตร โดยให้เหตุผลว่า จะได้มีคนดูแลเวลาเจ็บป่วย ยามแก่เฒ่า ไว้ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยในเรื่องต่าง ๆ สืบทอดวงศ์ตระกูล เพิ่มจำนวนประชากร สถานะทางครอบครัวจะได้ครบถ้วนสมบูรณ์ จะได้มีพื้นที่อยู่อาศัย ซึ่งกันและกัน และไม่เกินความสามารถในการดูแลของบิดามารดา แต่ร้อยละ ๒๙.๐๐ ให้ความเห็นว่า แต่งงานแล้วไม่จำเป็นต้องมีบุตร โดยให้เหตุผลว่า ต้องการความมีอิสระยังไม่อยากมีภาระ ขึ้นอยู่กับสถานะความพร้อมของครอบครัว การตัดสินใจของทั้งสองคน ปัจจุบันเศรษฐกิจไม่ดี ค่าใช้จ่ายในการครองชีพสูง กลัวไม่มีความสามารถในการเลี้ยงดู และมีหรือไม่มีก็ได้

ในส่วนของวิธีการแก้ไขปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวหลังจากแต่งงานแล้ว พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๓.๐๐ ระบุว่า ควรปรับความเข้าใจก่อน รองลงมา ร้อยละ ๑๔.๗๕ ระบุว่า อดทนเพื่อความเป็นครอบครัว ร้อยละ ๕.๒๕ ระบุว่า แยกกันอยู่ ร้อยละ ๓.๕๐ ระบุว่า เลิก/หย่าร้าง

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ร้อยละ ๓.๐๐ ระบุว่า หากคนกลางมาช่วยไกล่เกลี่ย และร้อยละ ๐.๕๐ ระบุว่า ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อกล่าวถึงความคิดเห็นในเรื่องหน้าที่ในการทำงานบ้านเป็นของผู้หญิงเท่านั้น พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๓.๗๕ ระบุว่า ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่า ทุกคนสามารถช่วยกันทำงานบ้านได้เท่า ๆ กัน ผู้ชายสามารถทำได้เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้หญิง และผู้หญิงทำงานนอกบ้านเหมือนผู้ชายเช่นเดียวกัน แต่ร้อยละ ๒๖.๒๕ ระบุว่า เห็นด้วย

ในส่วนประเด็นความคิดเห็นต่อการเป็นนักการเมืองของผู้หญิงในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๖.๗๕ ระบุว่า เป็นนักการเมืองได้ โดยให้เหตุผลว่า ผู้หญิงปัจจุบันมีความรู้ความสามารถ มีภาวะการเป็นผู้นำ มีสิทธิที่จะเป็นนักการเมืองเท่าเทียมกับผู้ชาย ผู้หญิงมีความละเอียดอ่อน รอบคอบมากกว่าผู้ชาย ผู้หญิงอาจจะมีความคิดที่แตกต่าง และผู้หญิงมีการศึกษาสูงกว่าในสมัยก่อน แต่ร้อยละ ๓.๒๕ ระบุว่า ผู้หญิงเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับประเทศไม่ได้ โดยให้เหตุผลว่า ผู้ชายมีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่า ยังมีความอ่อนแอ ขาดความกล้า และไม่รู้เรื่องกฎหมายการเมือง และไม่ค่อยน่าเชื่อถือ

ส่วนความคิดเห็นต่อการเป็นผู้บริหารระดับสูงของผู้หญิงในองค์กรหรือหน่วยงาน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๖.๒๕ ระบุว่า เป็นผู้บริหารระดับสูงได้ โดยให้เหตุผลว่า ผู้หญิงปัจจุบันมีความรู้ความสามารถ มีภาวะการเป็นผู้นำ มีสิทธิที่จะเป็นได้เท่าเทียมกับผู้ชาย ผู้หญิงมีความละเอียดอ่อน รอบคอบมากกว่าผู้ชาย และผู้หญิงมีการศึกษาสูงกว่าในสมัยก่อน แต่ร้อยละ ๓.๒๕ ระบุว่า ผู้หญิงเป็นผู้บริหารระดับสูงไม่ได้ โดยให้เหตุผลว่า มีความอ่อนแอมากกว่าผู้ชาย การตัดสินใจที่เด็ดขาดในบางเรื่องน้อยกว่าผู้ชาย ไม่เหมาะสมกับผู้หญิง และผู้ชายมีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่า

เมื่อถามถึงความคิดเห็นต่อปัญหาครอบครัวเมื่อผู้หญิงการทุ่มเทหรือให้เวลากับการทำงานนอกบ้านมากกว่าในบ้าน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๔.๕๐ ระบุว่า เห็นด้วย และร้อยละ ๔๕.๕๐ ระบุว่า ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลที่ว่า อยู่ที่มีความเข้าใจกันในครอบครัว ไม่จำเป็นต้องเป็นหน้าที่ของผู้หญิง ขึ้นอยู่กับแต่ละครอบครัว ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการแบ่งเวลาของแต่ละครอบครัว ผู้หญิงสามารถทำได้ทั้งในบ้านและนอกบ้าน งานบ้านเป็นหน้าที่ของทุกคนในครอบครัวที่ต้องช่วยกันทำ และผู้ชายก็สามารถทำงานบ้านแทนผู้หญิงได้

สำหรับความคิดเห็นต่อความสำเร็จในชีวิตของผู้หญิงในปัจจุบัน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๓๐.๐๐ ระบุว่า มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รองลงมา ร้อยละ ๒๘.๗๕ ระบุว่า มีความมั่นคงทางด้านการเงิน ร้อยละ ๑๕.๒๕ ระบุว่า เป็นเจ้าของธุรกิจหรือมีกิจการส่วนตัว ร้อยละ ๙.๕๐ ระบุว่า แต่งงานและมีลูก ร้อยละ ๙.๐๐ ระบุว่า มีความอิสระ คล่องตัวไม่มีภาระ ร้อยละ ๕.๕๐ เหตุผลอื่นๆ ได้แก่ ต้องมีองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน และร้อยละ ๒.๐๐ ระบุว่า มีโอกาสท่องเที่ยว เปิดโลกทัศน์

เมื่อถามถึงสิ่งที่ผู้หญิงในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ ควรเป็นมากที่สุด พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๔๐.๒๕ ระบุว่า ทำงานได้ทั้งงานในบ้านและนอกบ้าน รองลงมา ร้อยละ ๒๓.๕๐ ระบุว่า ทำงานเก่งมีความเป็นผู้ใหญ่ (ผู้นำชุมชน, องค์กร/หน่วยงาน) ร้อยละ ๒๑.๕๐ ระบุว่า มีอิสระในการตัดสินใจและพึ่งพาตนเองได้ ร้อยละ ๘.๐๐ ระบุว่า เป็นแม่บ้านแม่เรือนดูแลครอบครัวได้ ร้อยละ ๖.๐๐ ระบุว่า มีความรู้และทักษะด้านภาษาต่างประเทศและด้านเทคโนโลยี และร้อยละ ๐.๗๕ เหตุผลอื่น ๆ ได้แก่ ต้องมีหลาย ๆ แบบอยู่ด้วยกัน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

เมื่อถามถึงอาชีพของผู้หญิงในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ ควรเป็นมากที่สุด พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๒๑.๗๕ ให้เหตุผลอื่น ๆ ได้แก่ ได้ทุกอาชีพที่สุจริต ตามความสามารถและความถนัด อาชีพอิสระ/ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ และค้าขายออนไลน์ รองลงมา ร้อยละ ๑๙.๒๕ ระบุว่า อาชีพด้านการรักษาสุขภาพ ร้อยละ ๑๗.๒๕ ระบุว่า อาชีพพนักงานกฎหมายธุรกิจ ร้อยละ ๑๒.๒๕ ระบุว่า อาชีพด้านความงาม ร้อยละ ๑๑.๕๐ ระบุว่า อาชีพด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ ๕.๐๐ ระบุว่า อาชีพนักเขียนโปรแกรมเมอร์ ร้อยละ ๔.๒๕ ระบุว่า อาชีพนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๓.๕๐ ระบุว่า อาชีพด้านวิทยาศาสตร์และเคมี ร้อยละ ๒.๕๐ ระบุว่า อาชีพเกี่ยวกับพลังงาน ร้อยละ ๑.๒๕ ระบุว่า อาชีพด้านเครื่องกลขั้นสูง และร้อยละ ๑.๐๐ ระบุว่า อาชีพที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยง

สำหรับความคิดเห็นต่อความเท่าเทียมกันของสถานภาพทางสังคมระหว่างหญิงและชาย ในปัจจุบัน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๔.๒๕ ระบุว่า เท่าเทียม โดยให้เหตุผลความเท่าเทียมกัน ได้แก่ในเรื่อง การได้รับโอกาสทางการศึกษา การใช้ชีวิตและอิสระในการตัดสินใจ สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย เสรีภาพในแสดงความคิดเห็น การทำงานประกอบอาชีพต่าง ๆ และเท่าเทียมกันทุกเรื่อง แต่ร้อยละ ๒๕.๗๕ ระบุว่าสถานภาพทางสังคมระหว่างหญิงและชายในปัจจุบัน ไม่เท่าเทียม โดยให้เหตุผลที่ไม่เท่าเทียมกัน ได้แก่ สังคมยังไม่ยอมรับความสามารถของผู้หญิง ไม่สามารถทำงานหนัก อาชีพบางอย่างผู้หญิงไม่สามารถทำได้ ความแข็งแกร่งในการทำงานที่ต้องใช้กำลัง ความคิดความเชื่อค่านิยมที่ปลูกฝังมานานในเรื่องผู้ชายเป็นใหญ่ ส่วนใหญ่จะมองว่าผู้หญิงต้องทำงานบ้านและเลี้ยงลูก ผู้ชายมีสิทธิต่าง ๆ มากกว่าผู้หญิงในบางเรื่อง โอกาสในการแสดงความคิดเห็นผู้หญิงน่าจะมียุทธียากกว่าผู้ชาย และผู้หญิงทำงานมากกว่าผู้ชาย

ท้ายที่สุดเมื่อถามถึงความคิดเห็นต่อโอกาสที่สังคมมีให้กับผู้หญิงน้อยกว่าเมื่อเทียบกับผู้ชาย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๖.๕๐ ระบุว่า ให้ออกสาเท่าเทียมกัน แต่ร้อยละ ๒๓.๕๐ ระบุว่า ให้ออกสาผู้หญิงน้อยกว่าในเรื่อง การทำงาน ประกอบอาชีพ สิทธิ เสรีภาพ การดำรงชีวิตและหน้าที่ต่าง ๆ การเป็นผู้นำและความสามารถ

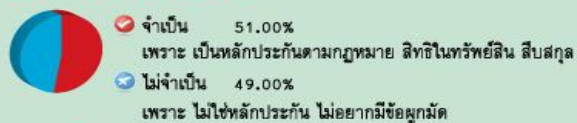

ความรักและการแต่งงาน

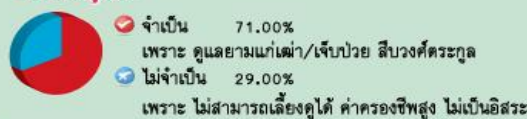
การมีคู่ครอง

การจดทะเบียนสมรส

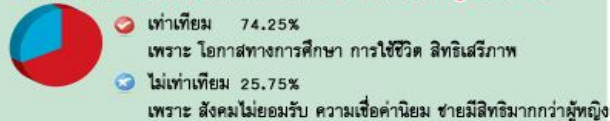

การมีบุตร

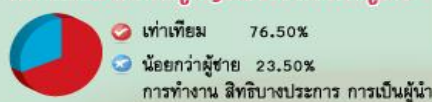

ความเท่าเทียม

ความเท่าเทียมกันของสถานภาพทางสังคมระหว่างหญิงและชาย

โอกาสที่สังคมให้แก่อนุชนวัยเปรียบเทียบกับผู้ชาย

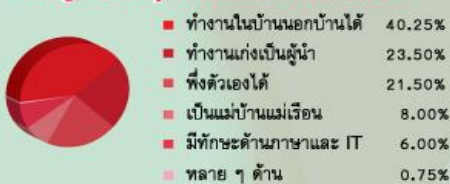
"หญิงไทยยุคใหม่ สไตล์ 4.0"

ศักยภาพของผู้หญิง

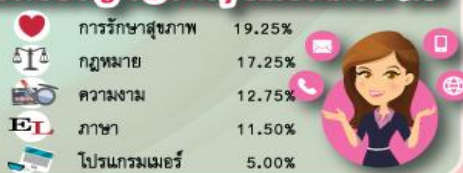
ความสำเร็จในชีวิตของผู้หญิง ยุคไทยแลนด์ 4.0

สิ่งที่ผู้หญิงในยุคไทยแลนด์ 4.0 ควรเป็น

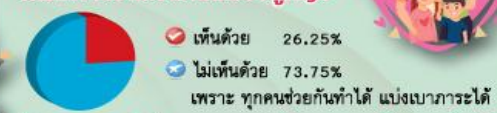

อาชีพของผู้หญิงในยุคไทยแลนด์ 4.0

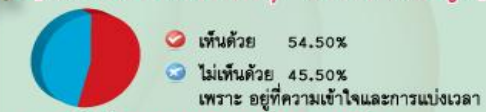

ครอบครัว

การทำงานบ้านเป็นหน้าที่ของผู้หญิง

ปัญหาครอบครัวเป็นผลจากการทุ่มเทงานนอกบ้านของผู้หญิง

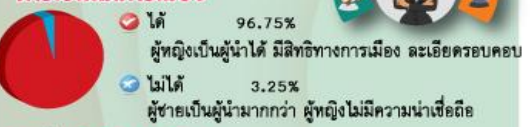

การแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

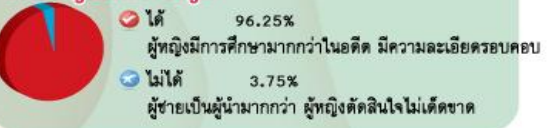

ภาวะผู้นำ

การเป็นนักการเมือง

การเป็นผู้บริหารระดับสูง

พม.โพล ศูนย์สำรวจความคิดเห็นทางสังคม โดยสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 (สสว.1) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับศูนย์สำรวจความคิดเห็น "นิด้าโพล" สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เปิดเผยแพร่ผลสำรวจเรื่อง "หญิงไทยยุคใหม่ สไตล์ 4.0" ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 24 พฤษภาคม ถึงวันที่ 15 มิถุนายน 2561 จากประชาชนทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 18-72 ปี ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสระบุรี รวมขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 400 หน่วยตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสุ่มพื้นที่ภาคสนาม กำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95.0 สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 เลขที่ 1/2 หมู่ 2 ต.รังสิต อ.รังสิต จ.ปทุมธานี 12110 E-mail : cps01@hotmail.com

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๓. ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถอดบทเรียนกิจกรรมการวัดอุณหภูมิทางสังคม (พม. POLL) ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ภายใต้โครงการการขับเคลื่อนการบูรณาการด้านสังคมในระดับพื้นที่ ระหว่างวันที่ ๓-๕ กันยายน ๒๕๖๑ ณ โรงแรมรามันตรา เซอร์วิส รีสอร์ท จังหวัดเพชรบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบไปด้วยผู้แทนจาก สสว.๑-๑๒ เพื่อถอดบทเรียน ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ พม. POLL ครั้งที่ ๑ - ๒/๒๕๖๑ และแนวทางพัฒนาสำหรับครั้งต่อไป จัดทำแผนการดำเนินงาน พม.POLL (Action Plan) ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และกำหนดแบบสอบถาม ประเด็น ความรุนแรงในสังคม โดย อ.กัลยา มะโนนิก รองผอ. ศูนย์สำรวจความคิดเห็น "นิด้าโพล" พร้อมคณะ และผู้แทนจากกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สมาคมส่งเสริมและสถานภาพสตรี และมูลนิธิเพื่อนหญิงมาร่วมแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ด้วย โดยสรุปเนื้อหาได้ดังนี้

๑. ถอดบทเรียน ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ พม. POLL ครั้งที่ ๑ - ๒/๒๕๖๑ และแนวทางพัฒนาสำหรับครั้งต่อไป

๑) ความคาดหวังต่อ พม. Poll (เรียงลำดับความสำคัญ)

- การนำผลโพลไปใช้ประโยชน์ได้
- พม. Poll สามารถนำผลโพลไปเผยแพร่ในสื่อหลักได้
- พม. Poll เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากสาธารณชน
- พม. Poll มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์และประมวลผล
- พม. Poll สามารถดำเนินงานได้ด้วยตนเองทุกขั้นตอน
- พม. Poll เป็นผู้นำการทำโพลด้านสังคม

๒) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ของ พม. Poll (สิ่งที่มี)

- การทำงานเป็นทีมที่ดี
- การเข้าถึงและเข้าใจกลุ่มเป้าหมายและบริบทในพื้นที่
- การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญและสนใจต่อการทำโพล

๓) ปัญหา/อุปสรรค ของ พม. Poll

- การประชาสัมพันธ์ผลโพลยังไม่ทั่วถึง
- ขั้นตอนวิธีการในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ชัดเจน
- บุคลากรยังไม่มี ความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์และประมวลผล
- อุปกรณ์ไม่รองรับการดำเนินการ (เช่น สมรรถนะคอมพิวเตอร์และ

โปรแกรมที่ถูกต้อง)

- ผู้นำบางหน่วยงานยังไม่เห็นความสำคัญของการทำโพล

๔) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากนิด้าโพลต่อการดำเนินงานของ พม. Poll

❖ ข้อเสนอแนะจากการถอดบทเรียน

๑. ควรจัดทำคู่มือการทำโพล
๒. ควรมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบหลักสามารถดำเนินการทำโพลได้

อย่างต่อเนื่องจนเกิดความชำนาญ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

อย่างต่อเนื่อง

๓. ผู้รับผิดชอบควรศึกษาหาความรู้การทำโพลเพิ่มเติม และฝึกทักษะ

การทำโพล

๔. ควรวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่สำหรับการกำหนดประเด็นใน

๕. ควรกำหนดแผนการดำเนินงานล่วงหน้าให้ชัดเจน

๖. ควรจัดทำฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านสังคม และเชิญมาร่วมกำหนด
ประเด็นและแนวคำถามในการทำโพลที่เกี่ยวข้อง

๗. ควรจัดทำผลโพลในรูปแบบคลิปวิดีโอสั้น เพื่อใช้เผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์

❖ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. กำหนดวัตถุประสงค์ในการทำโพลและหรือการจัดตั้ง พม. Poll ให้ชัดเจน

๒. กำหนดนโยบายการทำโพลให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

การขับเคลื่อนการบูรณาการโครงการด้านสังคมกลุ่มจังหวัด ในลักษณะ One Home ๔ จังหวัด / การบูรณาการแผน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ได้ประชุมเชิงปฏิบัติการบูรณาการโครงการด้านสังคมในระดับพื้นที่ ประจำปี ๒๕๖๑ (เขตตรวจราชการที่ ๑ : นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนการบูรณาการโครงการด้านสังคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดที่มีความเชื่อมโยงกับจังหวัดและภาค ในระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมภูเขางามรีสอร์ท จังหวัดนครนายก กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรของหน่วยงาน พม. ในเขตพื้นที่ สสว.๑ วิทยาการ และเจ้าหน้าที่ สสว.๑ รวมทั้งสิ้น ๗๐ คน

สรุปสาระการประชุม ดังนี้

๑. การบรรยายให้ความรู้ “กรอบคิดการจัดทำโครงการด้านสังคมที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่/แนวทางการจัดทำโครงการด้านสังคมในบริบทพื้นที่ข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการบูรณาการโครงการด้านสังคมในบริบทพื้นที่” โดย ผศ.ดร.ศุภชัย ศรีสุชาติ ผู้อำนวยการสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีประเด็นที่น่าสนใจในประเด็น ดังนี้

๑.๑ สถานการณ์สำคัญที่เปลี่ยนแปลงไป เกี่ยวข้องกับสถานการณ์โลกที่มีความผันผวนส่งผลต่อเศรษฐกิจ การจ้างงาน และการอพยพย้ายถิ่นการออกแบบนวัตกรรม/อนาคต, การปฏิรูปประเทศ และ ยุทธศาสตร์ประเทศ ๒๐ ปี, การเข้าสู่ Mode การเลือกตั้ง และการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

๑.๒ กรอบคิดการจัดทำโครงการด้านสังคมที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนต่างๆ, ข้อมูลพื้นฐานสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ ระดับความรุนแรงของปัญหา, ประเภทของโครงการสังคม การลำดับโครงการงบประมาณ การบูรณาการ และการออกแบบการติดตามประเมินผล

๑.๓ ประเภทของโครงการ ๑) โครงการเดิมหรือเป็นโครงการประเภทเดียวกันที่ไม่เคยทำมาก่อน ไม่มีความจำเป็นต้องศึกษาในรายละเอียดทุกด้าน ๒) โครงการใหม่หรือโครงการบุกเบิกนำร่อง (pilot project) ควรศึกษารายละเอียดทุกด้าน ๓) โครงการภาครัฐจุดสนใจของการวิเคราะห์จะอยู่ที่ความอยู่ดี มีสุขของประชาชน ๔) โครงการภาคเอกชน จุดสนใจจะอยู่ที่ผลกำไรจากการลงทุนจึงอาจเน้นความสำคัญไปที่การวิเคราะห์ด้านการตลาด

๑.๔ การสร้างตัวชี้วัดที่มีความเหมาะสม คุณสมบัติตัวชี้วัด และประเภทของตัวชี้วัด สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ๒) ตัวชี้วัดเชิงปริมาณที่ใช้วัดสิ่งที่เป็นนามธรรม และ ๓) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๑.๕ การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อจัดทำ (ร่าง) โครงการด้านสังคมในระดับพื้นที่ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมในพื้นที่ (เขตตรวจราชการที่ ๑ : นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี) โดยแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ๔ จังหวัด เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ในพื้นที่ เพื่อเขียนโครงการและนำเสนอ ผศ.ดร.ศุภชัย ศรีสุชาติ ผู้อำนวยการสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ได้สภาพปัญหาของแต่ละจังหวัด และได้จัดทำ (ร่าง) โครงการด้านสังคมในระดับพื้นที่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมในพื้นที่ จังหวัดละ ๕ โครงการ เพื่อทำไปจัดทำแผนงานต่อไป รายละเอียดตามดังนี้

ที่	จังหวัด	กลุ่มเป้าหมาย	โครงการ
๑	นนทบุรี	๑.ครอบครัว ๒.ว่างงาน ๓.ผู้สูงอายุ	๑.ทุกวันเป็นวันครอบครัว ๒.ส่งเสริม อพม. ดูแลผู้ป่วยติดเตียง ๓.สร้างรายได้ผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดในจังหวัด นนทบุรี ๔.สร้างคุณค่าแก่ผู้สูงอายุ
๒	ปทุมธานี	๑.ผู้สูงอายุ ๒.ผู้พิการ ๓.ผู้มีรายได้น้อย ๔.ยากจน ๕.เด็กและเยาวชน ๖.ครอบครัว	๑.ตำบลต้นแบบ สร้างสวัสดิการสังคมด้วยหัวใจ เชื่อมโยงเครือข่ายคุ้มครองชุมชน ๒.ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ(ที่มีรายได้น้อย) ๓.วัยเรียนวัยใสรักอย่างไรไม่ให้เสี่ยง ๔.ปลูกบัวบานในใจ (ยาเสพติด/เด็กและเยาวชน) ๕.พวงชมพู(สร้างรายได้สร้างอาชีพ)
๓	พระนครศรีอยุธยา	ผู้สูงอายุ	๑.๓๖๐ องศา หารายได้ผู้สูงอายุ ๒.เข้าถึงสิทธิชีวิตที่ดี ๓.บ้านปลอดภัยเพื่อสูงวัยในชุมชน ๔.อมรินทร์ออมสุข ๕.ชุมชนปันสุข
๔	สระบุรี	๑.ผู้สูงอายุ ๒.เด็ก ๓.คนพิการ	๑.ด้วยใจห่วงผู้สูงอายุ ๒.เลี้ยงดูใส่ใจประจักษ์คนในครอบครัว(เด็ก) ๓.รู้ป้องกันรู้ทันการตั้งครรภ์ ๔.๐ ๔.สระบุรีเมืองต้นแบบเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุและคน พิการ(UD) ๕.พัฒนาศักยภาพชุมชนสู่สังคมคุณภาพ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๒. การบรรยายให้ความรู้ “แนวทางการจัดทำโครงการด้านสังคมในบริบทพื้นที่ที่สอดคล้องกับแผนจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนภาค” วิทยากรโดย นายพิสิฐ พูลพิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ , นางสาวสุจารี ผุดผาด นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (สศช.) และนายบัญญัติ คงเกลี้ยง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สถาบันพระประชาบดี มีประเด็นที่น่าสนใจในประเด็นดังนี้ ๑) กรอบแผนระดับต่าง ๆ ๒) กรอบแนวคิดและกลไกการพัฒนาภาค และกลุ่มจังหวัด ๓) นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนฯ ภายใต้ ก.บ.ภ. และ ๔) แผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานครในระยะแผนฯ ๑๒

๒.๑ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค ขอบเขตของแผนพัฒนาจังหวัด : มีความครอบคลุมทุกมิติ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด : ขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่เป็นประเด็นร่วมในพื้นที่ และแผนพัฒนาภาค : กำหนดทิศทางการพัฒนาแผนภาคที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติ เครื่องมือบูรณาการแผนของส่วนราชการ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติ

๒.๒ องค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด คือ ๑) ข้อมูลเพื่อการพัฒนา ประกอบด้วย ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ และผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา ๒) ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย บทวิเคราะห์ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๒.๓ องค์ประกอบของแผนพัฒนาภาค คือ ๑) ข้อมูลสำคัญของภาค ๒) สภาพแวดล้อมของภาค ๓) ปัญหาและประเด็นท้าทาย และ ๔) แนวคิดและทิศทางการพัฒนาภาค

๒.๔ หลักเกณฑ์การพิจารณาและกลั่นกรองโครงการที่สอดคล้องแผนพัฒนาภาค คือ ๑) โครงการต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามทิศทางการพัฒนาภาค ๒) โครงการต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาและพื้นที่เป้าหมายตามทิศทางการพัฒนาภาค ๓) โครงการต้องมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันที (ความพร้อมด้านที่ดิน ด้านสถานที่ ด้านแบบแปลน/รูปแบบ ด้านเทคนิค ด้านบุคลากร ฯลฯ)

๓. ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดได้กลับไปทบทวนและปรึกษาหารือภายในจังหวัด เพื่อจัดทำแผนงานโครงการด้านสังคมในระดับพื้นที่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมในพื้นที่ ได้แผนงานโครงการ ดังนี้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ที่	จังหวัด	กลุ่มเป้าหมาย	โครงการ
๑	ปทุมธานี	ประชาชนทุกช่วงวัย จำนวน ๗ ตำบล ใน ๗ อำเภอของจังหวัดปทุมธานี	๑. กายอุ่นใจอ้อมรักกันไม่รู้โรย
๒	พระนครศรีอยุธยา	ผู้สูงอายุ คนพิการ และทุก คน 	๑. กรุ่นเก่าเมืองน่าอยู่สำหรับผู้สูงอายุ คน พิการ และทุกคน ๒. บริหารจัดการสังคมผู้สูงอายุจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ๓. การบริหารจัดการสังคมผู้สูงอายุแบบบูรณา การจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓	สระบุรี	ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส	๑. สระบุรีเมืองเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุใส่ใจ ผู้ด้อยโอกาส

โครงการ **เวทีวิชาการ** พัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ ประจำปี ๒๕๖๑

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการจัดงาน Thailand Social Expo 2018 “มหกรรม” แสดงศักยภาพผลงานด้านสังคม นวัตกรรมเทคโนโลยีและการประชุมวิชาการด้านสังคมของไทยและอาเซียน ภายใต้แนวคิด Brighter Future, Stronger People “สู่นาคตสดใสด้วยคุณภาพ” ณ อิมแพคเมืองทองธานี ในระหว่างวันที่ ๓-๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพหน่วยงานด้านสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมของประเทศ สร้างพลังความร่วมมือของหน่วยงานด้านสังคมทุกภาคส่วน และเพื่อแสดงผลงานสำคัญด้านการพัฒนาสังคมของประเทศ นวัตกรรมทางสังคมต้นแบบการพัฒนาสังคม ศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย และองค์ความรู้ด้านสังคม รวมถึงผลิต ผลิตภัณฑ์ของหน่วยงานด้านสังคมทุกภาคส่วน กิจกรรมที่น่าสนใจของการจัดงาน Thailand Social Expo 2018 ได้แก่ การประชุมวิชาการ, การแสดงผลงานนวัตกรรม, การแสดงผลผลิตด้านสังคม และการแสดงศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่าย โดยมีรูปแบบการนำเสนอใน ๔ Zone ดังนี้

๑) การประชุมวิชาการ เสวนา ปาฐกถา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาสังคม และการนำเสนอรายงานสถานการณ์ทางสังคมทั้งในเชิงประเด็นและเชิงกลุ่มเป้าหมาย

๒) การแสดงผลงานนวัตกรรมด้านสังคมของประเทศไทย ซึ่งเป็นนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสังคม ต้นแบบที่ดีของการพัฒนาสังคม เทคโนโลยีเพื่อสังคม อาทิจำลองบ้านและที่อยู่อาศัยที่เอื้อต่อคนพิการ, นวัตกรรมโรงรับจำนำ ทรัพย์สินหลุดจำนำ, นวัตกรรมด้านการออม, ผลงานผู้ได้รับ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

รางวัล Thailand Energy (พน.) การให้บริการทางสังคม อาทิ รถทันตกรรมเคลื่อนที่ การนวดแผนไทย บริการวัดสายตาและบริการแว่นตา ทำบัตรประชาชนเคลื่อนที่ เป็นต้น

๓) การแสดงผลผลิตด้านสังคมของกลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน อาทิ ธงฟ้าราคาประหยัด (พน.) สินค้า OTOP (มท.) ของกิน/ของใช้ ในรูปแบบตลาดชุมชน (พอช.) ผลิตภัณฑ์ทอผ้า By พม. เป็นต้น

๔) การแสดงศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดี และสร้างสรรค์ของคนในสังคม

ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑-๑๒ ได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการและผลงาน Thailand Social Expo 2018 ดังนี้

๑. การแสดงนวัตกรรมทางสังคม หัวข้อ “งานแสดงนวัตกรรมแบบบ้านๆ เพื่อทุกช่วงวัย” รายละเอียด ประกอบด้วย

๑.นวัตกรรมเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม

นวัตกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

๑.ปลอกมือสำหรับผู้ป่วยติดเตียง

กลุ่มเป้าหมายใช้ได้กับผู้ป่วยติดเตียงทุกช่วงวัย โดยปลอกมือนี้ใช้สวมมือผู้ป่วยติดเตียงที่ใช้อุปกรณ์ต่างๆ เช่น สายยาง ให้อาหารเหลว สายน้ำเกลือ สายปัสสาวะ สายออกซิเจน โดยเฉพาะในผู้ป่วยที่มีความรู้สึกสับสน หลอดเลือดสมองอุดตัน อัมพฤกษ์ อัมพาต ผู้ป่วยเด็กขณะให้น้ำเกลือทางเส้นเลือดดำจะสามารถป้องกันไม่ทำให้ผู้ป่วยดึงสายต่างๆ ได้ และยังเป็นการช่วยให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมีโอกาสทำธุระส่วนตัวได้โดยไม่ต้องกังวลว่าผู้ป่วยจะดึงสายต่างๆ ออกและทำให้ผู้ป่วยได้ผ่อนคลายด้วย

ประโยชน์ที่เกิดขึ้น

- ผู้ป่วยติดเตียงทุกช่วงวัย
- ญาติผู้ป่วยไม่ต้องกังวลเรื่องการที่ผู้ป่วยจะดึงสายยางออก

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๒. อุปกรณ์นวดนั้มือและการออกกำลังกายด้วยผ้าขาวม้า

กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุในชมรมได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากนวัตกรรมประชาชนทุกช่วงวัยประโยชน์ที่ได้รับอุปกรณ์นวดนั้มือประชาชนทุกช่วงวัยได้รับประโยชน์สามารถแก้้อการนิ้วล็อคและบรรเทาอาการปวดเมื่อยนั้มือได้ โดยดิงนั้มือเป็นการยืดเหยียดและผ่อนคลาย กล้ามเนื้อมือ แขน บริเวณบ่า-ไหล่ทั้งสองข้าง

การออกกำลังกายด้วยผ้าขาวม้าช่วยในการออกกำลังกายในการยืดเหยียดสามารถแก้ปวดเมื่อยร่างกายและอุปกรณ์ผ้าขาวม้ายังช่วยลดอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ถ้าหากใช้อุปกรณ์ที่แข็ง เช่น ไม้พรง

นวัตกรรม Safety Zone

นวัตกรรมเครื่องช่วยพยุง เป็นอุปกรณ์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อสร้างโอกาสด้านกายภาพบำบัดที่ใช้ได้กับผู้ป่วย ผู้สูงอายุที่ขาดโอกาสไปฟื้นฟูทำกายภาพบำบัดที่โรงพยาบาลซึ่งนักกายภาพประเมินว่าสามารถกลับมาเดินได้ ถ้าได้รับการฝึกยืน ฝึกเดินอย่างต่อเนื่อง โดยทำได้ที่บ้านของตนเองประโยชน์ที่ได้รับคือเพื่อช่วยให้ผู้ป่วยผู้ป่วยสามารถทำกายภาพได้อย่างต่อเนื่องมากขึ้นสามารถฝึกนั่ง เดิน ยืนได้อย่างปลอดภัยและลดภาระการพึ่งพิงของผู้ป่วยจนอาจกลับมาเดินได้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

นวัตกรรมหลุมพองเพียงกลุ่มฮักแพงแบ่งปันเพื่อผู้ด้อยโอกาส

นวัตกรรมนี้สามารถนำไปใช้และเผยแพร่ให้กับบุคคลทุกกลุ่มทุกวันที่สนใจ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ ได้แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม (คนยากจน, ผู้ด้อยโอกาส, คนพิการ, เด็ก, ผู้สูงอายุ ฯลฯ) กลุ่มคนทั่วไปที่สนใจ / เกษตรกรที่สนใจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาการแก้ไขปัญหาคาความยากจนประโยชน์ที่ได้รับจากนวัตกรรมนี้ คือเป็นกลยุทธ์การออม สามารถนำมาแก้ไขปัญหาคาความยากจนของคนในชุมชน จนสามารถพึ่งตนเองได้ มีอยู่มีกินปลอดภัย และสร้างอาชีพให้คนในชุมชนมากมายทำได้จริงในเชิงประจักษ์ ถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมแบบบ้าน ๆ ที่ทำได้ไม่ยากเกินไป

นวัตกรรมภูมิปัญญาไขปัญหาสุขภาพ

นวัตกรรมภูมิปัญญาไขปัญหาสุขภาพเป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพจากวัสดุทางเลือกและวัสดุเหลือใช้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นอุปกรณ์ฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายของผู้สูงอายุ ผู้พิการและบุคคลทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ อาทิ เดินกะลามะพร้าว ถ้าวเขียวในถุงบ่าบัต ดัมเบลจากขวดน้ำ ผ้าขาวม้า ลานกุดจุดด้วยกะลามะพร้าว รววจับกันสั่นในหอน้ำ เป็นต้นเพื่อเป็นการลดปัญหาการเจ็บป่วยและการบำบัดที่เรียบง่ายของภูมิปัญญาแบบบ้านๆ ชาวใต้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

นวัตกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในการช่วยเหลือสังคม

นวัตกรรมการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ในการช่วยเหลือสังคม
ศูนย์พัฒนาคุณธรรมบำตไหว่งอ้อ จังหวัดอุบลราชธานี

ศูนย์พัฒนาคุณธรรมบำตไหว่งอ้อ ได้ใช้วัดเป็นศูนย์กลาง ในการนำศาสตร์พระราชา มาเขียนเป็นตำราลงบนแผ่นดิน คือหลักทฤษฎีบันได 9 ขั้น จนเป็นรูปธรรม ทำให้เกิดความมั่นคงในระดับพื้นฐาน คือพอกิน พอใช้ พออยู่ พอมีพอกิน เมื่อชาวบ้านพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง การทำบุญ ทำทานก็ออกตามในวิถีชีวิต คือผัก ผลไม้ อาหารที่ปลอดภัย ถูกแบ่งไปให้ผู้ป่วยอายุ คนพิการ และชาวบ้านที่ขาดแคลน หลักทฤษฎีบันได 9 ขั้น เดินมาถึงขั้นของการขาย พระครูสุเมธธรรมโณภส ได้ประสาน มูลนิธิรักถิ่น รักชน earthsafe foundation โดยคุณสันหฤทา จิราธิวัฒน์ และกลุ่มธุรกิจเงินหลักกลุ่ม ได้เข้ามาส่งเสริม ด้านการตลาด ด้านการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ หรือ (แบรนด์ บวร) บ้าน วัด โรงเรียน โดยให้ชาวบ้านนำผลผลิตไปวางจำหน่ายในท้องถิ่นเกิด เงินหลักกลุ่มบวร ปี 2559 เป็นต้นมา ปัจจุบันมีเงินหมุนเวียนในกลุ่มประมาณ 1 ล้านบาท อีกทั้งยังได้จัดกิจกรรมชุมชนคุณธรรมน้อมนำความพอเพียงโดยการใช้พลัง บวร บ้าน วัด โรงเรียน ราชการ ขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม ทำให้เด็ก เยาวชน คนในชุมชน เอาใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือมีวินัย มีความพอเพียง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตอาสา เอาใจใส่ศาสตร์พระราชา เอาใจใส่วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของไทย

นวัตกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในการช่วยเหลือสังคมเป็นนวัตกรรมที่ทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ เกิดการจัดสวัสดิการสู่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสในชุมชนให้มีความเข้มแข็ง โดยกลุ่มเป้าหมายจะเป็นคนในชุมชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

นวัตกรรมการปรับเปลี่ยนสังคมชนบทสู่ความยั่งยืน (ลูกประคบสมุนไพร พุทธคุณ)

การขับเคลื่อนนวัตกรรมทางสังคม
“การปรับเปลี่ยนสังคมชนบทสู่ความยั่งยืน”

1. ความเสื่อมโทรมของทรัพยากร
2. ปัญหาความยั่งยืนในการรวมกลุ่ม
3. ขาดรายได้เสริมหลังฤดูทำนา
4. ปัญหาที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา (ระบบนิเวศ/เศรษฐกิจ/สวัสดิการ)

1. ศึกษาชุมชน จุดแข็ง จุดอ่อน คัดภาพ ข้อจำกัด
2. จัดทำแผนพัฒนาชุมชน
3. พัฒนากลุ่มการพัฒนา
4. เชื่อมโยงกับกลุ่มองค์กร ชุมชน ขยายเป็นวิสาหกิจ
5. พัฒนาสู่ระบบสวัสดิการชุมชน
6. ขยายผลสู่ศูนย์เรียนรู้

1. ด้านนิเทศและข้อมูล
- มีฝ่ายประชาสัมพันธ์
- มีทีมเก็บข้อมูล
- ประเมินผลค่าได้
2. การพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน
- ชุมชนมีรายได้จากกิจกรรม
- วิเคราะห์ข้อมูลชุมชน แปรูปแบบ
- รวมกลุ่มอาชีพอย่างเป็นระบบ
3. การจัดสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ด้อยโอกาส
- ที่อยู่อาศัยราคาถูก
- ชุมชนได้ประโยชน์จากชุมชน

นำข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์มาใช้ในกระบวนการพัฒนา
- นำแบบความคิดโครงการพระราชดำริมาปรับใช้
- พัฒนาโดยใช้ทุนทางสังคม โดยเฉพาะทุนมนุษย์
ทุนทรัพยากร
- เชื่อมร้อยกับท้องถิ่นและเครือข่าย

สภาพปัญหา ก่อนการพัฒนา
กลยุทธ์การพัฒนา 5 กลยุทธ์
กระบวนการขับเคลื่อน
ผลของการพัฒนา
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. นำกิจกรรมสู่แผนงานของโครงการพระราชดำริ
2. เชื่อมกับชุมชน กับ โครงการธนาคารต้นไม้ ของ ธกส.
3. ใช้ทุนมนุษย์ ในพื้นที่เป็นหลัก
4. เชื่อมระบบ ตลาดสมุนไพร และ End Users กับเครือข่าย
5. เชื่อมโยงการพัฒนาแบบองค์รวม (เศรษฐกิจ สังคม นิเวศ)

จัดทำโดย : สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑

จัดทำโดย : สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

นวัตกรรมการปรับเปลี่ยนสังคมชนบทสู่ความยั่งยืน(ลูกประคบสมุนไพร พุทศคุณ) สามารถใช้กับคนทุกช่วงวัย ประโยชน์ของลูกประคบสมุนไพร พุทศคุณ ๑. ทำให้ชุมชนเกิดการสร้างคน สร้างรายได้ โดยการขายสมุนไพรที่ชาวบ้านปลูกเองให้กับกลุ่มแปรรูป ๒. เกิดการรวมกลุ่มทำกิจกรรมในชุมชน โดยการแปรรูปสมุนไพรเป็นลูกประคบพุทศคุณ ๓. เป็นการบำบัด รักษา ทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยลูกประคบที่นำมาจำหน่ายผ่านการปลูกเสกจากพระเกจิอาจารย์

นวัตกรรม คน ผึ้ง ป่า พัฒนาสังคม

นวัตกรรม คน ผึ้ง ป่า พัฒนาสังคม เป็นกองทุนของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ที่ยึดหลักแนวคิด “เรากินสิ่งใด เราต้องรักษาสิ่งนั้น “ เป็นนวัตกรรมที่ให้ประโยชน์กับชาวบ้านทุกคนในชุมชน เป็นการกระตุ้นปลูกจิตสำนึกให้คนรักป่า และป่ายังสามารถหล่อเลี้ยงชีวิตคนในชุมชน

๓.นวัตกรรมการมีส่วนร่วม การเรียนรู้และส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม

นวัตกรรมวัฒนธรรมสร้างเศรษฐกิจด้วยฮัตบุญเดือน ๗ (บุญข้าชะ)

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

นวัตกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์ธุรกิจด้วยอีตบุญเดือน๗ (บุญข้าฮะ) เป็นประเพณี ๑๒ เดือนของชาวพุทธศาสนา คือเป็นการชำระล้างสิ่งสกปรกออกจากร่างกายและครัวเรือน เพื่อเป็นการเสริมสิริมงคล เครือข่ายชุมชนหนองแค จังหวัดสระบุรี จึงเกิดแนวคิดในการนำสิ่งของเหลือใช้มาผลิตเป็นสินค้าสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับครอบครัวและชุมชน

นวัตกรรมเกมส์การ์ดพลังป้องกันเด็ก

นวัตกรรมเกมส์การ์ดพลังป้องกันเด็กถูกทดลองสำหรับเด็กอายุระหว่าง ๖ - ๙ ปีเป็นนวัตกรรมที่ผลิตขึ้นเพื่อป้องกันปัญหาเรื่อง การล่อลวงหรือลักพาตัวเด็กในรูปแบบของเกมจำลองสถานการณ์ โดยผู้ที่เล่นจะได้รับประโยชน์คือ เด็กสามารถใช้ทักษะการคิด การตัดสินใจ ต่อการเอาตัวรอดจากสถานการณ์ได้และเด็กได้ไม่ตกเป็นเหยื่อของผู้ที่จะมาล่อลวง

นวัตกรรมกะลามะพร้าวเชื่อมโยงสามัคคี

นวัตกรรมกะลามะพร้าวเชื่อมโยงสามัคคีของคนในชุมชนจัดตั้งเพื่อส่งเสริมรวมกลุ่มสร้างสังคมผู้สูงอายุ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ในชุมชนด้วยการออกกำลังกาย ทำให้ก่อให้เกิดความสุขสามัคคี เสริมสร้างความเข้มแข็งและสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมแก่กลุ่มเป้าหมาย

นวัตกรรมภูมิปัญญา ๕ พุทธวิธีที่เรียบง่าย

นวัตกรรมภูมิปัญญา ๕ พุทธวิธีที่เรียบง่าย ลดความสำคัญของเงินทอง ด้วยวิถีพอเพียง เป็นนวัตกรรมที่เรียบง่ายเป็นการพัฒนาต่อยอดจากหลักคิดของพุทธศาสนาลดความสำคัญของเงินทอง ด้วยวิถีพอเพียง

นวัตกรรมขยับวัย เขยิบใจ ให้ใกล้กัน

นวัตกรรมห้องเรียนเขยิบวัยเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นให้กับผู้สูงอายุและกลุ่มประชาชนทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างครอบครัวให้มีความสุข ความอบอุ่นและส่งเสริมให้ครอบครัวมีความผูกพันกันมากขึ้น

๒. การสัมมนาทางวิชาการ ประจำปี 2561 Thailand Social Expo 2018

เรื่อง “การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมด้วยระบบฐานข้อมูลแผนที่ทางสังคม”(No one leave Behind With Social Map) โดยสรุปการสัมมนาดังนี้

วิทยากร ประกอบด้วย ผศ.ดร.ศุภชัย ศรีสุชาติ ผอ.สถาบันเสริมศึกษาและ
ทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นางสาวนิตา ลิ่มนิจรกุล ผอ.สำนักงานส่งเสริมและ
สนับสนุนวิชาการ ๓ (สสว.) นายอำพร ณ นิโรจน์ ผอ.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ (ศทส.) ที่ปรึกษานายก
เทศบาลเมืองสระบุรี นางวรรภา ลำเจียกเทศ ผอ.กองมาตรฐานการพัฒนาสังคมฯ โดยมีนายพิสิฐ พูล
พัฒน์ ผอ.สสว.๑ เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย

ที่ ๓ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีนโยบายจัดทำฐานข้อมูลด้านสังคมที่สามารถเชื่อมโยงกัน สามารถแสดงข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมในรูปแบบแผนที่ทางสังคม (Social map) เพื่อวิเคราะห์วางแผนการจัดสวัสดิการแบบเจาะจงรายครัวเรือน เน้นการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ เพิ่มศักยภาพให้พึ่งพาตนเองได้ ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลจำเป็นต้องมีข้อมูลขนาดใหญ่ Big Data และนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐

- มีคณะทำงาน ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายสนับสนุน ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยทีม One Home กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัด โดยมี พมจ.เป็นเจ้าภาพหลัก และมี สสว.เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนในกลุ่มจังหวัดรวมทั้ง ศทส. เป็นผู้ประมวลข้อมูลในภาพรวม

- การสำรวจจัดเก็บข้อมูลทุกหมู่บ้าน ๗๕,๐๓๒ แห่งทั่วประเทศใช้ฐานข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้ประสบปัญหาทางสังคมของกระทรวง พม. ทั้งรายเดิม และรายใหม่ที่พบ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

จากการสำรวจ โดยบันทึกพิภพ GPS คริวเรือนที่ประสบปัญหาทางสังคมทุกหลัง แล้วส่งข้อมูลผ่านเครื่องมือ Google Form ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ส่งให้ ศทส.เป็นประจำทุกวัน โดยใช้เวลาสำรวจ ๑ เดือน ๑๕ วัน ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถึง ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑

ข้อค้นพบ-บางจังหวัดสามารถลงสำรวจผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือนตามรายชื่อผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐได้ทั้งหมด และไม่สามารถดำเนินการได้ในจังหวัดขนาดใหญ่ที่มีจำนวนผู้ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นจำนวนมาก แต่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ครบทุกหมู่บ้าน

- มีผู้ลงทะเบียนโครงการสวัสดิการแห่งรัฐที่ไม่ใช่คนจน แต่อาศัยช่องว่างของหลักเกณฑ์สร้างสิทธิให้ตนเอง มีคนจนจริงแต่ไม่ได้รับการยืนยันว่าเป็นคนจน ตกหล่นไม่ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มีคนไทยส่วนหนึ่งไร้สถานะ ไร้ที่พึ่ง อาศัยตามเพิงพักไถ่ระบบสาธารณสุขบุคคลและการเคลื่อนย้ายประชากรมีผลต่อการสำรวจ

- พื้นที่ที่มีผู้ประสบปัญหาทางสังคมแต่ไม่ได้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐสูงสุด ๓ อันดับแรก คือ พื้นที่ สสว.๕ (จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์) คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖๒ พื้นที่ สสว.๑๐ (จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓๙ และพื้นที่ สสว.๗ (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ) คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓๐

- ข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บ Social map สามารถสืบค้นในเว็บไซต์กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ เพื่อแสดงจำนวนข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมในรูปแบบแผนที่ทางสังคม (Social map) เป็นรายจังหวัด อำเภอ หมู่บ้าน ได้ สำหรับรายชื่อเป็นรายบุคคลไม่สามารถเปิดเผยได้ แต่หน่วยงานที่ให้บริการ คือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทุกจังหวัดสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวเพื่อให้บริการได้ตรงกับความต้องการของแต่ละราย

ข้อเสนอ

- การกำหนดกฎเกณฑ์/วิธีการสำรวจข้อมูลให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย (Target) ที่แท้จริงเป็นเรื่องที่สำคัญ
- พัฒนาการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ให้เกิดการบูรณาการกัน ควรวางระบบให้พื้นที่เป็นผู้จัดเก็บข้อมูล เจ้าของข้อมูลเป็นคนให้ข้อมูล ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันโดยให้ชุมชนท้องถิ่น เป็นกลไกขับเคลื่อน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

- การลงทะเบียนโครงการสวัสดิการแห่งรัฐควรมีเกณฑ์ที่ชัดเจน และสามารถคัดกรองกลุ่มเป้าหมายที่ได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการรวมทั้งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ได้เข้ามาร่วมวางแผนบูรณาการและวิเคราะห์การดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อมีสถิติชี้วัดการลดลงหรือการเพิ่มขึ้นของผู้ประสบปัญหา เป็นเครื่องมือจัดสรรทรัพยากรให้ตรงกลุ่มเป้าหมายและความต้องการ แต่ไม่ควรใช้เพื่อเป็นโครงการประชานิยม

ประโยชน์ข้อมูล Social Map

- เป็นข้อมูลสำหรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีและการให้บริการของหน่วยงานทั้งของกระทรวงฯ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย
- เป็นข้อมูลชี้เป้า เฝ้าระวัง และคาดการณ์สถานการณ์ทางสังคม
- เป็นข้อมูลสามารถตรวจสอบผู้รับบริการไม่ให้นำบริการที่มีความซ้ำซ้อนกัน
- เป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงาน Social lab ให้เกิดการบูรณาการขับเคลื่อนเพื่อครอบคลุมรอบด้าน ชุมชนมีความเข้มแข็ง อย่างยั่งยืน โดยไม่ทอดทิ้งใคร ว่างหลังสอดรับแนวคิดโครงการไทยนิยมยั่งยืนของรัฐบาล

๓. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- ๑) ขอให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ทุกส่วนที่ทำงานด้วยความตั้งใจ ซึ่งเป็นงานยากกว่างานด้านอื่นๆ
- ๒) งานของ พม. ต้องเร็ว ทันเหตุการณ์ มีปัญหาต้องรีบแก้ไขอย่าปล่อยให้ปัญหาสังคม ผลสำเร็จทางสังคมคืองานของ พม.
- ๓) มุ่งมั่นไปให้ถึงเป้าหมาย ปัญหาอุปสรรค บุคลากรด้านเทคโนโลยี ITงบประมาณแผ่นดิน สรรวทรัพยากรมนุษย์ด้าน IT และสร้างให้มาก/เร็วที่สุด
- ๔) ได้รับการประชาสัมพันธ์จากกระทรวง พม. น้อยมาก การร่วมประชุมในครั้งนี้ทำให้ทราบว่า กระทรวงมีกระบวนการทำงานเป็นขั้นตอนมากแต่ยังเข้าสู่ประชาชนได้ไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ควรมีการสร้างการเข้าใจให้ทั่วถึงกว่านี้ ขอขอบคุณที่จัดให้มีกิจกรรมนี้ค่ะ
- ๕) Social Map จำเป็นอย่างยิ่งต่อประเทศไทย ขอให้ทำงานอย่างต่อเนื่องและสำรวจข้อมูลเป็นประจำเพราะประเทศมีการเปลี่ยนแปลง และส่วนกลางต้องสร้างความเข้าใจต่อผู้ปฏิบัติในพื้นที่และทำงานขับเคลื่อนไปพร้อมๆกัน โดยมี ชีวิตประชาชนเป็นตัวตั้ง
- ๖) ควรให้ผู้มาร่วมงานได้เข้างานทุกคน ถ้ากลุ่มเป้าหมายเยอะก็ควรเตรียมสถานที่ให้เพียงพอ เพราะถ้าคนตั้งใจมาแล้วเข้าไม่ได้ก็จะเสียความรู้สึก
- ๗) ต้องการให้ผู้จัดระดับประเทศในครั้งแรกที่อยู่ แต่ขอเพิ่มเติมในการจัดงานให้ดีกว่านี้ ในเรื่องการลงทะเบียนไม่ค่อยดีนักสับสนวุ่นวายไม่ชัดเจน ในเรื่องการรับรองผู้มาร่วมงานขอให้ปรับปรุงดีกว่านี้ ในเรื่องการรับประทานอาหารอยากให้มีการประชาสัมพันธ์ว่าอยู่ตรงไหน

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๘) ควรจัดสถานที่รับลงทะเบียนให้ชัดเจน มีป้ายบอกจังหวัดเพื่อสะดวกต่อผู้สูงอายุ
จะได้ไม่สับสน

การสนับสนุนการตรวจราชการ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ในฐานะผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวง พม. ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการติดตามความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของ เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ สสว. ๑ ได้ดำเนินการดังนี้

๑. ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการตรวจราชการ รอบที่ ๑ (Agenda Review) ตามแผนการตรวจราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ เพื่อให้หน่วยงานรับตรวจเข้าใจแนวทาง แผนการตรวจติดตาม ประเด็นการตรวจ และการรายงานผลปฏิบัติงานการนำไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งเทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการ ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมศูนย์ พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี โดยสรุปผลการประชุมการตรวจราชการ ดังนี้

❖ การมอบแนวทางการตรวจราชการ ประจำปี ๒๕๖๑ โดยนางยุพเรศ วงศ์บุญมี ผู้ตรวจราชการกระทรวง พม. เขตตรวจราชการที่ ๑ ประกอบด้วย

๑.๔ หลักคิด และ ๑๕ หลักการทำงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พลเอกอนันตพร กาญจนรัตน์)

๒. ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการสำคัญ ปี ๒๕๖๑ ของ กระทรวง พม. ได้แก่ ๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ๒) การพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย ๓) การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน ๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ๕) การพัฒนาคุณภาพชีวิตรองรับสังคมผู้สูงอายุ ๖) การสร้างความเข้มแข็งของสตรีและครอบครัว ๗) การพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมและจิตอาสาเพื่อสังคม ๘) การยกระดับบทบาทด้านการต่างประเทศและอาเซียน ๙) การส่งเสริมพลังประชารัฐเพื่อสังคม และ ๑๐) การขับเคลื่อนระดับพื้นที่/จังหวัด (Area Based)

๓. แผนการตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

● ๔ หลักคิดในการขับเคลื่อนงาน ได้แก่ ๑) ปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน ๒) เน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่า ภารกิจใดไม่คุ้มค่าให้เลิกทำ ๓) วิเคราะห์เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ เน้นการเป็นผู้นำทางด้านสังคม และ ๔) คำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

● กรอบการตรวจราชการ ได้แก่ ๑) ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวง ๒) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคีเครือข่าย ๓) การประเมินการตรวจราชการคุณภาพ มุ่งเน้นการบริหารจัดการหน่วยงาน/องค์กร ๔) การดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ๕) ความคาดหวังต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนด และ ๖) แนวทางการพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานในปัจจุบันและอนาคต

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

● การขับเคลื่อนระดับพื้นที่จังหวัด (Area Based) ได้แก่ ๑) การขับเคลื่อนทีม พม. จังหวัด บุรณาการแผนปฏิบัติการ One Home ๒) พัฒนาระบบข้อมูล Social Lab / Social Map และ ๓) เจ้าภาพทางสังคม บุรณาการยุทธศาสตร์ / แผนพัฒนาภาค

๔. รอบการตรวจราชการ ประจำปี ๒๕๖๑ ตรวจราชการรอบที่ ๑ Agenda Review ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๑ กำหนดแนวทาง ประเด็น เครื่องมือการ ตรวจราชการ การรายงานผลและชี้แจงแผนการตรวจราชการ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ รอบที่ ๒ Progress Review ระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ตรวจ ติดตามความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และรอบที่ ๓ Evaluation ระหว่างเดือนสิงหาคม – กันยายน ๒๕๖๑ ประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน

❖ **ข้อชี้แจงประเด็นการตรวจติดตามนโยบายและแผนงานกระทรวง พม. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑** โดยนายอนุกุล ปิตะแก้ว ผู้อำนวยการกองตรวจราชการ

๑) **แนวทางการตรวจราชการ** การตรวจราชการ (ประเมิน) เน้น Smart Me และ Smart Organization และมีมติการตรวจราชการ เน้น คน งาน องค์กร

๒) **การตรวจติดตามนโยบายและแผนงานกระทรวง พม. ประจำปี ๒๕๖๑**
การตรวจราชการตามนโยบายและแผนงานกระทรวง พม. ในด้านการขับเคลื่อนระดับพื้นที่/จังหวัด (Area Based) จะมีประเด็นการตรวจติดตาม ดังนี้

๑. การขับเคลื่อนระดับทีม พม.จังหวัด (บูรณาการแผนปฏิบัติการ One Home)
๒. พัฒนาระบบข้อมูล (Social Map / Social Lap)
๓. เจ้าภาพด้านสังคม (บูรณาการแผนงานยุทธศาสตร์ / แผนพัฒนาภาค)

๓) การรายงานผล

(๑) รายงานการตรวจราชการตามนโยบายรัฐบาลและแผนงานกระทรวง พม. จัดทำ ๒ ครั้ง ดังนี้ (การรายงานผลการดำเนินขอให้รายงานเป็นภาพรวมในรูปแบบ One Home จังหวัด)

- ครั้งที่ ๑ ส่งล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ สัปดาห์ ก่อนการลงพื้นที่ติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวง (การตรวจราชการรอบที่ ๒)

- ครั้งที่ ๒ ส่งภายในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑)

(๒) การนำเสนอนโยบายฯ ในการตรวจราชการ รอบที่ ๒ ให้ดำเนินการ ดังนี้

- จัดทำสรุปภาพรวมนโยบายตามแผนตรวจราชการเป็นอินโฟกราฟิก

๑ แผ่น

- จัดทำนโยบายตามแผนตรวจราชการเป็นอินโฟกราฟิก เป็นรายเรื่อง ทั้ง ๑๐ เรื่อง ๆ ละ ๑ แผ่น

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

❖ **การนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑** โดย นางวรรณภรณ์ ลำเจียกเทศ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รายละเอียด ดังนี้

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ (สสว.๑) เป็นหน่วยงานราชการ ส่วนกลาง ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่รับผิดชอบตามเขตตรวจราชการที่ ๑ รวม ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี หน่วยงานสังกัดกระทรวง พม. ที่รับผิดชอบ กำกับดูแลเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และเชิงวิชาการ ประกอบด้วย สำนักงาน ศูนย์ สถาน บ้าน นิคม รวม ๕๓ หน่วยจำนวนบุคลากร ๘๕๘ คน และเขตการปกครองในพื้นที่ ประกอบด้วย ๔๒ อำเภอ ๔๓๒ ตำบล ๓,๔๐๙ หมู่บ้าน ประชากร ๓,๗๘๙,๓๖๒ คน

ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วย ๑) สถานการณ์กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีวัยทำงานมีจำนวนมากที่สุด ๑,๔๒๓,๙๖๑ คน รองลงมามีครอบครัว ๗๓๖,๘๘๙ ครอบครัว ผู้สูงอายุ ๕๕๙,๕๗๓ คน กลุ่มเปราะบาง ๕๕๕,๕๕๙ คน เด็ก ๕๕,๑๒๑ คน ต่างด้าว ๓๐๗,๘๘๔ คน เยาวชน ๓๐๐,๓๓๙ คน ผู้พิการ ๗๔,๘๘๒ คน เด็กและเยาวชนไร้สัญชาติ ๗,๙๐๔ คน และคนไร้ที่พึ่ง ๗๔ คน ๒) ผู้ที่ได้รับสวัสดิการแห่งรัฐ คือ เงินอุดหนุนเพื่อเด็กแรกเกิด จำนวน ๑,๓๔๓ คน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๓๐๗,๒๗๒ คน เบี้ยความพิการ จำนวน ๒๕,๔๐๘ คน และการจัดที่อยู่อาศัยโดยการเคหะแห่งชาติ ๑๐ แห่ง ๓) ทูทางสังคมในพื้นที่ คือ อพม. ๔,๗๐๖ คน วัด ๒,๘๐๐ แห่ง โรงเรียน ๑,๓๑๔ แห่ง กศน. ๔๒๖ แห่ง สภาเด็ก ๔๗๕ แห่ง โรงงาน ๙,๓๕๙ แห่ง อบต. ๓๗๘ แห่ง กองทุนสวัสดิการชุมชน ๒๒๖ แห่ง และองค์กรสวัสดิการสังคม ๑,๓๒๘ แห่ง

การเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี ๒๕๖๑ ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ไตรมาสที่ ๒ เดือนมีนาคม ๒๕๖๑ ณ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ภาพรวม ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ๕๖.๖๓% จังหวัดปทุมธานี ๖๗.๕๗% จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒๙.๒๘% และจังหวัดสระบุรี ๗๔.๔๒ %

การจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน (Social Map) ในเขตความรับผิดชอบของ สสว.๑ ประกอบด้วย ๔ จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี เป้าหมายการจัดเก็บข้อมูล ๔ จังหวัด ๔๒ อำเภอ ๔๓๒ ตำบล ๓,๔๐๙ หมู่บ้าน/ชุมชน เป้าหมายผู้รับสวัสดิการแห่งรัฐ ๔๑๘,๖๕๓ คน และผู้รับสวัสดิการ พม. ๑๘๓,๒๔๙ คน ผลการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูล ๔ จังหวัด ๔๒ อำเภอ ๔๓๒ ตำบล ๓,๔๐๙ หมู่บ้าน และ ๓๐,๙๒๘ ครัวเรือน ๓๗,๙๙๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐

❖ ข้อเสนอแนะการตรวจราชการ เขตตรวจราชการที่ ๑

๑) มุ่งเน้น Focus ไปที่การตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่เป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

๒) Focus เรื่อง Smart Organization (Smart Look, Smart Office, Smart Service และ Smart Network) สร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากร การทำงานโดยอาศัยเครือข่ายที่เข้มแข็ง เพื่อจะได้มีแบบ พม. ที่ทุกหน่วยงานเห็นเราทำงานเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

๓) ให้หัวหน้าหน่วยเป็นผู้นำองค์กร มีความเป็นองค์กรที่ดี และมีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่

๔) การขับเคลื่อนระดับพื้นที่/จังหวัด (Area Based) ให้เน้นการบูรณาการแผนปฏิบัติการ One Home ให้มีการจัดประชุมหารือเป็นประจำ เพื่อสื่อสารให้ทุกคนรู้ เข้าใจ รับทราบ (One Home จะเข้มแข็งได้ขึ้นอยู่กับมจ.)

๒. ร่วมการตรวจราชการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ในเขตตรวจราชการที่ ๑ ของผู้ตรวจราชการกระทรวง (นางยุพเรศ วงศ์บุญมี) เพื่อติดตามผลความคืบหน้าและรับฟังปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการตามแผนการตรวจราชการ ประจำปี ๒๕๖๑ ติดตามการดำเนินโครงการในพื้นที่และตรวจเยี่ยมหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จังหวัดปทุมธานี ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและสระบุรี ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๓. ร่วมประชุมเพื่อประเมินผลการตรวจราชการ รอบที่ ๓ เพื่อประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผล ความคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน และติดตามผลการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เมื่อวันที่ ๑๒-๑๔ กันยายน ๒๕๖๑ ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จังหวัดชลบุรี

ผลผลิต/ผลลัพธ์ ที่ได้รับ คือ

๑) หน่วยงานในพื้นที่ ๔ จังหวัดในความรับผิดชอบของ สสว. ๑ มีการบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนงานไปในทิศทางเดียวกัน

๒) หน่วยงานมีแผนการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานเป็นรายไตรมาสและปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) มีการประสานสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

กิจกรรม Big Cleaning Day (๕ ส.) เพื่อทำความสะอาด บริเวณสำนักงานและภูมิทัศน์ให้สวยงาม

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ประมาณ ๔๐ ไร่ ประกอบด้วย พื้นที่ภายในอาคารหลากหลายประเภท ได้แก่ สำนักงาน โรงจอดรถ โรงซ่อมเครื่องจักรกล บ้านพักข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สระน้ำ สนามหญ้า พื้นที่ปลูกต้นไม้ยืนต้น และไม้ประดับ บริเวณพื้นที่ยังเป็นทางผ่านไปยังหน่วยงาน บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี และสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดปทุมธานี อีกด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีโดยรอบให้ดูสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะและสวยงาม เพื่อส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศแวดล้อมที่ดีในการพบเห็นของผู้มาติดต่อราชการและข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้อยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่

ดังนั้น จึงจำเป็นที่อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมควรได้รับการดูแล ปรับแต่ง และพัฒนาให้มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ และสวยงาม เพื่อส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศแวดล้อมที่ดีในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเพื่อเป็นที่ชื่นชมแก่บุคคลภายนอกที่มีโอกาสเข้ามาเยี่ยมเยียนและกลุ่มเป้าหมายที่มาติดต่อราชการ นอกจากนี้จะเป็นผู้ใช้งานอาคารสถานที่แล้ว ยังเป็นเจ้าของสถานที่ด้วย ดังนั้นจึงควรจัดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่และบรรยากาศแวดล้อมโดยรอบคณะร่วมกัน โดยจัดกิจกรรม Big Cleaning Day และ ๕ ส. ประจำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ให้เกิดบรรยากาศที่นาทำงาน เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีโอกาสปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อเป็นการสานสัมพันธ์ และแสดงถึงความผูกพันที่มีต่อองค์กร

สรุปผลการปฏิบัติงานตามแผน

กิจกรรม Big Cleaning Day ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓๑ กันยายน ๒๕๖๑ รวม ๑๒ ครั้ง โดยจะทำ Big Cleaning Day เดือนละครั้ง ได้แก่ ทำความสะอาด สะสางห้องทำงาน เช่น จัดเก็บเอกสาร ทำความสะอาดสะสางเอกสารตามตู้-โต๊ะทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ตัดสนามหญ้าต้นไม้ที่ยาว แห้งเหี่ยวกรกร้าง ตลอดจนจัดเก็บขยะ ให้เป็นระเบียบสวยงามโดยให้แต่ละเดือนจะผลัดเปลี่ยนงานในอาคารกับนอกอาคาร หมุนเวียนกันตามแผนที่วางไว้

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการดำเนินการที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๑

ประโยชน์ที่ได้รับ

บทสรุป และทิศทางการดำเนินงาน

๓.๑ บทสรุป

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ (สสว.๑) เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่รับผิดชอบตามเขตตรวจราชการที่ ๑ รวม ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี หน่วยงานสังกัดกระทรวง พม. ที่รับผิดชอบกำกับดูแลเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และเชิงวิชาการ ประกอบด้วย สำนักงาน ศูนย์ สถาน บ้าน นิคม รวม ๕๑ หน่วย ประชากรในพื้นที่ ๔ จังหวัด รวม ๓,๗๗๓,๖๘๕ คน

เพื่อก้าวสู่การเป็น “สถาบันวิชาการพัฒนาสังคมที่มุ่งสู่ความมั่นคงของมนุษย์ ในการขับเคลื่อนร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่” สสว. ๑ ได้ดำเนินการภายใต้พันธกิจ การบูรณาการงานพัฒนาสังคมเพื่อจัดวางยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการพัฒนาสังคมให้กับทุกภาคส่วน ศึกษาวิจัย และพัฒนาวิชาการด้านการพัฒนาสังคม ติดตามและประเมินผลเชิงนโยบายและการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่ และพัฒนาหน่วยงานเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนระบบงานมี ๕ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ พม. สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างและพัฒนาความรู้และนวัตกรรมทางสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบการนิเทศและการติดตามประเมินผลเชิงวิชาการ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนา สสว. ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

เป้าประสงค์การทำงาน

- ๑) หน่วยงานในสังกัด พม. และองค์กรภาคีระดับพื้นที่สามารถบูรณาการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ๒) เป็นคลังความรู้และแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาสังคมในพื้นที่
- ๓) ได้องค์ความรู้และนวัตกรรมทางสังคมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ก่อให้เกิดกลไกการขับเคลื่อนของทุกภาคส่วนในการพัฒนาสังคม
- ๔) มีระบบการติดตามประเมินผลเชิงวิชาการตามนโยบายและภารกิจของกระทรวงที่มีประสิทธิภาพ
- ๕) บุคลากรมีขีดสมรรถนะตามภารกิจในความรับผิดชอบอย่างมืออาชีพ

ผลการปฏิบัติงาน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน และบริหารจัดการระบบงาน ตามอำนาจหน้าที่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวม ๑๕ โครงการ/กิจกรรม ผลการ

เบิกจ่ายงบประมาณ รวม ๑๒,๕๓๔,๗๒๙.๗๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐% ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร การดำเนินงานที่สำคัญ มีดังนี้

๑. งานตามนโยบายกระทรวง พม. ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑.๑ นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based)

สสว. ๑ ได้ดำเนินการวิจัย การติดตามประเมินผล รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วน ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) รูปแบบบูรณาการส่งเสริมการออมของประชาชนก่อนวัยผู้สูงอายุในกลุ่มองค์กรชุมชน ๒) แบบจำลองการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในเขตชนบท ๓) กระบวนการขับเคลื่อนการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสำหรับกลุ่มหญิงไทยที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในประเทศ และ ๔) รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์แบบมีส่วนร่วม

๑.๒ นโยบายการบริหารการพัฒนา (Administration Based)

การขับเคลื่อนการบริหารการพัฒนา (Administration Based) ได้ดำเนินการจัดประชุม ศูนย์ปฏิบัติการ สสว.๑ รวม ๑๕ ครั้ง เพื่อกำกับ ติดตาม ทบทวน ทวนซ้ำ ทั้งมีดำเนินงานตามนโยบายการวางแผนงาน และการแก้โจทย์งานร่วมกัน การจัดประชุมประจำเดือน ๙ ครั้ง การขับเคลื่อนมาตรฐานการปฏิบัติงานของ สสว.

๑.๓ นโยบายการขับเคลื่อนระดับพื้นที่/จังหวัด (Area Based)

การขับเคลื่อนระดับพื้นที่/จังหวัด (Area Based) ได้ขับเคลื่อนงานตามแผนงาน/โครงการ รวมทั้งสิ้น ๖ โครงการ/กิจกรรม อาทิ

๑) ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด

๒) การนิเทศงานนักสังคมสงเคราะห์ของ พม.

๓) Social Map การจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน เขตตรวจราชการที่ ๑

๔) การขับเคลื่อนการบูรณาการด้านสังคมในระดับพื้นที่ โดยการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด การวัดอุณหภูมิทางสังคม (TPSO Poll : การวัดอุณหภูมิทางสังคม (TPSO Poll : วาเลนไทน์ของวัยรุ่นไทย รักอย่างไรไม่ให้ทุกข์ และ หญิงไทยยุคใหม่ สไตล์ ๔.๐) และบูรณาการโครงการด้านสังคมกลุ่มจังหวัด ในลักษณะ One Home ๔ จังหวัด/การบูรณาการแผน

๕) งานสนับสนุนการตรวจราชการกระทรวงฯ ในฐานะผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวง พม. ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการ ติดตามผลการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ การซ่อม สร้าง เสริมองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากพื้นที่งาน

๖) กิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน หล้าไม่ให้รัก สี่ไม่ให้เกิด ตามโครงการ กิจกรรม Big Cleaning Day (๕ ส.) โครงการหน้าบ้านน่ามอง โครงการพนักงานดีเด่น ประจำเดือน การนำหลักการทรงงานมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การเสริมสร้างความรัก ความสามัคคีผ่านกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒ ทิศทางการดำเนินงาน

ทิศทางการดำเนินงาน ของ สสว. ๑ ควรจะมีการปรับบทบาทและจุดยืนของตัวเองในการขับเคลื่อนประเด็นงานที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เริ่มตั้งแต่ ๑) พัฒนางานวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้สอดคล้องกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ๒) ส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ องค์ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ ให้คำปรึกษาแนะนำ แก่หน่วยงานบริการทุกกลุ่มเป้าหมาย ๓) ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อมเพื่อคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบ และ ๔) สนับสนุนการนิเทศงาน ติดตามประเมินผล การดำเนินงานเชิงวิชาการตามนโยบายและภารกิจของกระทรวง ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด โดยการ

๑) พัฒนางานวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้สอดคล้องกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย โดยการศึกษา วิจัย สร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดทำยุทธศาสตร์ด้านสังคมกลุ่มจังหวัด และระดับภาค ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี รวมทั้งพัฒนาบุคลากร สสว.๑ให้เป็นนักยุทธศาสตร์ข้อมูล และ Digital Worker

๒) ส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ องค์ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ ให้คำปรึกษาแนะนำ แก่หน่วยงานบริการทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งอปท. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาคเอกชน และประชาชน โดยการบูรณาการระบบงานข้ามจังหวัด ข้ามกระทรวง เสริมพลังทีม One Home กระทรวง พม. และเครือข่ายภาคประชารัฐให้เข้มแข็ง ผ่านกลไกคณะกรรมการ ระเบียบ กฎหมาย ปฏิญญา และบันทึกความตกลงที่เกี่ยวข้อง พัฒนาชุดความรู้ นวัตกรรม มิตงานด้านสังคม (Social Lab) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างตำบลเข้มแข็ง ตามนโยบายรัฐบาล กระทรวง ตามโครงการไทยนิยมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานด้านองค์กร (มสก.) ด้านผู้ปฏิบัติงาน (มสค.) และด้านอาสาสมัคร (มสอ.) ตามพ.ร.บ.ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดบริการประชาชนที่มีมาตรฐานรองรับ

๓) ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อมเพื่อคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาสังคมและจัดทำยุทธศาสตร์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด คาดหวังว่า สสว.๑ จะเป็นคีย์แมนในการจัดทำแผนที่ทางสังคม (Social Map) ทั้งการจัดเก็บการนำเข้า และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเพิ่มบทบาทการเป็นเจ้าภาพข้อมูลด้านสังคมของ พม. ที่เป็นตัวเลขเดียวกัน และตามหากลุ่มเป้าหมายพบ พัฒนาระบบฐานข้อมูลของสสว. ๑ ให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม รายภาค และกลุ่มจังหวัด และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด ตามเขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ เพื่อการชี้เป้า เฝ้าระวัง และการซ่อม สร้าง เสริม งานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในมิติพื้นที่กลุ่มจังหวัด และรายภาค

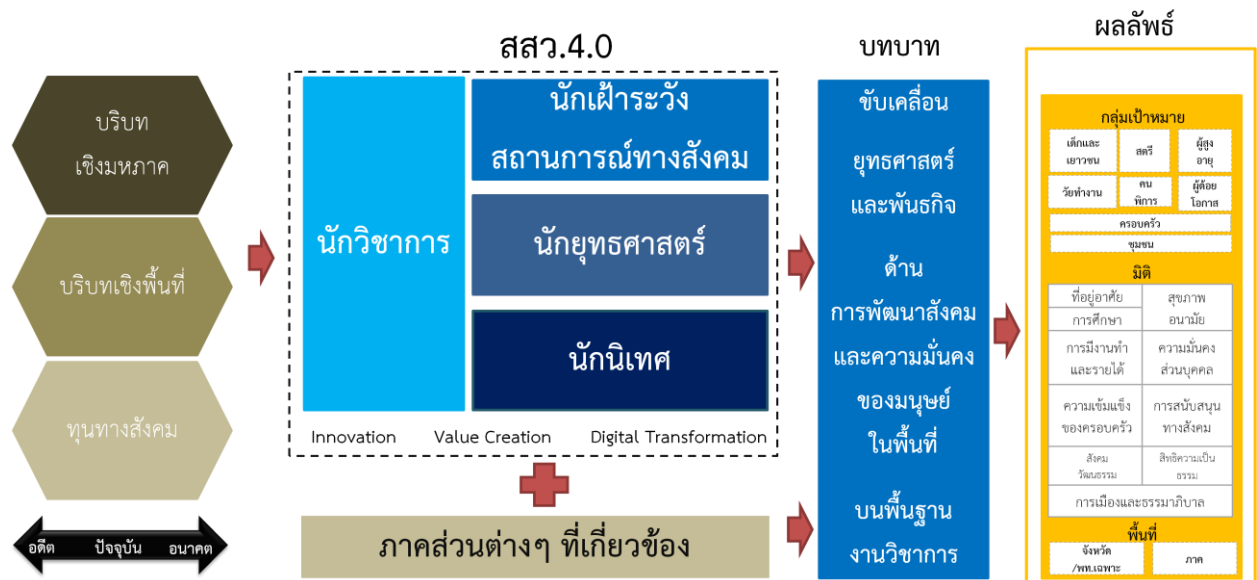
๔) สนับสนุนการนิเทศงาน ติดตามประเมินผล การดำเนินงานเชิงวิชาการตามนโยบายและภารกิจของกระทรวง ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ควรจะมีการวางระบบการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ กระทรวงพม. ให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพ.ร.บ.วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.๒๕๕๖ โดยผ่านกลไกในพื้นที่จังหวัด พัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานของสสว. ๑ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาระบบงานเพื่อให้เป็น SMART Organization วางระบบการติดตาม ผลรายงานผล การแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงและยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ผ่านสื่อ ไลน์ Web

ส่วนที่ 3 บทสรุป และทิศทางการดำเนินงาน

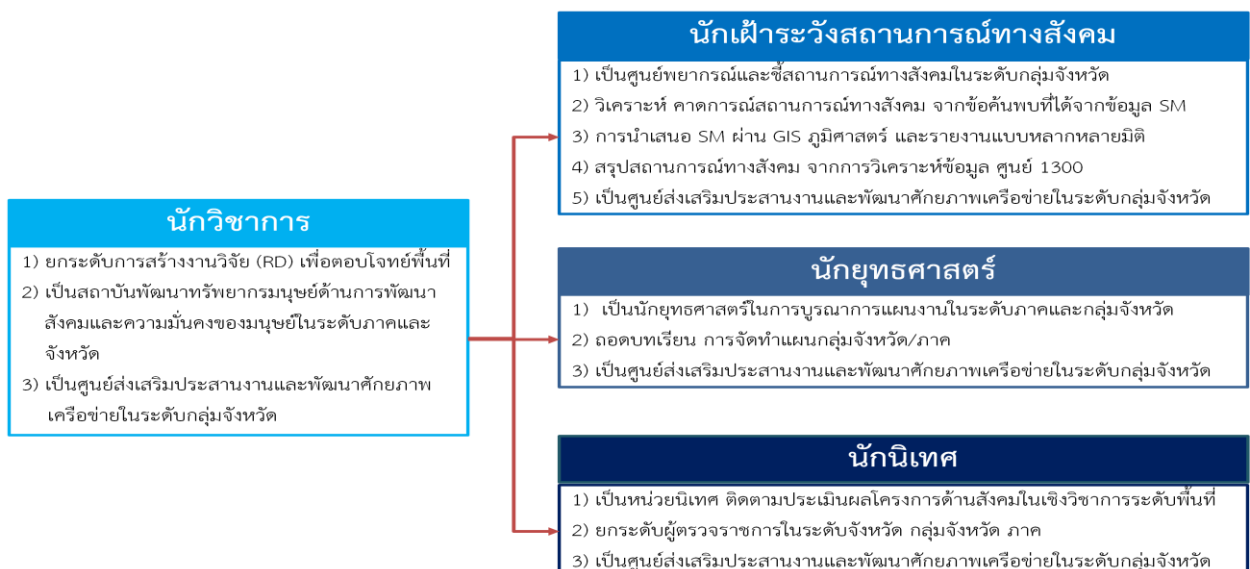
Conference โดยประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัด และพัฒนารูปแบบ และ บทบาทผอ.สสว.๑ ในฐานะผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวง ให้สามารถรายงานสถานการณ์การแปลงนโยบาย กระทรวง พม.สู่การปฏิบัติอย่างมีหลักฐานเชิงประจักษ์ ได้เป็นรายไตรมาส โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาเสริมการ ปฏิบัติงาน

สุดท้ายทิศทางการทำงานของ สสว. ๑ ในปีถัดไป ควรจะต้องปรับบทบาทและภารกิจในการ ที่จะเป็ สสว. ๔.๐ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และพันธกิจด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในพื้นที่บนพื้นฐานงานวิชาการ โดยการปรับจุดยืนในการที่จะเป็นนักยุทธศาสตร์ นักวิชาการ นักวิเคราะห์ และเฝ้าระวังทางสังคม และนักนิเทศงานในพื้นที่ ซึ่งจะทำให้ สสว.๑ เป็นหน่วยงานที่ SMART ในการที่จะ ตอบสนองความต้องการผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างแท้จริง

ภารกิจ สสว.๔.๐ (๔ นัก)

ภารกิจ สสว.๔.๐ (เปรียบเทียบกับการแบ่งภารกิจ เสนอ รมว.พม. + ข้อสั่งการของ รมว.พม. และ ปพม.)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายพิสิฐ พูลพิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑

แหล่งข้อมูล

๑. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
๒. กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์
๓. กลุ่มการวิจัยและการพัฒนาระบบเครือข่าย

รวบรวมและเรียบเรียง

กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์

๑. นางสาวพิมพ์ธิตา	แสงจันทร์	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
๒. นายสันติภาพ	ทองบุญมา	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
๓. นายเอกรา	ธรรมกิตติวงศ์	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
๔. นางอุไรวรรณ	แจ้งเวชฉาย	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๕. นางสาวอิสริย์	พรมหาลา	นักสังคมสงเคราะห์
๖. นางสุภาพร	สาริชาติ	พนักงานบริการ
๗. นายพนากร	มีมนต์	เจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้

ออกแบบและภาพประกอบ

- นางสุภาพร สาริชาติ พนักงานบริการ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1

เลขที่ 1/2 หมู่ 2 ตำบลรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

โทร. 02 577 1857, 02 577 6829 โทรสาร 02 577 2908

E-mail : tpso1@hotmail.com

